Pe pîrtiile de schi ale DACIADEI ALBE

SINAIA: Voinicii munților

I-am întîlnit, mai multe zile la rînd, coborînd în viteză pe pîrtiile abrupte de la Cota 2000. Unii dintre ei, deși se ridicau numai cu un... metru deasupra schiurilor, se strecurau cu aceeași ușurință printre brazii încărcați de zăpadă ca și colegii lor mai viguroși. La poalele muntelui, la locul de adunare se așteptau unii pe alții, schimbau păreri, își mai scoteau din buzunare cîte o bomboană și apoi, din nou, urcușul! Încă o dată, și încă o dată!

I-am revăzut apoi, cu o zi înainte de concursul orășenesc de schi, despre care se vorbea pretutindeni în Sinaia. Erau împreună cu profesorul și prietenul lor, Moise Niculescu, la Casa pionierilor și șoimilor patriei, în atelierul unde își țineau schiurile, clăparii, costumele. Veniseră mai devreme de pe munte. Mi-am arătat mirarea, spunîndu-le că poate ar fi trebuit tocmai astăzi să insiste mai mult asupra antrenamentului.

— Sîntem oameni de munte, mi-au răspuns ei, cu naturalețe. Ne antrenăm sistematic și rațional. Aici, ca și la învățătură, cu fiecare zi dobîndești cîte ceva. Că depinde de tine cît de temeinic ți le însușești, este foarte adevărat....

— Aveți emoții, țineți mult la succes? i-am mai întrebat, în timp ce le admiram priceperea și îndemînarea cu care își controlau și își puneau la punct echipamentul.

— Avem și emoții, ținem și la victorie. Dar nu este ceva esențial, a intervenit profesorul-antrenor, Moise Niculescu. Important este că, pe parcursul activității sportive, copiii devin mai curajoși și mai siguri pe ei — ca Laurențiu David sau Elena Filipoiu —, mai buni tovarăși — ca frații Radu și Mugurel Conciu —, mai puternici și mai viguroși — ca frații Mihai și Gabriel Oancea... Într-un cuvînt, sportul, activitate importantă în pregătirea pentru viață, modelează și împlinește profilul viitorului tînăr. Și noi aceasta dorim. Dar, desigur, și victorii sportive!

Nota reporterului: Ceea ce, din modestie, tinerii schiori n-au precizat, dar ținem să vă spunem noi, este că toți sînt pionieri foarte buni la învățătură și în activitățile tehnico-științifice și gospodărești.

E. Dan

BRAȘOV: Schiorii de „cursă lungă“

La șes, ca și la munte, a nins din belșug în acest început de an, fapt care i-a îndemnat pe iubitorii sporturilor de iarnă să-și pună din nou la încercare iscusința, agilitatea, forța și curajul în noi și deosebit de spectaculoase întreceri.

După cum se poate vedea și din imaginile pe care vi le oferim în această pagină, copiii n-au lipsit de la întîlnirea cu zăpada. Și poate că datorită voioșiei lor a zîmbit prietenos și soarele, astfel că cei peste două sute de pionieri și șoimi ai patriei din județul Brașov, prezenți la startul tradiționalei competiții locale, și-au putut desfășura întrecerile la schi fond în «Cupa Șirnea» în cele mai bune condiții. Viu disputate, cursele la care au participat membri ai cluburilor sportive școlare «Pionierul» s-au desfășurat separat pentru fete și pentru băieți, pe distanțe corespunzătoare vîrstei acestora, în entuziasmul și aclamațiile suporterilor-spectatori. Ca în orice întrecere, și cu atît mai mult la schi-fond, și-au spus cuvîntul rezistența, dîrzenia, forța, viteza — deci buna pregătire psihică și fizică.

Iată și numele cîștigătorilor locurilor întîi: 2 km fetițe: **Carmen Colțea**; 3 Km fetițe: **Luminița Bâșa**; 3 km junioare mici: **Magdalena Hîrlav**; 5 km junioare mari: **Mimi Pîtea**; 3 km băieți; **S. Stoian**; 5 km băieți: **Șt. Țepeșu**; 10 km juniori mici: **D. Munteanu**.

Și acum, vă lăsăm în tovărășia fotoreporterului nostru, C. Popescu, care a realizat pentru voi imagini de la această frumoasă întrecere. Cum însă printre voi se află numeroși pionieri fotoreporteri, așteptăm și din partea lor fotografii alb-negru și color, de la întrecerile voastre în actuala etapă de iarnă a «Daciadei».

E. Teodoru

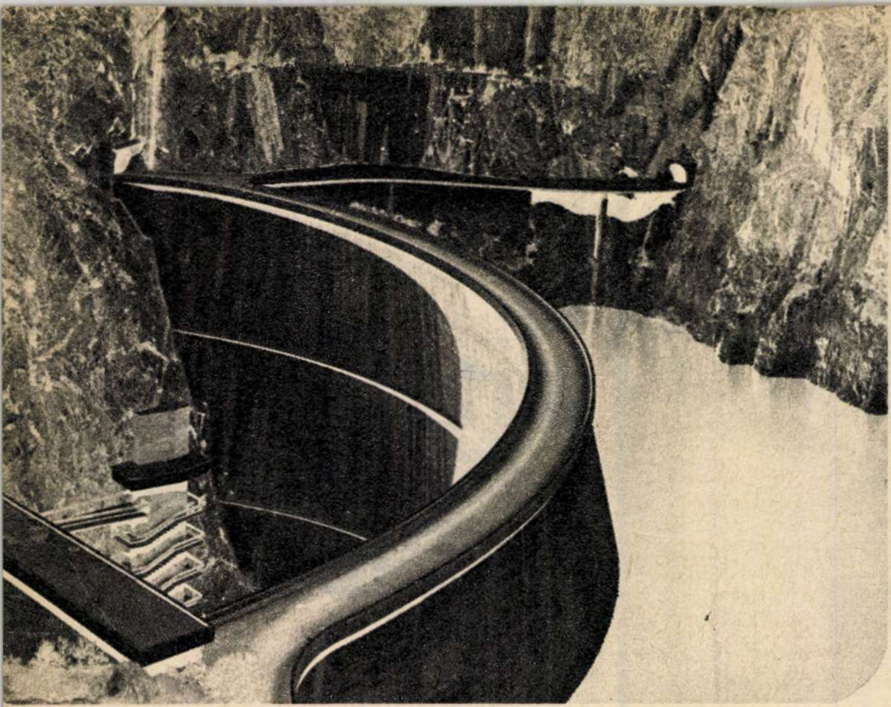

SPECTACULOSUL BARAJ DE LA VIDRARU — UNA DIN IZBÎNZILE HIDROENERGETICII ROMÂNEȘTI LA CARE VA FI VISAT, CU ANI ÎN URMĂ, MICA «FABRICĂ» DE LA DOBREȘTI-DÎMBOVIȚA.

La izvoarele luminii

Ninge de la Moroveni în sus, pe valea Ialomiței. Pînă aproape de izvoare. Aici, ascunsă între brazi, o clădire modestă la înfățișare, înnegrită de ani, dar sănătoasă în alcătuirea ei, stă de pază la intrarea în splendidele chei ale Zănoagei. O flanchează niște stîlpi împodobiți la vîrf cu binecunoscuții ciorchini de porțelan, semn că pe aici trece curent electric. Dar, de fapt, aici se produce curent electric — iar modesta construcție este o hidrocentrală: cea mai veche din România.

Obișnuiți să asociem curentul electric cu spectaculoasele construcții de pe Argeș sau de la Porțile de Fier, privim de obicei cu o curiozitate strict documentară, o făbricuță de curent ca aceasta, de la Dobrești. Dar noi știm că, urmare a recentelor orientări de partid, vom putea asocia ideea de «curent electric» cu construcții și mai modeste în dimensiunile lor: microhidrocentralele de pe rîuri. Modeste, dar harnice și rentabile. Majoritatea oamenilor care muncesc aici sînt în ciuda vîrstei lor încă tineri, veterani! 20 sau 30 de ani de activitate în același loc. Cu toții, 16. Coincidența face ca puterea hidrocentralei să fie de 16 megawați: adică omul și megawatul.

Dar de fapt formule mai potrivite care să exprime lumea micii hidrocentrale de la Dobrești ar fi poate: «omul și muntele», «omul și apele», «omul și mașinile». În nici un caz «omul și singurătatea». Deși «sînt situații iarna cînd, apăsați de zgomotul motoarelor lîngă care veghem singuri, de același și același decor alb în care noi sîntem singurele obiecte mișcătoare, ne e dor să vedem oameni. Cînd apare cîte-o mogîldeață la orizontul zăpezii, inima noastră tresaltă copilărește. Iar cînd mogîldeața aceea este unul de-ai noștri, bucuria ne e și mai mare».

Omul care face această mărturisire este șeful centralei, comunistul Mihai Marmandiu, care a petrecut 31 de ierni aici, la Dobrești. «Ca și alți colegi ai mei — ca, de pildă, Ivan Petre din Moroeni, secretarul nostru de partid, Grigore Vasile, tot din Moroeni, plecăm de-acasă la 5,30 cu bicicletele, iar în timpul iernii pe jos. O lungă perioadă programul nostru a fost și mai greu fiindcă făceam cursuri de calificare». «Ce învățați?» «Credeți că dacă e o hidrocentrală veche nu mai trebuie să învățăm? Știința electricității e aceeași la noi ca și la Porțile de Fier. Așa că, rețineți: statică, cinetică, factor de putere, cosinus de alfa» etc. «Ați fi putut lucra în meseriile dumneavoastră și în altă parte. Cu toate acestea, ați rămas aici.» «Da, fiindcă aici ne simțim acasă». «În ciuda singurătății, uneori?» «Da. În ciuda ei, a săptămînilor cînd nu se vede soarele de atîta ceață și ploaie, a gerului și a zăpezii. Cunoaștem fiecare piatră de pe drum, fiecare șurub din uzină. Dar mai ales, ne cunoaștem unii pe alții și ne bizuim unii pe alții. Au fost dese situațiile cînd tăria noastră, atîția puțini cîți sîntem, a stat în solidaritate. Aici «un om» e o forță! S-a spart odată carcasa unei turbine: pericol de inundație în uzină, alte pericole. Sau a trebuit să răspundem unui apel din partea omului de sus, de la baraj, care e mai singur decît noi. În astfel de situații «un om mai puțin» înseamnă imposibilitatea de-a face ceva. După ce s-a rezolvat totul stai și te uiți în jurul tău uluit: cum, numai noi, trei-patru oameni?

În fiecare dimineață — fie iarnă, fie vară: de 20, 30 de ani — timp în care pe harta României au apărut Bicazul, Argeșul, Lotrul, Porțile de Fier — soarele care răsare peste Zănoaga Bucegilor găsește sub acoperișul modest al clădirii de la poale, cu inima lîngă turbine, același mic mănunchi de viteji ai muncii. Ghemuiți la genunchiul muntelui ei scot lumină din ape și din roci. Din ei înșiși: megawați de lumină, megawați de solidaritate și eroism.

Ilie Traian

UN DETAȘAMENT SE PREZINTĂ:

32 DE PRIETENI

În detașamentul clasei a V-a, de la Școala generală Stoilești, județul Vîlcea, sîntem 32 de pionieri. Prin rezultatele obținute la învățătură și alte activități pionierești am devenit un detașament fruntaș pe unitate. La munca patriotică, de exemplu, am obținut rezultate dintre cele mai bune, atît la colectarea ambalajelor de sticlă, a maculaturii și deșeurilor textile cît și la strînsul măceșelor. Sîntem fruntași și în activitățile cultural-artistice. Din brigada artistică a școlii fac parte aproape jumătate din numărul pionierilor din detașament.

Bineînțeles, principala noastră preocupare este învățătura. Ne mîndrim cu colegi ca Florian Copăcel, Cristian Postelnicu, Maria Neață, Maria Mirela și alții. Pentru că, în detașamentul nostru sîntem «toți pentru unul și unul pentru toți», am hotărît să-i ajutăm și pe cei doi colegi ai noștri, Marian Anghel și Florin Gibaru astfel încît și ei să ridice ștacheta la învățătură. Rezultatele n-au întîrziat să apară, iar în acest trimestru sperăm să obțină note și mai bune. În desfășurarea activităților noastre am fost mult sprijiniți de tovarășul comandant-instructor, Traian Ionescu și de utecista Ecaterina Vasile, elevă în clasa a X-a, instructoare din partea organizației U.T.C.

Iată și o fotografie a noastră. Sîntem 32 de prieteni statornici ai revistei noastre, «Cutezătorii», pe care o îndrăgim și la care sîntem cu toții abonați.

Floarea Mihai, clasa a V-a,
Școala generală Stoilești, Vîlcea

RUBRICĂ REALIZATĂ CU CONCURSUL CITITORILOR:

Pionierpres

PRIETENII NATURII ÎN ACȚIUNE

Stratul de zăpadă, care în multe locuri din apropierea localității noastre, Prundu, a atins înălțimea de un metru, ne-a dat de gîndit. Să vă spunem despre ce este vorba. Viscolul ne-a cam creat dificultăți, așa că și noi, pionierii dintr-a VIII-a A, însoțiți de tovarășul comandant Ion Manole, am dat ajutor unde a fost nevoie. Nu am uitat însă nici de viețuitoarele pădurii din apropiere, care se numără printre «perlele cinegetice» ale Bărăganului. Am hotărît, deci, să le fim și lor de ajutor. Așa că am luat legătură cu pădurarul Dumitru Măcăneață și cu paznicul de vînătoare, Constantin Calița din satul Puțul Grecii. Împreună ne-am sfătuit și, într-una din zilele lui ianuarie am însoțit bucuroși sania pădurarului încărcată cu fînuri diferite și cu o cantitate de peste 100 kg de concentrate, spre «hrănitoarele» din pădurea Mislea. Distribuirea furajelor în hrănitori și în punctele special amenajate a constituit una dintre cele mai interesante activități din această iarnă. Cu toate că drumul a fost dificil, iar vîntul ni s-a împotrivit cu înverșunare, am ieșit învingători.

Izbînda ne-a fost susținută de încrederea că «bucatele» noastre vor astîmpăra foamea multor fazani, iepuri, mistreți și căprioare, care abundă prin părțile noastre.

Am crezut că este de datoria noastră să aplicăm în practică cele învățate în orele de curs, în special la ecologie, de a fi prieteni ai naturii la bine și la greu. Sîntem bucuroși că munca noastră se alătură multor acțiuni asemănătoare întreprinse de pionierii patriei.

Membrii cercului «Prietenii naturii»
din clasa a VIII-a A,
comuna Prundu,
județul Giurgiu

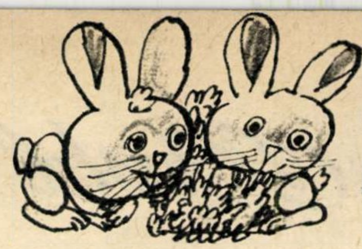

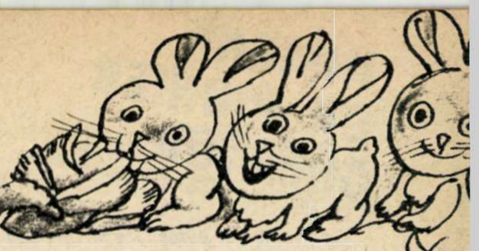

LA ȘIRIA
NIMENI NU-I PREA MIC

Există, la poalele Zarandului, în județul Arad, o frumoasă comună, Șiria, în care n-o să întîlniți pe nimeni dispus să recunoască că este... mic, deși peste două mii dintre șirieni își au numele înscrise în catalogul școlar sau în cel al grădiniței. Atunci?

— Ce vă nemulțumește cînd sînteți socotiți copii?! I-am întrebat pe Cătălin Ochiroși, un băiat vesel și vioi.

— Nimic, atunci cînd ni se zice că sîntem copii. Dar cînd se crede că sîntem **mici...**

— Cum adică?

— Atunci nu mai sîntem de acord. Pot fi mici cei care sînt în stare să construiască o casă?

— De ce tocmai o casă? Nu mai sînt zidari în comună?

— Ba da, dar aceasta vrem să fie zidită chiar de noi, doar cu ajutorul absolut necesar al constructorilor. Vedeți, sus pe deal, poienița aceea însorită? Acolo vom face noi o cabană mare, de fapt un sat de vacanță. Planurile sînt gata, am început să ducem materialele, vom trage și apă din izvorul care trece pe aproape. De jur-împrejur va fi o grădină minunată. Flori și chiar zarzavaturi. O să ne autgospodărim. Acum, în iarnă, fetele lucrează perdelele, cuverturile, covoarele, iar noi, băieții, în ateliere, mobilierul.

— Aveți și o casă a pionierilor și șoimilor patriei...?

— Da, este înființată numai de un an și jumătate, dar încă de pe acum, peste șapte sute de copii participă la activitățile ei.

— Înseamnă că vă pasionează.

— Desigur! Între altele ne ocupăm de mașini agricole, electronică, avem și carturi, de aceea ne-am amenajat o pistă foarte bună. Dar crescătoria noastră de iepuri, de-acolo, ați văzut-o?

Nu, încă nu văzuserăm mai nimic din cele spuse într-o răsuflare de noul nostru prieten, de fapt comandantul unității de pionieri.

La crescătoria de iepuri era mare zarvă. Urechiații cu blănițele pufoase și albe ca zăpada se vede treaba că simțeau apropierea orei de masă, pentru că se îngrămădeau nerăbdători în fața ferestrelor de plasă ale cuștilor. Gospodarii, mai ales pionierii dintr-a cincea, cîntăreau cu meticulozitate rațiile de morcovi, de sfeclă, de varză.

— De unde aveți provizii așa de bogate?

— Din grădină! Noi le cultivăm. Avem toate zarzavaturile, ne asigură Cornelia Mateș, o pionieră mai mare dintr-a șaptea B. Ne pricepem la culturi...

— Dar la... învățătură? întrebăm în glumă.

— Eu zic că da! N-ați aflat că în comuna noastră nu există corigenți? răspunde puțin mirată Emilia Hîrja, dintr-a șaptea C.

Nu. Nu aflaserăm încă. Și, ne-am dat seama curînd, nu era singurul lucru deosebit care merita să fie cunoscut. Dealtfel, chiar primarul comunei, un om tînăr și energic, tovarășul Ioan Fălcan, s-a arătat bucuros să vorbească despre... copiii săi.

— Așa îmi place să le zic, «copiii mei». Prin entuziasmul și hărnicia lor au reușit să mă cucerească. Uneori mă sfătuiesc cu ei aproape ca și cu oamenii mari. Știți, comuna noastră se autogospodărește, nu apelează la contribuții din partea statului. Copiii știu lucrul acesta și se străduiesc să fie și ei cît mai mult de folos. În comună ne-am creat toate sectoarele de care avem nevoie. Foarte rar ne ducem la oraș pentru cîte ceva. Ba sînt orășeni care vin la noi; uneori își comandă și pantofi la cooperativa noastră meșteșugărească. Iar copiii au învățat multe de la părinții lor. Ei știu acum că tot ceea ce întreprinzi trebuie să fie bine gîndit și eficient.

— La ce vă referiți?

— Iată, nu mai departe decît la cele despre care v-au povestit chiar copiii. Cabana din poiană, care nu va rămîne, cu siguranță, doar un vis, creșterea iepurilor, bogatele grădini de legume, autodotarea laboratoarelor, a grădinițelor... Pentru toate acestea a fost nevoie de bună organizare, de muncă în colectiv, de împărțirea sarcinilor în așa fel încît fiecare să dea cît poate mai mult cu forța și priceperea sa. Să știți, copiii au ținut cu adevărat seamă de toate acestea. Nu înseamnă, deci, că știu să fie eficienți?

Răspunsul nu poate fi, desigur, decît unul singur: **pionierii din Șiria știu să fie harnici la învățătură, cu inițiative dintre cele mai folositoare, cu o astfel de comportare care să aducă după sine aprecierea tuturor.**

Elena Mănescu

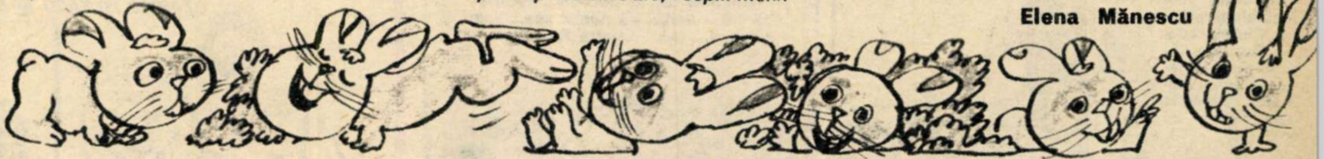

Cinefilii

Din municipiul Giurgiu, Simona Răboj, **pionieră în clasa a VIII-a B a Școlii generale nr. 4 ne relatează despre inimoșii membri ai cercului «Cinefoto» — pe cît de harnici, pe atît de isteți și pasionați. Fotografiile lor surprind scene de muncă, de cîntec, de joc... Și nu numai atît. Ele constituie «certificatul» de calitate și de prezență al membrilor cercului la multe acțiuni pionierești din școală, fie ca fotoreporteri, fie ca inițiatori și talentați realizatori. Pentru primul lor film, intitulat «Acest statornic plai», pasionații cinefili au trudit multe ore în laborator. Pe firul continuu al peliculei, ei au selectat cu migală și pricepere momente din cele mai frumoase acțiuni pionierești dedicate aniversării unor importante evenimente istorice ale poporului nostru. Încheierea lucrului la acest film le-a prilejuit și o frumoasă clipă de mulțumire, de bucurie a succesului. De fapt, această clipă a constituit pentru ei și un puternic îndemn spre autodepășire. Le urăm succes în continuare!**

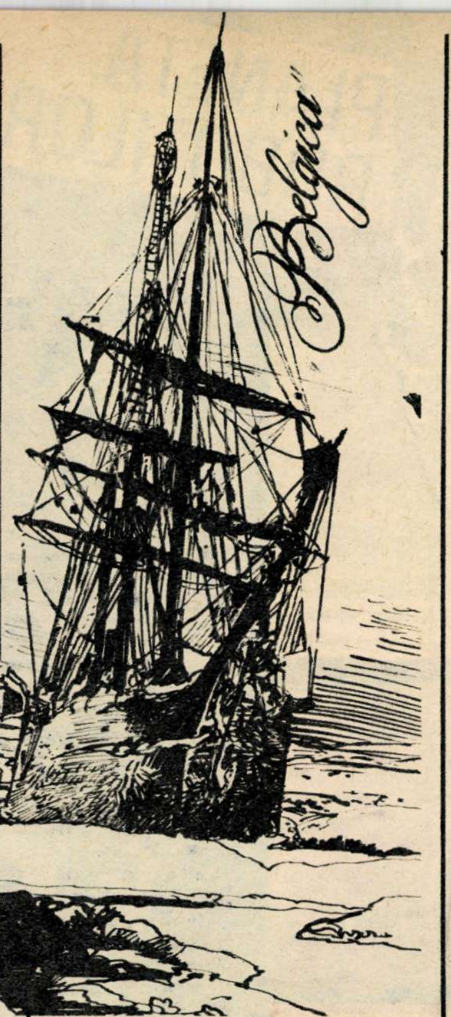

ENCICLOPEDIA CUTEZANŢEI

EMIL RACOVIȚĂ

În panteonul cutezătorilor care au deschis drumuri noi în știință, strălucește și numele învățatului român Emil Racoviță. El și-a început cariera de biolog îmbarcîndu-se în 1897 pe nava «Belgica» spre a participa, împreună cu Amundsen, la o amplă expediție în apele Antarcticii. Studiile sale privind fauna glaciară au făcut epocă, ele aducînd, primele în lume, date certe asupra nenumăratelor forme de viață care pot fi întîlnite în zona frigului veșnic. Lucrările științifice în care prezintă roadele cercetărilor sale, în special cele privind viața balenelor, au făcut ocolul lumii.

O altă latură a activității lui Emil Racoviță a constituit-o studierea faunei peșterilor și a apelor freatice. Consacrîndu-se descoperirii straniilor ființe care populează aceste forme de relief, adaptată uimitor condițiilor din peșteri — exces de umezeală, absența luminii ș. a. —, Emil Racoviță a inițiat direcții noi în cunoașterea vieții. Pentru adîncirea acestora a inițiat, la Cluj-Napoca, în 1920, crearea primului institut de speologie din lume. Gînditor materialist, semnatar, în tinerețe, al manifestului care, în 1889, proclama ziua de 1 Mai ca sărbătoare a muncii, Emil Racoviță a fost deschizător de drumuri în toate domeniile în care a activat. Astfel este încă puțin cunoscut rolul său de pionier al științei ecologiei, a cărei însemnătate astăzi o recunoaște întreaga omenire.

Îmbinînd temeritatea gîndirii, curajul civic și îndrăzneala creatoare, personalitatea lui Emil Racoviță se impune ca una dintre cele mai cuceritoare în galeria cutezătorilor dintotdeauna.

* * * *

CLUBUL
LOGICIENILOR

Prezintă prof. univ. dr.
EDMOND NICOLAU

RĂSPUNS LA PROBLEMA DIN NUMĂRUL TRECUT

Dacă utilizăm un singur triunghi, atunci avem trei posibilități, triunghiurile fiind colorate. Dacă utilizăm două triunghiuri simultan, avem o singură figură geometrică, formată din două jumătăți, fiecare putînd avea una din trei culori posibile. Rezultă că în total vor fi 3 × 3 = 9 posibilități.

Pentru cazul a trei triunghiuri utilizate simultan, avem o singură figură posibilă, formată din trei treimi, fiecare avînd una din trei culori posibile — deci în total 3 × 3 ×3= 27 posibilități. Numărul total al figurilor colorate obținute este deci 3 + 9 + 27 = 39 de combinații.

Încercați să dezlegați

Fiecărei figuri din desen îi corespunde o anumită cifră. Zero nu este folosit! Făcînd operațiile indicate de semnele aritmetice, se va ajunge la rezultatul 8.

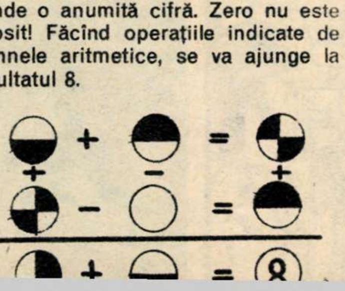

Cutezătorii

SFINX

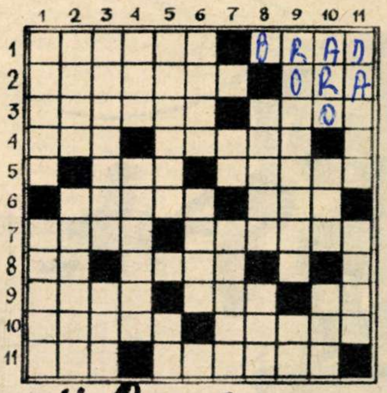

Hibernală

ORIZONTAL: 1) Înghețată. Pom de iarnă. 2) Haine de iarnă. Perioadă de timp. 3) Pîinea viitorului, protejată acum de haina zăpezii (pl.). Contribuție. 4) Începe inițierea! A cerne norii de zăpadă. 5) Rîu în Franța. Ca tăciunii. 6) Pantaloni albi. Centrul raionului! 7) Autorul poeziei «Ninge». Ținut la rece. 8) Pornește lavina! «Morocănoși» care hibernează. 9) Cultivatorul unei plante textile. A chiui. Notă muzicală. 10) Zglobii din «Iarna pe uliță» (G. Coșbuc). A compus melodia «Valsul iernii» (Elly). 11) Presare mijlocie. Bate iarna pe la uși.

VERTICAL: 1) A scris povestirea «Meșterul muntelui de gheață». Veste de la țară (pl.). 2) Clasic căruia îi aparține pînza «Transport de buți iarna». Autoarea poeziilor «Albă ca zăpada» și «Pași pe zăpadă». 3) Zboară peste zăpadă. Înghețată. 4) Carte mare. Patinoare rustice. 5) Pictor englez, care a semnat tabloul «O dimineață înghețată». Crapă lemn. 6) «Săniuța» lui Giroveanu, spre exemplu. Orașul unui carnaval clasic. 7) Două într-o ninsoare! Alte patinoare rustice. 8) Horn. Pom, dar nu de iarnă. 9) Înghețați. În omăt! 10) Oră dată peste cap. Metaforă pentru o ninsoare abundentă. Păstrătorul unor frumoase datini cu privire la sărbătorile de iarnă. 11) Albi ca zăpada... Și tot albi ca zăpada (sing.). Dicționar: ULE, IOV

Nicolae Pescaru

DESPRE CUMPĂTARE

Prof. univ. dr. ION DODU BĂLAN

În țara Omeniei, cumpătarea, măsura, echilibrul în tot ceea ce face omul, ocupă un loc de seamă pe scara atît de întinsă a valorilor morale. Ea îi dă omului distincție și frumusețe sufletească, deosebindu-l de restul viețuitoarelor care se conduc numai după instincte și după poftele stomacului.

Cumpătarea presupune dominarea conștientă a instinctelor și a pornirilor primare. Strălucit exercițiu de voință elogiat de toți artiștii și filozofii lumii, cumpătarea este, totodată, o expresie a culturii, a educației fiecărui om. Ea e o formă înaltă a stăpînirii de sine, a triumfului rațiunii asupra apetiturilor animalice din ființa umană.

Este o biruință a omului asupra lui însuși. Ea exclude lăcomia, avariția, egoismul, tendința de căpătuială,

Cumpătarea nu înseamnă, firește, nici zgîrcenie, nici privare de bunurile absolut necesare unei existențe umane moderne, demne și raționale, dar nici risipa absurdă, inumană din societățile de consum. Îmbuibarea, ghiftuirea peste măsură a stomacului în aceste țări care s-au îmbogățit prin jefuirea altora, într-o vreme cînd milioane de copii mor încă de foame în țările slab dezvoltate sau în curs de dezvoltare, sînt de-a dreptul condamnabile. O lipsă crasă de omenie. Poporul român a disprețuit, dintotdeauna, necumpătarea, a rîs cu poftă de Setilă și Flămînzilă, de bețivi și de mîncăi, de flecarii nemăsurați la vorbă, de îngîmfați și de lăudăroși, de tot ceea ce depășea măsura, bunul simț și dreapta cumpătare. Basmele, satirele sale usturătoare, proverbele înțelepte și necruțătoare o atestă cu prisosință. Necumpătarea e o formă de neomenie, e atributul unui om de nimic, supus poftelor mărunte, viscerale. În schimb, cumpătarea este atributul omului la locul lui, a omului dintr-o bucată, de bună calitate, a acelui care este om o dată, cum zice expresia populară. Cumpătarea este o sursă de sănătate, o condiție a împlinirii noastre ca oameni de omenie.

P.S.

În contextul acestei mari virtuți, care este **cumpătarea,** să-mi fie îngăduit a recomanda elevilor, pionierilor, părinților și profesorilor, excelenta lucrare a conferențiarului universitar doctor Constantin Dumitrescu, intitulată **Alimentația rațională a școlarului** și apărută, recent, la Editura «Sport-Turism». E vorba de o lucrare extrem de utilă, care ne ajută să ne păstrăm o minte sănătoasă într-un corp sănătos, indicîndu-ne ce trebuie să mîncăm, **cît** și **cum** să mîncăm în condițiile creșterii și diversificării resurselor alimentare, ajutîndu-ne să adaptăm, pe temeiuri științifice, alimentația tradițională la noile condiții de viață și de muncă. O lucrare de înaltă știință, dar pe înțelesul școlarilor care ne vorbește despre: **Factorii externi necesari întreținerii vieții, Caracteristicile și importanța grupelor de alimente în alimentația școlarilor, Rația alimentară a școlarului, Particularități ale alimentației copilului școlar preadolescent și adolescent** (6-19 ani), **Alimentația școlarului sportiv, Tulburările nutriționale la școlari** etc., etc. E o carte utilă pe care trebuie nu numai s-o citim, ci să o și urmăm în viața de fiecare zi.

INSIGNA DE PIONIER CREATOR

Ce anume i-ar putea face pe unii copii să aleagă, încă de la o vîrstă a jocului şi lipsei de griji, vîrstă a bucuriei, o îndeletnicire, o viitoare meserie, care cere muncă, foarte multă muncă, sacrificii, renunţări, efort? Îmbinînd studiul de specialitate cu învăţătura şi cultura generală, răspunde la această întrebare pioniera Ioana Caffe, elevă în clasa a VII-a la Liceul de artă «George Enescu». Blondă, nu prea înaltă, cu ochi albaştri, Ioana a obţinut premiul I la faza pe ţară a Festivalului naţional «Cîntarea României», ediţia a II-a şi insigna de «pionier creator» pentru interpretarea rolului principal în baletul **Zîna păpuşilor** *de Josep Beyer în coregrafia Alexei Mezincescu avînd, totodată, şi rezultate foarte bune la învăţătură — premiul II, anul trecut şi diplomă de merit la specialitate.*

— Spune-ne, te rog, Ioana, în afara rolului pentru care ai fost premiată în Festivalul naţional «Cîntarea României», ai mai avut şi alte ocazii să apari pe scenă?

— Am mai dansat la Operă, anul trecut, într-o adaptare coregrafică de Alexa Mezincescu, după Rapsodia română de George Enescu. Apoi, la sfîrşitul trimestrelor, noi avem examene de specialitate care sînt, cred eu, la fel de grele ca examenele de pe scenă, în faţa publicului.

— Ţi-a fost greu, la început, după orarul mai liber din primele trei clase? Pentru că baletul se începe abia din clasa a IV-a.

— Da, şi nu numai mie, dar şi colegilor mei. De fapt, îmi rămîne puţin timp liber pentru că în afara orelor de cultură generală, vin zilnic orele de specialitate, iar acasă, pe lîngă temele pentru şcoală, exersez şi ceea ce am învăţat la orele de balet. Particip la activităţile pioniereşti organizate în şcoala noastră; am fost, de altfel, anul trecut, comandantă de grupă.

— Şi ce faci în timpul liber, atît cît îţi mai rămîne?

— Citesc, ascult muzică, mă joc, mă plimb cu bicicleta, mă duc la teatru cu părinţii, la film — nu am o pasiune cu totul deosebită pentru ceva anume.

— Ţie ce compozitori şi ce lucrări îţi plac?

— Îmi plac compozitorii clasici: Beethoven, Mozart. Îmi place foarte mult Ceaikovski, simfonia «Patetica». Sau Sonata Lunii de Beethoven. Încerc să-mi imaginez dacă şi cum s-ar putea transpune în balet sau compune un rol coregrafic pentru o muzică scrisă nu pentru dans.

Iată profilul spiritual al unei viitoare balerine. Profil din care nu lipseşte o anumită maturitate în gîndire, maturitate care se desprinde din felul foarte conştient de a-şi pune problemele artei pe care o învaţă. Artă care cere pe lîngă talent, seriozitate şi muncă. Foarte multă muncă.

VIOREL CREŢU

Pastel

de LUCIAN AVRAMESCU

mai ninge cu zăpezi surprinzătoare
pe partea mea de continent, cum cad
pe gulere, pe ghete, pe fulare
aceste semne de astral răsad

parcă se scutură în noi de-a pururi
livezi uitate în copilărie
pe răsucite, mătăsoase şnururi
primim o grea şi sinceră solie

vîrteju-acesta dezmorţeşte iată
al streşinilor samovar rebel
iar tinereţea-n noi asediată
se prinde cu galop nebun în el

ah, aş striga ca vaşnicul poet
voi sănii neguroase şi voi cai
pe străzi bucureştene cu polei
călare pe un nărăvaş tramvai

mai ninge cu zăpezi surprinzătoare
pe partea mea de continent, cum cad
pe gulere, pe ghete, pe fulare
aceste semne de astral răsad
săpînd prin sufletele noastre vad
spre o iubire tainică şi mare.

DEBUT CUTEZĂTORII

Vă plac povestirile cu nave cosmice? Cu neînfricaţii cosmonauţi care se îndreaptă către Jupiter sau şi mai departe, spre planeta Proxima din constelaţia Centaurului, gata să înfrunte toate pericolele cu care vidul cosmic îi întîmpină?

Vă plac, sigur că vă plac, şi plac tuturor copiilor — dovadă afluenţa uriaşă (sute de participanţi) la întîlnirile Cercului de anticipaţie tehnologică, ştiinţifică şi literară «Atelier 2000», care funcţionează la Casa centrală a pionierilor şi şoimilor patriei.

Pioniera Almira Negoiţescu, elevă în clasa a VII-a la Şcoala generală nr. 31, Bucureşti, şi membră «cu vechime» a acestui cerc, demonstrează, în povestirea alăturată, cît de mult iubesc copiii întîmplările din viitor şi cît de des poţi întîlni în şcolile noastre autentice talente ştiinţifice şi literare.

ALEXANDRU MIRONOV

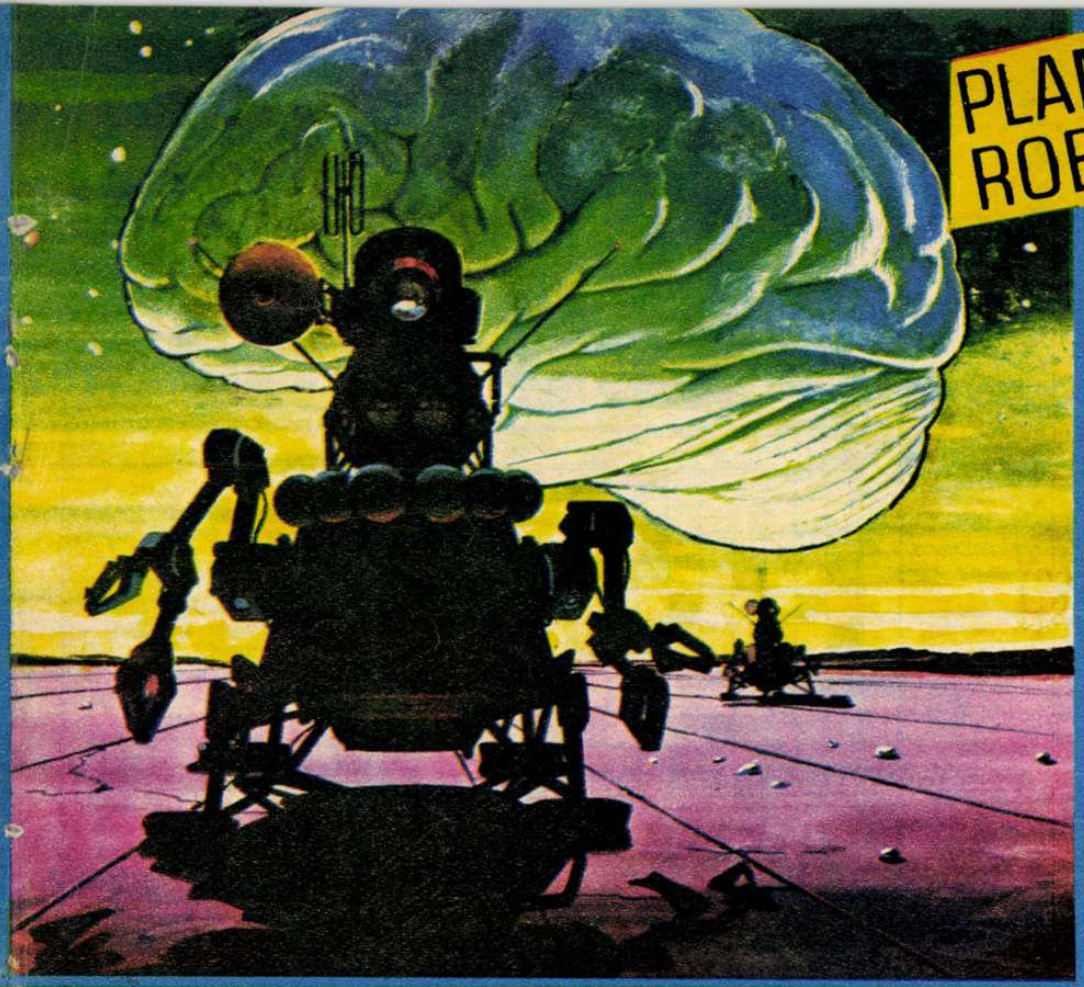

PLANETA ROBOŢILOR

Noua expediţie în cosmos avea datoria de a studia în mare galaxia XYCQ180 aflată la circa 358,385 ani lumină, calculată de la vîrful turnului 8 din Bucureşti, pînă la prima stea din galaxie. Nava decolase avînd la bord cei mai perfecţionaţi roboţi. Uriaşul aparat îşi făcea loc printre aştri. Călătoria nu va dura mult. Doar 15 zile terestre. De fapt, galaxia mai fusese studiată, dar un sistem de-acolo părea dubios. Ei bine, acea parte din XYCQ180 va trebui studiată. Doar o joacă de copil, nu-i aşa? Mai erau două zile pînă la sosirea rachetei pe XYCQ180. Filmele ajunseseră la noi. Erau de-o mare fineţe. Am uitat să vă spun că pămînteanul 350PC descoperise un mijloc de «vorbire» cu toate fiinţele din univers. Era un cod extraordinar. Toate limbile pămîntului, ale universului erau interpretate în limba roboţilor. La bordul navei avusese loc o mică defecţiune, care fusese repede înlăturată. Am primit primele fotografii printr-un sistem special şi costisitor de transmitere a luminii, accelerate de cîteva sute de mii de ori. Fotografiile erau impresionante. Reprezentau sistemul acela curios UP3. Soarele era un gigant. «Micuţul» era de mii de ori mai mare decît soarele nostru artificial. Dar ceea ce atrăgea mai mult atenţia erau planetele. Erau toate dispuse pe un singur şir şi pe aceeaşi dreaptă; de cealaltă parte a soarelui încă una, UP3C. Fuseseră mai întîi studiate planetele dispuse pe un singur şir. Nimic curios, dar cînd s-a cercetat şi ultima planetă, cea răzleaţă, s-a descoperit un lucru uimitor: erau oraşe. Da, erau oraşe. Pozele au fost mărite, învîrtite, răsucite. Poate or mai fi rămas unele dubii, dacă nu am fi primit următorul film sonor:

Racheta aterizase pe planeta-problemă. Ea avea un sol şi-o atmosferă la prima vedere asemănătoare Terrei. S-a descoperit că atmosfera era compusă dintr-un amestec de amoniac şi azot, cu foarte puţin bioxid de carbon. De pe pămînt creşteau o serie de lichide cenuşii, ce luaseră diferite forme, ca plantele. Nu după mult timp au apărut şi alţi roboţi. Roboţii noştri le-au transmis limbajul lor. Au căzut de acord. Convorbirea robot-robot a fost următoarea:

— Bine aţi venit pe planeta roboţilor!

— Bine v-am găsit, locuitori ai planetei roboţilor!

— De pe ce planetă sosiţi?

— De pe planeta Pămînt, galaxia Calea Lactee, sectorul APCQ15 800, partea curbă superioară.

Apoi un bîzîit întrerupsese firul convorbirii, ceea ce ne-a mărit tensiunea. Apoi...

— Cum sînt oamenii? Cine sînt ei?

— Sînt nişte fiinţe, cu două braţe superioare şi două braţe inferioare, un cap cu idei şi date.

— Şi cum vă stăpînesc? De ce n-au venit ei aici?

— Oamenii??! Nu au venit pentru că ne-au trimis pe noi. Dar să ştiţi că în programul nostru nu există asemenea întrebări.

— Ce ciudat. Nu vă înţelegem deloc: oameni, program. Noi nu avem fiinţe care să ne conducă.

— Cum?! Nu aveţi? Cine vă fabrică?

— Noi. Sîntem, nu-i aşa, în stare, spuseră cu un fel de rîs, să trăim fără să ne fabrice alţii.

În timp ce vedeam filmele, racheta se îndrepta către Pămînt. Mai erau doar şapte zile pînă la sosirea ei. Mult timp misterul planetei roboţilor a rămas nedescifrat. Roboţii afirmau că la ei, niciodată în trecut, nu locuise vreo altă fiinţă raţională. Erau mîndri de realizările lor, dar nu înţelegeau alcătuirea lumii noastre: roboţi conduşi de fiinţe.

Poate totul s-ar fi sfîrşit aici, dar acum, ambiţioşi, roboţii prieteni ne-au cerut ajutorul pentru a dezlega împreună enigma ce umbrea trecutul. Zile întregi de muncă trudnică şi zadarnică părea să oprească adevărul de-a ieşi la lumină. Dar... într-una din vizitele pe planeta roboţilor, la muzeul Capitalei se descoperi un film ca şi cele ce rulau în secolul 20 pe Pămînt. Găsirea acestui film a adus o nouă lumină, de fapt lumina salvatoare. Filmul reprezenta o fabrică de prelucrare a oţelului unde lucrau roboţi. O fiinţă tripedă venise să controleze munca roboţilor, apoi plecase. Deci asta era fiinţa care era mama prietenilor noştri. Oare ce se întîmplase? Roboţii, nu cumva muncind, deveniseră mai inteligenţi decît acele fiinţe care începuseră să se degradeze intelectual? Oare nu era filmul acesta un semnal de avertizare? În orice caz, enigma dezlegată a planetei roboţilor a fost o învăţătură.

Almira Negoiţescu
clasa a VII-a D, Şcoala generală nr. 31,
Bucureşti

VITEAZUL BOROSES

Text de elevii RADU CĂTĂNICIU şi LAURENŢIU NISTORESCU
Desene de RADU CĂTĂNICIU

Inventica B.D.

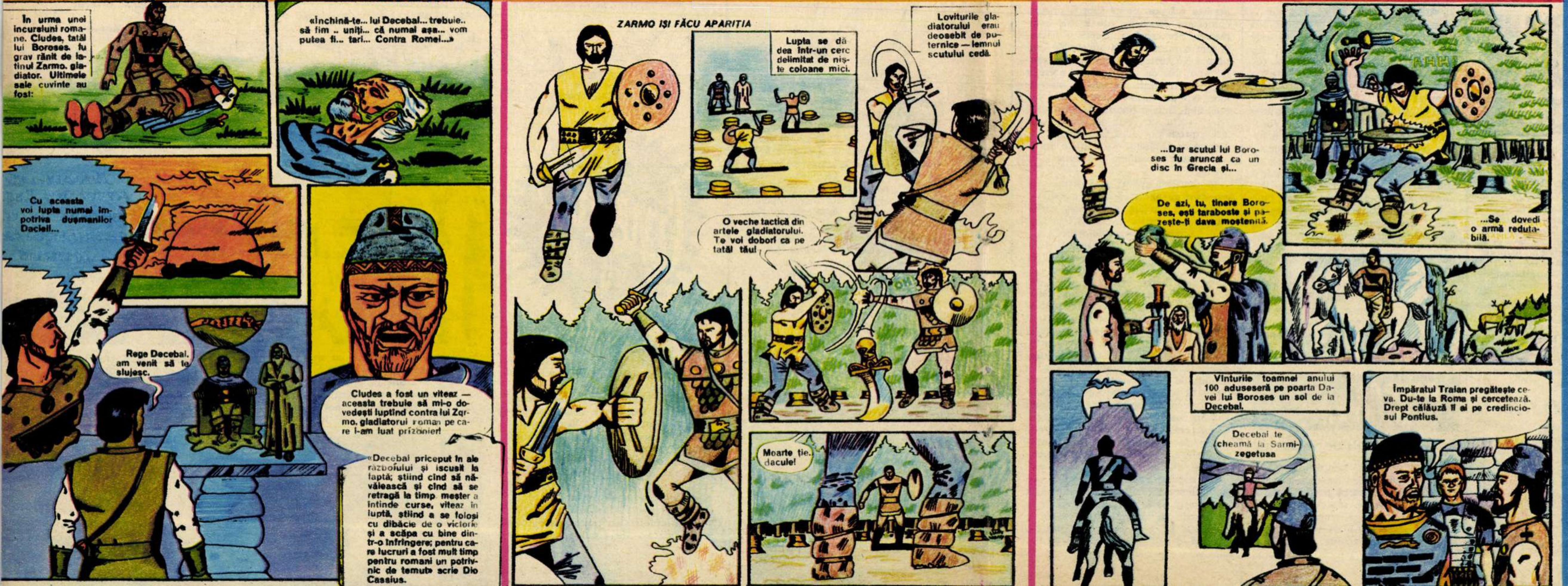
În urma unei incursiuni romane. Cludes, tatăl lui Boroses, fu grav rănit de latinul Zarmo, gladiator. Ultimele sale cuvinte au fost:
«Închină-te... lui Decebal... trebuie.. să fim .. uniţi... că numai aşa... vom putea fi... tari... Contra Romei...»
Cu aceasta voi lupta numai împotriva duşmanilor Daciei!...
Rege Decebal, am venit să te slujesc.
Cludes a fost un viteaz — aceasta trebuie să mi-o dovedeşti luptînd contra lui Zarmo, gladiatorul roman pe care l-am luat prizonier!
«Decebal priceput în ale războiului şi iscusit la faptă; ştiind cînd să năvălească şi cînd să se retragă la timp, meşter a întinde curse, viteaz în luptă, ştiind a se folosi cu dibăcie de o victorie şi a scăpa cu bine dintr-o înfrîngere; pentru care lucruri a fost mult timp pentru romani un potrivnic de temut» scrie Dio Cassius.
ZARMO IŞI FĂCU APARIŢIA
Lupta se dădea într-un cerc delimitat de nişte coloane mici.
Loviturile gladiatorului erau deosebit de puternice — lemnul scutului cedă.
O veche tactică din artele gladiatorului. Te voi doborî ca pe tatăl tău!
OH!
Moarte ţie, dacule!
...Dar scutul lui Boroses fu aruncat ca un disc în Grecia şi...
AHH!
...Se dovedi o armă redutabilă.
De azi, tu, tinere Boroses, eşti taraboste şi păzeşte-ţi dava moştenită.
Vînturile toamnei anului 100 aduseseră pe poarta Davei lui Boroses un sol de la Decebal.
Decebal te cheamă la Sarmizegetusa
Împăratul Traian pregăteşte ceva. Du-te la Roma şi cercetează. Drept călăuză îl ai pe credinciosul Pontius.

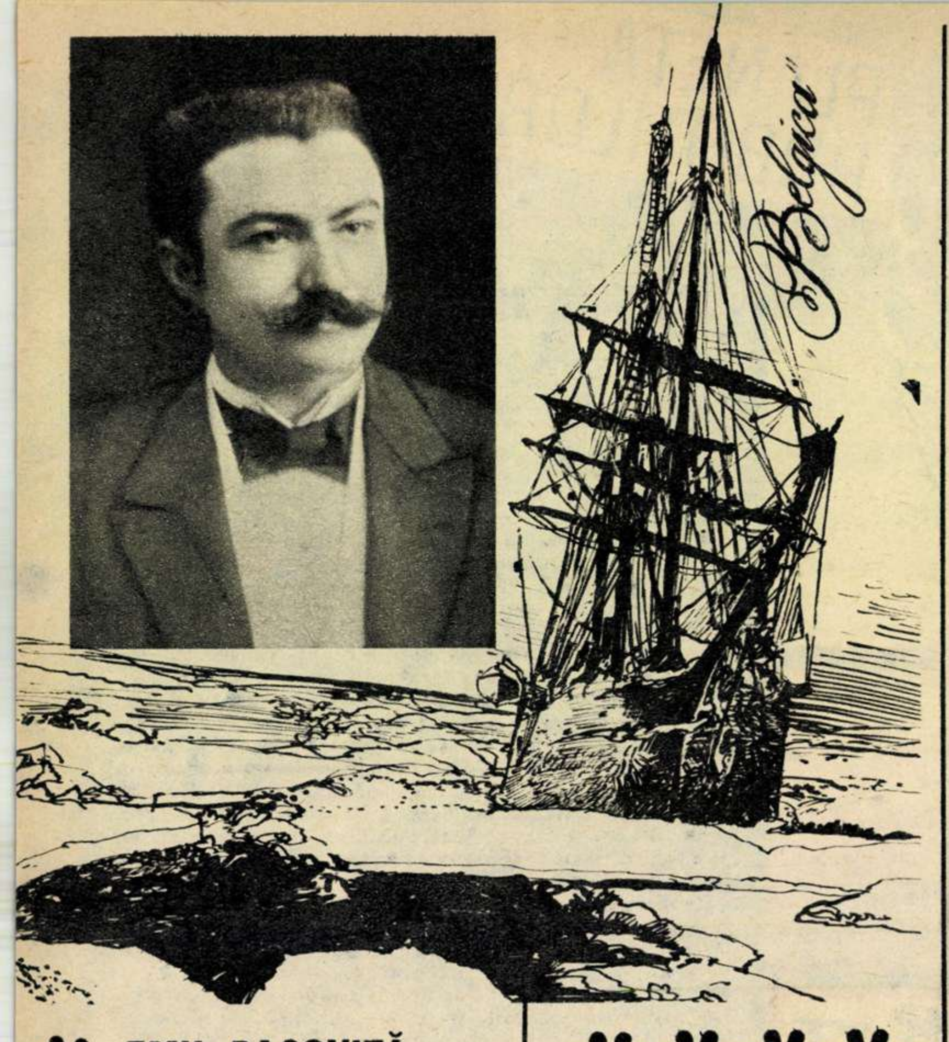

ENCICLOPEDIA CUTEZANȚEI

EMIL RACOVIȚĂ

În panteonul cutezătorilor care au deschis drumuri noi în știință, strălucește și numele învățatului român Emil Racoviță. El și-a început cariera de biolog îmbarcîndu-se în 1897 pe nava «Belgica» spre a participa, împreună cu Amundsen, la o amplă expediție în apele Antarcticii. Studiile sale privind fauna glaciară au făcut epocă, ele aducînd, primele în lume, date certe asupra nenumăratelor forme de viață care pot fi întîlnite în zona frigului veșnic. Lucrările științifice în care prezintă roadele cercetărilor sale, în special cele privind viața balenelor, au făcut ocolul lumii.

O altă latură a activității lui Emil Racoviță a constituit-o studierea faunei peșterilor și a apelor freatice. Consacrîndu-se descoperirii straniilor ființe care populează aceste forme de relief, adaptată uimitor condițiilor din peșteri — exces de umezeală, absența luminii ș. a. —, Emil Racoviță a inițiat direcții noi în cunoașterea vieții. Pentru adîncirea acestora a inițiat, la Cluj-Napoca, în 1920, crearea primului institut de speologie din lume. Gînditor materialist, semnatar, în tinerețe, al manifestului care, în 1889, proclama ziua de 1 Mai ca sărbătoare a muncii, Emil Racoviță a fost deschizător de drumuri în toate domeniile în care a activat. Astfel este încă puțin cunoscut rolul său de pionier al științei ecologiei, a cărei însemnătate astăzi o recunoaște întreaga omenire.

Îmbinînd temeritatea gîndirii, curajul civic și îndrăzneala creatoare, personalitatea lui Emil Racoviță se impune ca una dintre cele mai cuceritoare în galeria cutezătorilor dintotdeauna.

* * *

CLUBUL
LOGICIENILOR

Prezintă prof. univ. dr.
EDMOND NICOLAU

RĂSPUNS LA PROBLEMA DIN NUMĂRUL TRECUT

Dacă utilizăm un singur triunghi, atunci avem trei posibilități, triunghiurile fiind colorate. Dacă utilizăm două triunghiuri simultan, avem o singură figură geometrică, formată din două jumătăți, fiecare putînd avea una din trei culori posibile. Rezultă că în total vor fi 3 × 3 = 9 posibilități.

Pentru cazul a trei triunghiuri utilizate simultan, avem o singură figură posibilă, formată din trei treimi, fiecare avînd una din trei culori posibile — deci în total 3 × 3 ×3= 27 posibilități. Numărul total al figurilor colorate obținute este deci 3 + 9 + 27 = 39 de combinații.

Încercați să dezlegați

Fiecărei figuri din desen îi corespunde o anumită cifră. Zero nu este folosit! Făcînd operațiile indicate de semnele aritmetice, se va ajunge la rezultatul 8.

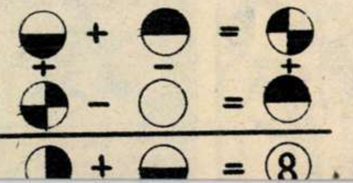

SFINX

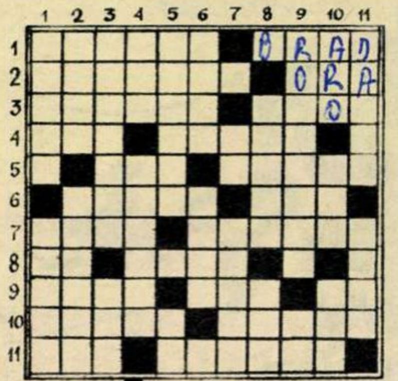

Hibernală

ORIZONTAL: 1) Înghețată. Pom de iarnă. 2) Haine de iarnă. Perioadă de timp. 3) Pîinea viitorului, protejată acum de haina zăpezii (pl.). Contribuție. 4) Începe inițierea! A cerne norii de zăpadă. 5) Rîu în Franța. Ca tăciunii. 6) Pantaloni albi. Centrul raionului! 7) Autorul poeziei «Ninge». Ținut la rece. 8) Pornește lavina! «Morocănoși» care hibernează. 9) Cultivatorul unei plante textile. A chiui. Notă muzicală. 10) Zglobii din «Iarna pe uliță» (G. Coșbuc). A compus melodia «Valsul iernii» (Elly). 11) Presare mijlocie. Bate iarna pe la uși.

VERTICAL: 1) A scris povestirea «Meșterul muntelui de gheață». Veste de la țară (pl.). 2) Clasic căruia îi aparține pînza «Transport de buți iarna». Autoarea poeziilor «Albă ca zăpada» și «Pași pe zăpadă». 3) Zboară peste zăpadă. Înghețată. 4) Carte mare. Patinoare rustice. 5) Pictor englez, care a semnat tabloul «O dimineață înghețată». Crapă lemn. 6) «Săniuța» lui Giroveanu, spre exemplu. Orașul unui carnaval clasic. 7) Două într-o ninsoare! Alte patinoare rustice. 8) Horn. Pom, dar nu de iarnă. 9) Înghețați. În omăt! 10) Oră dată peste cap. Metaforă pentru o ninsoare abundentă. Păstrătorul unor frumoase datini cu privire la sărbătorile de iarnă. 11) Albi ca zăpada... Și tot albi ca zăpada (sing.). Dicționar: ULE, IOV

Nicolae Pescaru

DESPRE CUMPĂTARE

Prof. univ. dr. ION DODU BĂLAN

În țara Omeniei, cumpătarea, măsura, echilibrul în tot ceea ce face omul, ocupă un loc de seamă pe scara atît de întinsă a valorilor morale. Ea îi dă omului distincție și frumusețe sufletească, deosebindu-l de restul viețuitoarelor care se conduc numai după instincte și după poftele stomacului.

Cumpătarea presupune dominarea conștientă a instinctelor și a pornirilor primare. Strălucit exercițiu de voință elogiat de toți artiștii și filozofii lumii, cumpătarea este, totodată, o expresie a culturii, a educației fiecărui om. Ea e o formă înaltă a stăpînirii de sine, a triumfului rațiunii asupra apetiturilor animalice din ființa umană.

Este o biruință a omului asupra lui însuși. Ea exclude lăcomia, avariția, egoismul, tendința de căpătuială,

Cumpătarea nu înseamnă, firește, nici zgîrcenie, nici privare de bunurile absolut necesare unei existențe umane moderne, demne și raționale, dar nici risipa absurdă, inumană din societățile de consum. Îmbuibarea, ghiftuirea peste măsură a stomacului în aceste țări care s-au îmbogățit prin jefuirea altora, într-o vreme cînd milioane de copii mor încă de foame în țările slab dezvoltate sau în curs de dezvoltare, sînt de-a dreptul condamnabile. O lipsă crasă de omenie. Poporul român a disprețuit, dintotdeauna, necumpătarea, a rîs cu poftă de Setilă și Flămînzilă, de bețivi și de mîncăi, de flecarii nemăsurați la vorbă, de îngîmfați și de lăudăroși, de tot ceea ce depășea măsura, bunul simț și dreapta cumpătare. Basmele, satirele sale usturătoare, proverbele înțelepte și necruțătoare o atestă cu prisosință. Necumpătarea e o formă de neomenie, e atributul unui om de nimic, supus poftelor mărunte, viscerale. În schimb, cumpătarea este atributul omului la locul lui, a omului dintr-o bucată, de bună calitate, a acelui care este om o dată, cum zice expresia populară. Cumpătarea este o sursă de sănătate, o condiție a împlinirii noastre ca oameni de omenie.

P.S.

În contextul acestei mari virtuți, care este **cumpătarea,** să-mi fie îngăduit a recomanda elevilor, pionierilor, părinților și profesorilor, excelenta lucrare a conferențiarului universitar doctor Constantin Dumitrescu, intitulată **Alimentația rațională a școlarului** și apărută, recent, la Editura «Sport-Turism». E vorba de o lucrare extrem de utilă, care ne ajută să ne păstrăm o minte sănătoasă într-un corp sănătos, indicîndu-ne ce trebuie să mîncăm, **cît și cum** să mîncăm în condițiile creșterii și diversificării resurselor alimentare, ajutîndu-ne să adaptăm, pe temeiuri științifice, alimentația tradițională la noile condiții de viață și de muncă. O lucrare de înaltă știință, dar pe înțelesul școlarilor care ne vorbește despre: **Factorii externi necesari întreținerii vieții, Caracteristicile și importanța grupelor de alimente în alimentația școlarilor, Rația alimentară a școlarului, Particularități ale alimentației copilului școlar preadolescent și adolescent** (6-19 ani), **Alimentația școlarului sportiv, Tulburările nutriționale la școlari** etc., etc. E o carte utilă pe care trebuie nu numai s-o citim, ci să o și urmăm în viața de fiecare zi.

RUBRICĂ
REALIZATĂ
CU CONCURSUL
CITITORILOR:

Pionierpres

PRIETENII NATURII ÎN ACȚIUNE

Stratul de zăpadă, care în multe locuri din apropierea localității noastre, Prundu, a atins înălțimea de un metru, ne-a dat de gîndit. Să vă spunem despre ce este vorba. Viscolul ne-a cam creat dificultăți, așa că și noi, pionierii dintr-a VIII-a A, însoțiți de tovarășul comandant Ion Manole, am dat ajutor unde a fost nevoie. Nu am uitat însă nici de viețuitoarele pădurii din apropiere, care se numără printre «perlele cinegetice» ale Bărăganului. Am hotărît, deci, să le fim și lor de ajutor. Așa că am luat legătură cu pădurarul Dumitru Măcăneață și cu paznicul de vînătoare, Constantin Calița din satul Puțul Grecii. Împreună ne-am sfătuit și, într-una din zilele lui ianuarie am însoțit bucuroși sania pădurarului încărcată cu fînuri diferite și cu o cantitate de peste 100 kg de concentrate, spre «hrănitoarele» din pădurea Mislea. Distribuirea furajelor în hrănitori și în punctele special amenajate a constituit una dintre cele mai interesante activități din această iarnă. Cu toate că drumul a fost dificil, iar vîntul ni s-a împotrivit cu înverșunare, am ieșit învingători.

Izbînda ne-a fost susținută de încrederea că «bucatele» noastre vor astîmpăra foamea multor fazani, iepuri, mistreți și căprioare, care abundă prin părțile noastre.

Am crezut că este de datoria noastră să aplicăm în practică cele învățate în orele de curs, în special la ecologie, de a fi prieteni ai naturii la bine și la greu. Sîntem bucuroși că munca noastră se alătură multor acțiuni asemănătoare întreprinse de pionierii patriei.

Membrii cercului «Prietenii naturii»
din clasa a VIII-a A,
comuna Prundu,
județul Giurgiu

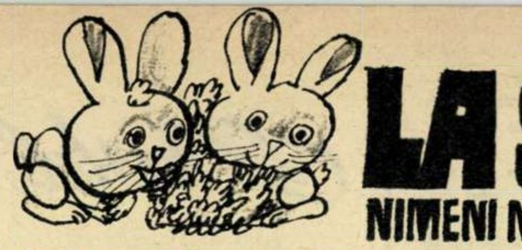

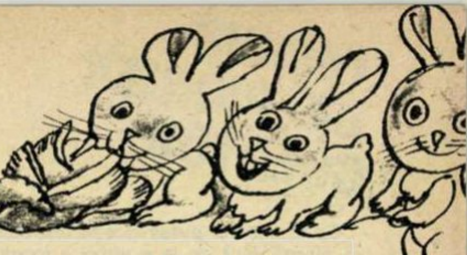

LA ȘIRIA
NIMENI NU-I PREA MIC

Există, la poalele Zarandului, în județul Arad, o frumoasă comună, Șiria, în care n-o să întîlniți pe nimeni dispus să recunoască că este... mic, deși peste două mii dintre șirieni își au numele înscrise în catalogul școlar sau în cel al grădiniței. Atunci?

— Ce vă nemulțumește cînd sînteți socotiți copii?! I-am întrebat pe Cătălin Ochiroși, un băiat vesel și vioi.

— Nimic, atunci cînd ni se zice că sîntem copii. Dar cînd se crede că sîntem **mici...**

— Cum adică?

— Atunci nu mai sîntem de acord. Pot fi mici cei care sînt în stare să construiască o casă?

— De ce tocmai o casă? Nu mai sînt zidari în comună?

— Ba da, dar aceasta vrem să fie zidită chiar de noi, doar cu ajutorul absolut necesar al constructorilor. Vedeți, sus pe deal, poienița aceea însorită? Acolo vom face noi o cabană mare, de fapt un sat de vacanță. Planurile sînt gata, am început să ducem materialele, vom trage și apă din izvorul care trece pe aproape. De jur-împrejur va fi o grădină minunată. Flori și chiar zarzavaturi. O să ne autgospodărim. Acum, în iarnă, fetele lucrează perdelele, cuverturile, covoarele, iar noi, băieții, în ateliere, mobilierul.

— Aveți și o casă a pionierilor și șoimilor patriei...?

— Da, este înființată numai de un an și jumătate, dar încă de pe acum, peste șapte sute de copii participă la activitățile ei.

— Înseamnă că vă pasionează.

— Desigur! Între altele ne ocupăm de mașini agricole, electronică, avem și carturi, de aceea ne-am amenajat o pistă foarte bună. Dar crescătoria noastră de iepuri, de-acolo, ați văzut-o?

Nu, încă nu văzuserăm mai nimic din cele spuse într-o răsuflare de noul nostru prieten, de fapt comandantul unității de pionieri.

La crescătoria de iepuri era mare zarvă. Urechiații cu blănițele pufoase și albe ca zăpada se vede treaba că simțeau apropierea orei de masă, pentru că se îngrămădeau nerăbdători în fața ferestrelor de plasă ale cuștilor. Gospodarii, mai ales pionierii dintr-a cincea, cîntăreau cu meticulozitate rațiile de morcovi, de sfeclă, de varză.

— De unde aveți provizii așa de bogate?

— Din grădină! Noi le cultivăm. Avem toate zarzavaturile, ne asigură Cornelia Mateș, o pionieră mai mare dintr-a șaptea B. Ne pricepem la culturi...

— Dar la... învățătură? întrebăm în glumă.

— Eu zic că da! N-ați aflat că în comuna noastră nu există corigenți? răspunde puțin mirată Emilia Hîrja, dintr-a șaptea C.

Nu. Nu aflaserăm încă. Și, ne-am dat seama curînd, nu era singurul lucru deosebit care merita să fie cunoscut. Dealtfel, chiar primarul comunei, un om tînăr și energic, tovarășul Ioan Fălcan, s-a arătat bucuros să vorbească despre... copiii săi.

— Așa îmi place să le zic, «copiii mei». Prin entuziasmul și hărnicia lor au reușit să mă cucerească. Uneori mă sfătuiesc cu ei aproape ca și cu oamenii mari. Știți, comuna noastră se autogospodărește, nu apelează la contribuții din partea statului. Copiii știu lucrul acesta și se străduiesc să fie și ei cît mai mult de folos. În comună ne-am creat toate sectoarele de care avem nevoie. Foarte rar ne ducem la oraș pentru cîte ceva. Ba sînt orășeni care vin la noi; uneori își comandă și pantofi la cooperativa noastră meșteșugărească. Iar copiii au învățat multe de la părinții lor. Ei știu acum că tot ceea ce întreprinzi trebuie să fie bine gîndit și eficient.

— La ce vă referiți?

— Iată, nu mai departe decît la cele despre care v-au povestit chiar copiii. Cabana din poiană, care nu va rămîne, cu siguranță, doar un vis, creșterea iepurilor, bogatele grădini de legume, autodotarea laboratoarelor, a grădinițelor... Pentru toate acestea a fost nevoie de bună organizare, de muncă în colectiv, de împărțirea sarcinilor în așa fel încît fiecare să dea cît poate mai mult cu forța și priceperea sa. Să știți, copiii au ținut cu adevărat seamă de toate acestea. Nu înseamnă, deci, că știu să fie eficienți?

Răspunsul nu poate fi, desigur, decît unul singur: **pionierii din Șiria știu să fie harnici la învățătură, cu inițiative dintre cele mai folositoare, cu o astfel de comportare care să aducă după sine aprecierea tuturor.**

Elena Mănescu

Cinefilii

Din municipiul Giurgiu, Simona Răboj, **pionieră în clasa a VIII-a B a Școlii generale nr. 4 ne relatează despre inimoșii membri ai cercului «Cinefoto» — pe cît de harnici, pe atît de isteți și pasionați. Fotografiile lor surprind scene de muncă, de cîntec, de joc... Și nu numai atît. Ele constituie «certificatul» de calitate și de prezență al membrilor cercului la multe acțiuni pionierești din școală, fie ca fotoreporteri, fie ca inițiatori și talentați realizatori. Pentru primul lor film, intitulat «Acest statornic plai», pasionații cinefili au trudit multe ore în laborator. Pe firul continuu al peliculei, ei au selectat cu migală și pricepere momente din cele mai frumoase acțiuni pionierești dedicate aniversării unor importante evenimente istorice ale poporului nostru. Încheierea lucrului la acest film le-a prilejuit și o frumoasă clipă de mulțumire, de bucurie a succesului. De fapt, această clipă a constituit pentru ei și un puternic îndemn spre autodepășire. Le urăm succes în continuare!**

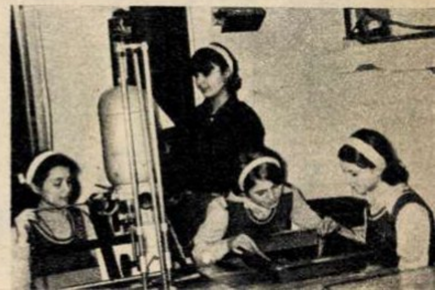

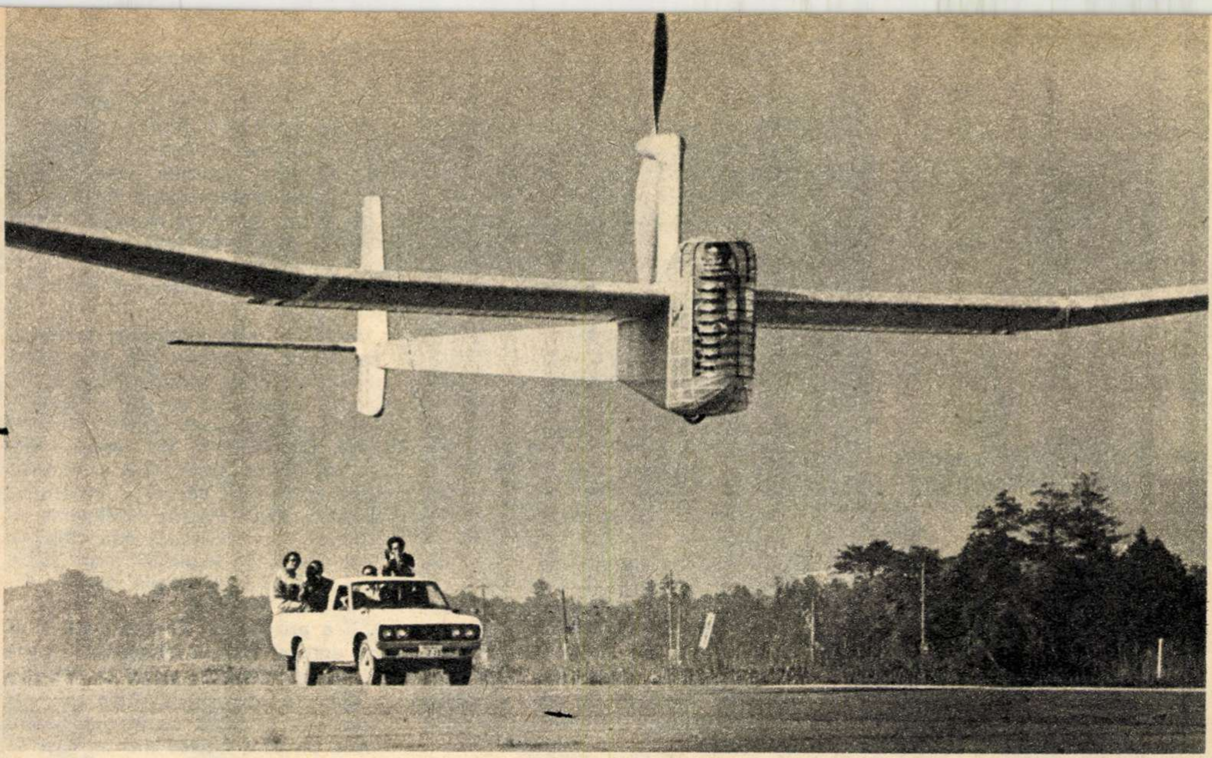

UNUL DINTRE CELE MAI HAZARDATE PROIECTE TEHNICE DIN LUME A FOST ZBORUL CU AJUTORUL FORȚEI MUSCULARE. ÎN ULTIMUL DECENIU MAI MULTE COLECTIVE DE CREAȚIE TEHNICĂ AU IZBUTIT, TOTUȘI, SĂ CALCULEZE ȘI SĂ CONSTRUIASCĂ ASEMENEA APARATE DE ZBOR. ACȚIONATE CU PEDALE. **ÎN IMAGINE:** APARATUL CONSTRUIT DE STUDENȚII DE LA UNIVERSITATEA NIHON DIN TOKIO, CONDUȘI DE PROF. H. KIMURA. LUNGIMEA FUZELAJULUI — 9 M; ANVERGURA ARIPILOR — 21 M; GREUTATEA — 36 KG.

PĂTRAT SPORTIV

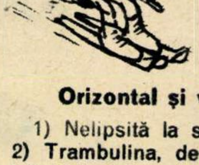

	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						
4						
5						
6						

Orizontal și vertical la fel

1) Nelipsită la sporturile de iarnă. 2) Trambulina, de pildă. 3) Un puc trimis de colo-colo (fem.). 4) Ca bradul (fig.). 5) A fi obligat. 6) Suporter devotat unei echipe.

Șarpele luminos

O invenție franceză, considerată ca fiind «cea mai populară», este un șnur tubular transparent, acoperit cu o peliculă subțire de aluminiu și un strat de spumă de poliuretan. La un capăt al tubului se așază un bec miniatural, care face să lumineze întregul șarpe, ce poate fi lipit, înnodat, transformat în monogramă, fixat de perete, tavan sau pe orice altă suprafață. Lumina lui, verde, roșie, albastră, după culoarea beculețului, poate străluci 5 000 de ore. Șarpele luminos rezistă la căldură, nu se teme de umezeală, poate fi folosit la iluminare, ca ornament, la reclame luminoase, vitrine sau ca indicator de circulație.

Incubator pentru... canguri!

Australienii au pentru puiul de cangur un nume de alint: Joey. Mic, la naștere, de cîțiva centimetri, el prinde puteri, așa cum se știe, abia în marsupiul mamei, unde este ținut timp de cîteva luni. Or, se întîmplă destul de des ca Joey să rămînă fără acest adăpost. La grădina zoologică din Melbourne a fost instalat recent un incubator special, cu ajutorul căruia numeroși pui de cangur orfani au putut fi salvați.

●●●

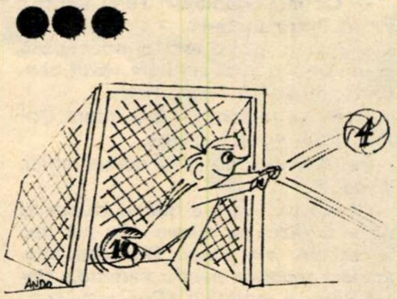

●●●

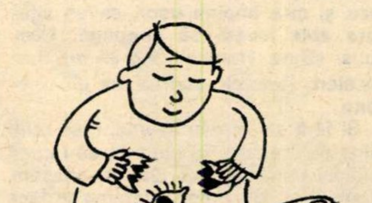

●●●

— Ai pus apă proaspătă peștilor din acvariu?

— N-a fost nevoie, n-au băut-o nici pe cea veche.

*

Un copil s-a rătăcit de mama sa. Văzînd un milițian, i se adresează:

— Tovarășe milițian, n-ați văzut o mamă fără un băiețel care seamănă cu mine?

*

— De ce are leul un cap atît de mare? întreabă un băiat, vizitînd grădina zoologică.

Fratele său îi răspunde:

— Ca să nu poată ieși din cușcă...

●●●

DIN TAINELE VIEȚII

Secretele naturii se dezvăluie rînd pe rînd omului. Evoluția formelor de viață terestre, neostenitele încercări ale speciilor de a se adapta mereu mai eficace condițiilor în care s-a desfășurat existența lor milenară, formează un spectacol dintre cele mai instructive.

1. Iguanodontul, o reptilă atingînd zece metri lungime, se putea ridica pînă la cinci metri, ceea ce îi permitea să se delecteze, între alte vegetale, cu frunzișul și ramurile tinere ale arborilor.

2. Estegosaurul era foarte bine dotat pentru apărare. Într-adevăr, acest ierbivor era inofensiv.

3. Dimpotrivă, triceratopsul pare înzestrat cu tot ce este necesar unui agresor. În realitate, coarnele acestei reptile imense slujeau tot apărării.

1

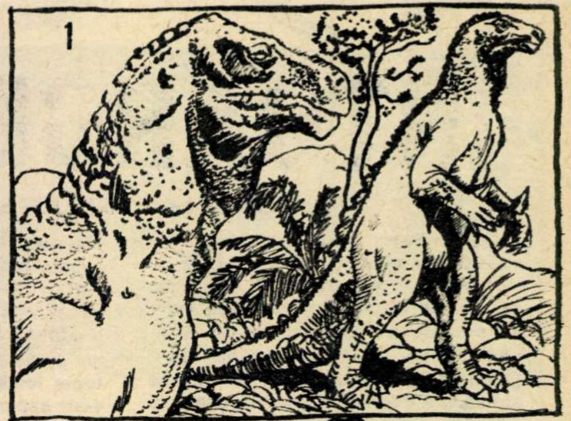

2

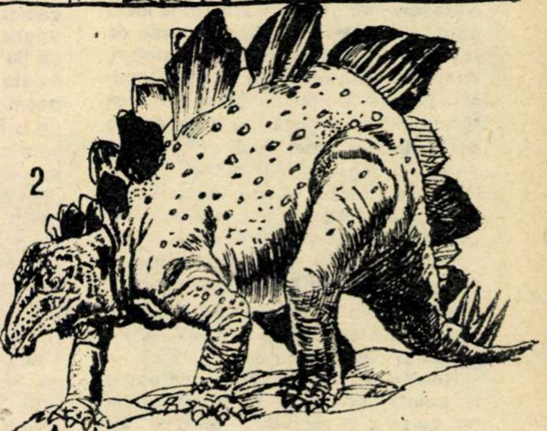

3

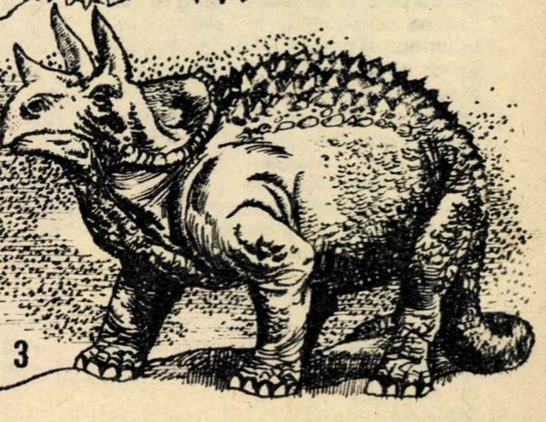

ILUSTRAŢIE: F. KALAB

ÎNTOARCEREA

Schiţă de COSTACHE ANTON

Dia şi Petru Petru şi Hanibal mă conduceau pînă în faţa uşii. Încă de la poartă, eu mă uitam să văd urme pe zăpadă ori să ghicesc după semne pe care le lăsam în fiecare dimineaţă dacă nu cumva se întorsese Dominic. Dar poarta nici nu fusese atinsă, era uşor întredeschisă, aşa cum o lăsasem, iar cheia se afla tot la locul ştiut, sub preşul din fibre groase de rafie. Dia nu-mi mai dădea sfaturi, înţelegea sau vedea şi ea că Dominic nu se întorsese şi-mi întindea tăcută mîna ei mică, pe care o uita parcă înadins mai mult în palmele mele, cu degete lungi şi reci. Petru Petru îmi dădea un pumn ca să-mi îndrept spatele, ori îmi prindea braţul, mai sus de cot şi spunea rîzînd:

— Lasă, nu-ţi fă griji. Dominic a plecat cu formaţia artistică a şcolii. Şi-ntreaga formaţie este găzduită de altă şcoală. De obicei, o şcoală cu internat şi cantină...

Hanibal nu intra în curte. Se oprea la poartă, dar cînd Petru Petru îşi lua de pe cap căciula, cu un gest totdeauna ceremonios, mă saluta şi el, fluturîndu-şi urechile şi lătrînd de două ori cu glasul lui răsunător, care putea fi auzit pînă departe, pe şantier. Cum intram pe uşă, privirile îmi alergau spre cuierul din coarnele rămuroase a doi cerbi. Alergau chiar înainte de a fi întins mîna spre comutator ca să aprind lumina, dar nici căciula, nici hanoracul, nici bocancii lui Dominic nu-i vesteau întoarcerea. Cuierul era gol. Răsuceam butonul comutatorului, îmi scoteam bocancii, îi lăsam pe covoraşul de sub cuier şi numai în ciorapi făceam o inspecţie destul de amănunţită prin tot apartamentul. N-aveam încredere în cuier, cum nu aveam nici în semnele pe care le lăsam dimineaţa, afară. Coarnele rămuroase erau prea demonstrativ goale şi-atunci, ca să mă conving că Dominic nu se ascunsese, aprindeam pe rînd toate luminile şi, ca într-un joc de-a v-aţi ascunselea, îl căutam în fiecare cameră, cercetam cu răbdare fiecare ungher. Nu-l găseam, bineînţeles. Fără să fiu pe deplin încredinţat că nu mai exista undeva o ascunzătoare, stingeam luminile, îmi lăsam în cuierul de la intrare hanoracul, fularul şi convins că dintr-o clipă în alta Dominic ar putea să apară, să renunţe la un joc, destul de copilăresc, mă întorceam pe vîrfuri în camera mea — adică a lui Dominic — şi aşezîndu-mă pe bancheta din faţa oglinzii, îl aşteptam, sigur că aveam să-i văd silueta în apele limpezi, cu irizări de ametist.

Jocul acesta se repeta în fiecare seară. Acum, oglinda rotundă şi mare ca un ochi de ciclop îşi schimbase atitudinea. Nu mă mai privea ca de obicei, cu nepăsarea. Dimpotrivă, zîmbea. Am întrebat: «De ce zîmbesti, Polifem? Sînt chiar atît de caraghios?»

Mi-am plecat privirea. Mi-era teamă de răspunsul lui. Şi totuşi îi aşteptam răspunsul. Am auzit un hohot de rîs şi-am ridicat ochii speriat. Nu rîdea Polifem. Şi m-am liniştit. Dar hohotul de rîs s-a auzit iar. Şi nu unul. Mai multe. Am ascultat cu atenţie. Veneau dinspre stradă. Veneau, se apropiau. M-am ridicat de pe banchetă şi m-am dus la geam. Strada era albă, luminată de felinarele cu neon, dar şi de zăpadă. Da, şi de zăpadă, pentru că începuse iar să ningă. Cît stătusem eu în casă, la bucătărie, se aşternuse un strat subţirel de zăpadă, curat, fosforescent. Prin mijlocul străzii trecea o ceată gălăgioasă. În prima clipă am văzut căluşeii, cei doisprezece căluşei, care ieşiseră din curtea meşterului Dănăilă. Apoi l-am văzut pe ursar. Alerga după cei doi urşi. Dar asta ce mai era? Un elev din clasele mari, unul de printr-a şaptea, cu un cap mai înalt decît Petru Petru, îl purta în circă pe Dominic! Alţi trei sau patru elevi alergau pe lîngă cel care-l purta în circă pe Dominic şi toţi strigau: — Ura! Ura! Ura!

Se întorsese Dominic şi eu nu ştiam. M-am repezit să-mi iau hanoracul, fularul şi căciula. Voiam să ies în stradă să-l întîmpin. Însă cînd am deschis uşa, mi-am dat seama că sînt doar în ciorapi. M-am întors, mi-am pus bocancii, dar acest mic şi neplăcut incident mi-a luat timp. Cînd am ieşit în stradă, grupul gălăgios trecuse, se îndrepta spre şcoală.

Crezusem că Dominic venea acasă. De aceea mă grăbeam să-l întîmpin. Cei din jurul lui strigau în cor: «Să ne cînţi ceva, Dominic!». «Trăiască laureatul nostru!» Iar alţii scandau: «Cine e laureat? Dominic şi flautul lui fermecat!»

Trebuia să alerg şi eu spre şcoală. Nu-l văzusem pe Dominic de atîta timp. Am încuiat repede uşa, m-am aplecat să pun cheia sub preşul din fibre de rafie, dar cînd m-am ridicat, la trei paşi, în lumină albă a felinarului de neon l-am zărit pe Hanibal.

— Ce faci, Hanibal? Te-ai întors? Petru Petru unde-i?

— Aici, a spus o voce morocănoasă şi din umbra unui zid l-am văzut desprinzîndu-se pe Petru Petru.

— Nu vii la şcoală? S-a întors Dominic! am spus bucuros.

Petru Petru nu şi-a ridicat ochii. A spus:

«Am văzut că s-a întors. Numai el nu m-a văzut pe mine». «Eu mă duc la şcoală, am spus. Din cîte ştiu, acolo e repetiţia pentru serbare.» Petru Petru a mormăit: «Faci cum crezi că e mai bine. Dominic ştie că are un prieten... Şi-o să-l găsească acasă. Ori trebuia să-l găsească.»

Petru Petru s-a îndepărtat. Hanibal a venit, şi-a lipit fruntea de piciorul meu şi m-a împins uşor, ca un viţel care abia învaţă să împungă. I-am spus: «Bine, Hanibal. N-o să mă duc nicăieri. Dominic ştie că are un prieten»...

Şi fără să-mi dau seama, l-am mîngîiat pe creştet! Nu suporta să-i pună nimeni mîna pe cap. Dar eu uitasem. Eram trist. Şi uneori tristeţea te face să uiţi lucruri importante. Hanibal nu s-a ferit, nici nu şi-a arătat colţii. M-a lăsat să-l mîngîi, apoi s-a îndepărtat, a alergat să-l ajungă pe Petru Petru. Oare era şi el trist? Sau intuise că voi pleca? Să plec? Unde să plec?

Am rămas în faţa casei, privindu-i pe Petru Petru şi pe Hanibal cum se îndepărtau. Din nou gîndul plecării a venit lin, ca un fulg, ca unul din zecile de fulgi care, în lumina felinarului din faţa casei, se vedea căzînd uşor.

Am intrat în casă zîmbind. Eram tot trist, dar zîmbeam. Îmi ziceam că dacă Hanibal nu m-ar fi lăsat să-l mîngîi pe creştet, nu m-aş fi gîndit la plecare. Acest gînd mi s-ar fi părut absurd. Însă Hanibal şi Petru Petru... Da, abia în clipa aceasta începea să-mi fie clar! Hanibal mă făcuse să mă gîndesc la plecare, iar Petru Petru îmi împrumutase, mai mult îmi dăruise ceva din francheţea, din mîndria şi felul lui demn de a se purta. Fără felul demn de a fi al lui Petru Petru, nu l-aş fi înţeles pe Hanibal. Şi nu mi-ar fi trecut prin gînd nici posibilitatea unei plecări. Da, fără Petru Petru şi Hanibal nu m-aş fi gîndit niciodată să plec. Am intrat în camera lui Dominic, mi-am strîns lucrurile, erau puţine, nu despachetasem nimic. Abia acum constatam că în afară de pijama, două cămăşi, periuţa de dinţi, pasta, săpunul, prosopul, toate celelalte lucruri aduse cu mine rămăseseră împachetate.

În timp ce-mi strîngeam lucrurile, am simţit că cineva mă privea, mă fixa intens chiar. M-am întors. Nu era Dominic, aşa cum am sperat o clipă, cum am crezut, cum mi-ar fi plăcut să cred. Era Polifem. Nu zîmbea. Nici nu mă privea ironic. Era şi el trist. Oare înţelesese că plec? Înţelesese şi de ce plec? Posibil. Inteligenţa lui Polifem era fantastică! Aşa că nu a fost nevoie de explicaţii. I-am spus, fără nici un ocol, simplu, direct:

— Plec, Polifem!

M-a privit lung. Credeam că o să mă aprobe, că o să-mi spună: «Foarte bine faci. Dă-i o lecţie. O merită.»

Dar n-a spus nimic. Abia cînd am lăsat pe noptieră partiturile pentru flaut, pe care n-avea nici un rost să le iau, să le port înapoi, eu nu cîntam la flaut, abia atunci m-a întrebat: «Nu te grăbeşti?»

Îmi pusesem rucsacul pe umăr. N-avea nici un rost să încep să-i explic, să aduc argumente etc. etc. Am spus: «Nu. Nu cred, Polifem!» Dar el a insistat: «Poate că ar fi trebuit să aveţi o discuţie. Să vă explicaţi»... «Ce să discutăm? Nu-i nevoie de nici o discuţie şi de nici o explicaţie. Îl cunosc eu pe Dominic»... Polifem a zîmbit sceptic: «Da?! Îl cunoşti bine? Eşti sigur că îl cunoşti?» Zîmbetul lui Polifem mă durea. Şi de aceea am spus cu o sinceritate brutală, care mă privea pe mine, nu pe Dominic.

— S-ar putea să ai dreptate, Polifem. Pe Dominic nu-l cunosc foarte bine. Dar mă cunosc pe mine. A fost o vreme cînd colegii mă purtau pe sus, în triumf, şi-mi schimbaseră numele. Îmi spuneau Virgilică. Ori şi mai simplu, Lică. Ei bine, atunci orgoliul mă orbea şi nu mai vedeam pe nimeni în jur. Nu mai aveam nici un prieten.

Polifem părea neîncrezător: «Ţie? Lică?!» «Da, Polifem. Lică! Acum mă înţelegi? E un nume oribil, pe care n-aş vrea să-l mai aud niciodată!» M-am îndreptat spre uşă, am stins lumina, dar în prag m-am oprit totuşi şi am spus: «La revedere, Polifem!»

Nu mi-a răspuns nimeni. În cameră era întuneric, iar colţul în care stătea Polifem părea şi mai întunecat. Cînd am ajuns în stradă, ninsoarea se înteţise. Şi prin fulguirea deasă am zărit o umbră. Venea dinspre şcoală. Era Dia-Dianora. Îşi pusese iar căciuliţa roşie, cu canafi. Cînd m-a văzut cu rucsacul în spate, cu schiurile şi cu pachetul de cărţi (pe care nu le citisem) sub braţ, m-a întrebat: «Ce-i cu tine, Virgile? Unde pleci?» «Acasă!»... «De ce?» a întrebat Dia, cu sfială şi parcă fără convingere... Am înălţat din umeri. «Nu ştiu... Aşa mi-a venit»... Dia s-a apropiat, m-a privit în ochi şi a spus: «E mai bine că pleci. Şi eu aş fi făcut la fel». «Da?! Eşti sigură?! am strigat eu atît de tare de s-a auzit, cred, pînă în capătul străzii. «Sînt foarte sigură, a spus Dia. Iar dacă n-ai fi plecat, cred că mîine şi în tot restul vacanţei nici nu ne-am mai fi văzut»... Am întrebat: «Ştii, cumva? Mai prind autobuzul spre gară?» Dia s-a uitat la ceas: «Da. Cursa de opt și jumătate. Și la zece ai tren».

Din umbra unei clădiri au apărut Petru Petru și Hanibal. Petru Petru a spus simplu, fără altă explicație: «Dacă nu mai prindem autobuzul, îl rog eu pe Miu, fratele meu, să ne repeadă pînă la gară, cu basculanta lui.»

Dar n-a fost nevoie ca Petru Petru să-l roage pe fratele său. Autobuzul care pleca la gară stătea în stație, aproape gol. M-am urcat, mi-am lăsat bagajele, am vrut să-mi iau rămas bun, dar Petru Petru a spus aproape supărat: «No! Păi, e musai să merem și noi...»

În gară, Petru Petru mi-a prins mîna și mi-a scuturat-o cu putere, spunînd: «E bine că pleci. E cinstit și frumos.»

Dia n-a spus nimic. Mi-a întins mîna ei mică, dar aproape în aceeași clipă, nu știu de ce, mi-a întins și obrazul, adică și l-a apropiat de al meu. Avea obrazul fierbinte, nu rece, cum îi erau de obicei mîinile.

Trenul stătea numai un minut. M-am urcat repede, ajutat de Petru Petru și am rămas pe culoar la o fereastră. Dia, și Petru, Petru și Hanibal n-au alergat după vagonul care pornise. Stăteau pe loc, într-o poziție cam rigidă, ca la fotograf. Apoi, gara s-a îndepărtat, luminată slab de două felinare. Eu am rămas lîngă fereastră, fără să-mi caut un loc, încă mult timp. Încercam să păstrez sub pleoape, nu imaginea gării, ci pe a Diei, a lui Petru Petru și a lui Hanibal, așa cum stăteau pe loc, în poziția aceea rigidă, ca la fotograf. Și mă întrebam: Ce-i cu mine? De ce am plecat? Și de cine mă îndepărtez? De Dominic sau de mine, cel care am fost cîndva?

Talonul 9

PIETON 2000

CINE ȘTIE CIRCULAȚIE, CÎȘTIGĂ!

ÎNTREBAREA 1:

Priviți imaginea de alături. Cei doi colegi circulă corect cu bicicleta? Dacă nu, menționați în ce constă greșeala lor.

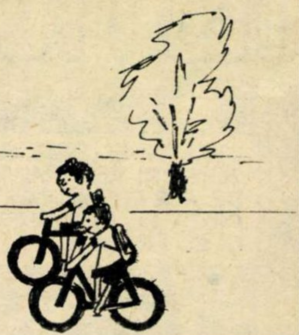

1	2	3

Răspunsuri:

1. Circulă cu greutate, respectiv cu ghiozdanul în spate.
2. Stau de vorbă în timpul mersului.
3. Se deplasează în paralel și nu unul după altul.

ÎNTREBAREA 2:

Are voie elevul din imaginea alăturată să circule cu bicicleta astfel încărcată?

Răspunsuri:

1. Da, pentru că bagajele sînt bine ancorate pe bicicletă.
2. Nu, pentru că nu este voie a transporta obiecte voluminoase decît în spate, nu și în față.
3. Nu, pentru că nu este permis transportul bagajelor voluminoase pe biciclete, deoarece dezechilibrează ciclistul și face greoaie manevrarea bicicletei.

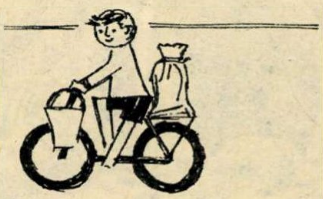

1	2	3

CU „VOCES PRIMAVERA" PE MERIDIANE

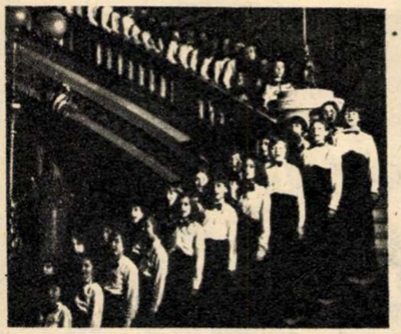

La cabinetul de muzică de la Liceul «I.L. Caragiale» din Capitală, printre numeroasele trofee adunate de-a lungul timpului de către cei 40 de prieteni — copii de 11-14 ani — pionieri care alcătuiesc corul «Voces Primavera»,se află și cîteva care au poposit aici chiar în primele zile ale anului 1981. Sînt Marea Diplomă de Merit a Uniunii Muzicale Marele Duce Adolphe din Luxemburg, Medalia comemorativă, precum și o scrisoare de înaltă apreciere adresată corului din partea Societății Europene Muzicale. Ele au fost aduse de cei 40 de prieteni pe care-i reunește aceeași nobilă pasiune — muzica — dintr-un recent turneu pe care l-au făcut în timpul vacanței de iarnă în Luxemburg și în R.F. Germania.

— Sîntem foarte fericiți că toate cele șapte concerte ale noastre, pe care le-am prezentat de-a lungul turneului, ca și transmisiunea în direct la Radioteleviziunea luxemburgheză s-au bucurat de un mare succes — ne spune președinta corului, pioniera Ileana Crăciunescu, din clasa a VIII-a A... Aceasta, cred eu, este cea mai frumoasă răsplată a unei munci, pentru care fiecare membru al corului a depus mult suflet.

— Spune, Ileana, ce ați pregătit pentru acest turneu?

— Repertoriul nostru este bogat și foarte divers. De la cîntece populare românești, la creație cultă românească și universală. Înainte de plecare, am prezentat multe concerte prin țară — în Maramureș, Argeș, Hunedoara, pe Valea Oltului, la Brăila, Galați. De fiecare dată pregăteam piese noi. Dintre ele, împreună cu prietenii noștri de la Liceul de artă «George Enescu», care fac parte din formație, am ales treizeci și șase de piese care, luate toate la un loc să constituie o expresie a iubirii de patrie, a dorinței noastre de pace, de prietenie cu toți copiii lumii.

— Ce te-a impresionat mai mult?

— Au fost multe momente pe care le retrăiesc și acum cu plăcere. Unul s-a petrecut chiar în seara sosirii noastre cu trenul, în gara orașului Luxemburg. La coborîre, un grup mare de locuitori, împreună cu copiii lor, arboraseră steagul nostru tricolor, întîmpinîndu-ne cîntînd. În zilele care au urmat am trăit și alte momente pe care nu le poți uita ușor. La Radioteleviziunea luxemburgheză cîntecele noastre au fost transmise în direct. După ce am terminat concertul, ne-am trezit asaltați de ascultătorii care doreau să ne felicite și să ne îmbrățișeze pentru modul în care ne-am prezentat. Printre ei se afla și primarul capitalei — Luxemburg. O mare surpriză am avut-o în R.F. Germania. Ne aflam la Mehring — o localitate situată pe Valea Moselei — și tocmai ne pregăteam să intrăm în scenă. Am rămas foarte surprinși cînd, privind prin sală — le-am regăsit pe multe dintre fostele noastre gazde luxemburgheze, care veniseră împreună cu copiii lor să ne mai asculte.

— Ce crezi că le-a plăcut mai mult spectatorilor?

— Cîntecele populare ale meleagurilor noastre românești sînt ascultate pretutindeni, cu mult interes. Am dus cu noi costume din toate zonele țării și cînd apăream pe scenă cu minunatele noastre ii, cu ilicele brodate în culori vii, de fiecare dată sala izbucnea în ropote de aplauze. De un mare succes s-a bucurat, peste tot, «Cîntecul din Oaș» interpretat de Evstatia și Konstandina Fapas și Rodica și Mihaela Oancea.

— Două perechi de surori, deci!

— Da, dar mai avem în cor și alte grupuri de frați. Și eu cînt împreună cu fratele meu Adrian. Așa e la noi, la «Voces Primavera». Fratele sau sora mai mare își poate aduce sora sau fratele mai mic. Dacă, bineînțeles, au aptitudini și note foarte bune la învățătură! Acestea sînt cele două condiții de care ține întotdeauna seama tovarășul profesor Claudiu Negulescu, dirijorul corului nostru.

— Ce vă preocupă acum?

— În primul rînd învățătura. Am început un nou trimestru, de-a lungul căruia toți pionierii din corul nostru vrem să obținem note cît mai bune. Ne pregătim, de asemenea, pentru participarea la recenta ediție a Festivalului național «Cîntarea României», unde dorim să ne prezentăm cît mai bine. În iulie sîntem invitați la Festivalul mondial al micilor artiști de la Viena, iar spre sfîrșitul verii, la inaugurarea Marii săli de concerte a fundației culturale «Pescatore» din Luxemburg și la Festivalul corurilor germane din landul Rheinland — Pfalz R.F.G. Pînă atunci, însă, mai e destul timp în care avem multe de făcut aici, acasă.

Ecaterina Roșca

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil
de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
LUCIA SICOMAȘ

Redacția: Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

12 PAGINI, 1 LEU

Index 41633

ÎNTÎLNIRE ÎN SPAȚIU

Scenariu: Horia Aramă
Desene:
Valentin și Liana Tănase

EPISODUL 10

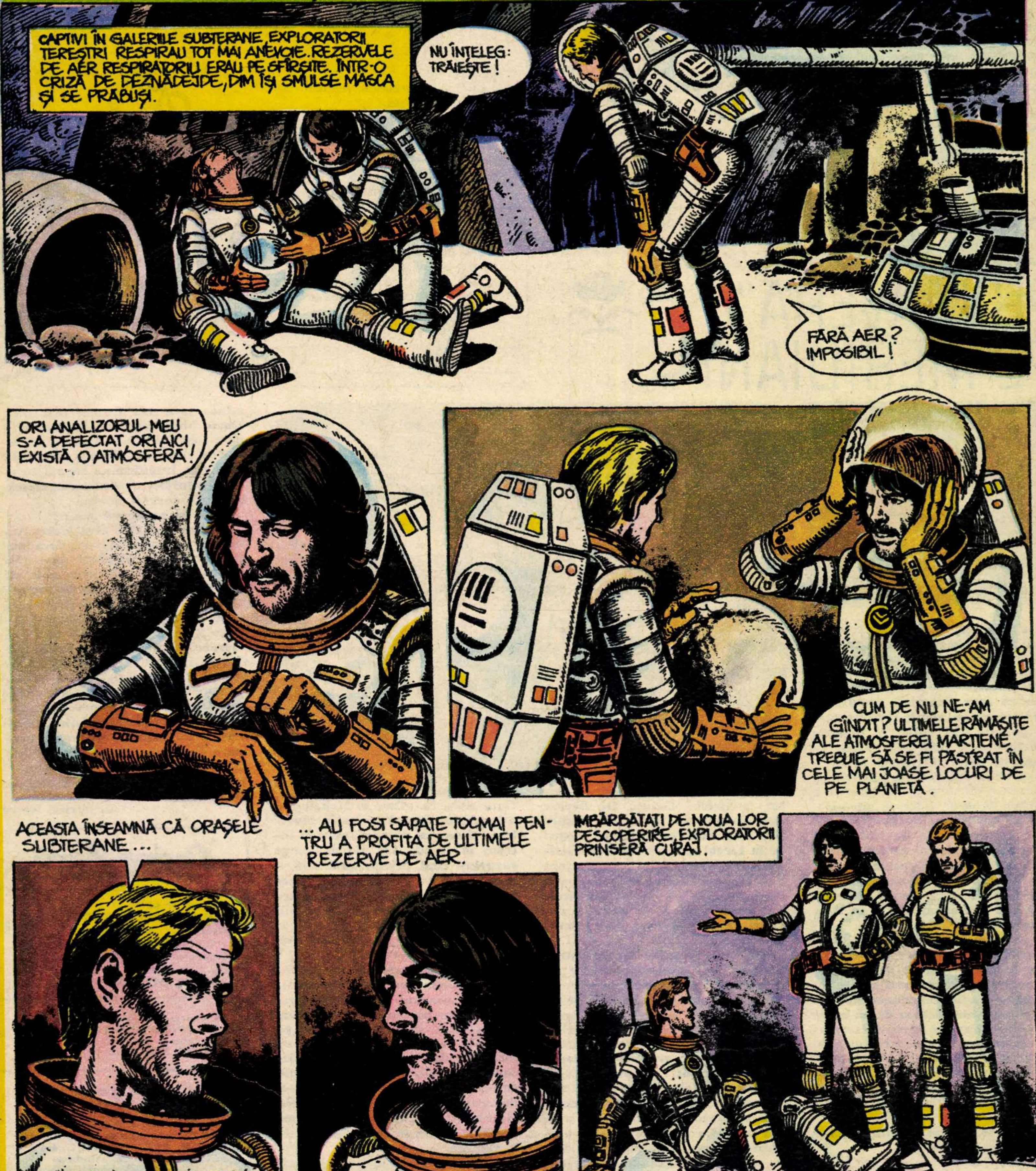
CAPTIVI ÎN GALERIILE SUBTERANE, EXPLORATORII TEREȘTRI RESPIRAU TOT MAI ANEVOIE. REZERVELE DE AER RESPIRATORIU ERAU PE SFÎRȘITE. ÎNTR-O CRIZĂ DE DEZNĂDEJDE, DIM ÎȘI SMULSE MASCA ȘI SE PRĂBUȘI.
NU ÎNȚELEG: TRĂIEȘTE!
FĂRĂ AER? IMPOSIBIL!
ORI ANALIZORUL MEU S-A DEFECTAT, ORI AICI EXISTĂ O ATMOSFERĂ!
CUM DE NU NE-AM GÎNDIT? ULTIMELE RĂMĂȘIȚE ALE ATMOSFEREI MARȚIENE TREBUIE SĂ SE FI PĂSTRAT ÎN CELE MAI JOASE LOCURI DE PE PLANETĂ.
ACEASTA ÎNSEAMNĂ CĂ ORAȘELE SUBTERANE...
...AU FOST SĂPATE TOCMAI PENTRU A PROFITA DE ULTIMELE REZERVE DE AER.
ÎMBĂRBĂTAȚI DE NOUA LOR DESCOPERIRE, EXPLORATORII PRINSERĂ CURAJ.
ÎN CURÎND VOM FI LIBERI!

(Va urma)

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
MUREȘ [illegible] MAR. 981
TÎRGU-MUREȘ
SECȚIA PENTRU COPII

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

7

Joi, 12 februarie 1981
Anul XV (nr. 698)

Dotări moderne, de calitate, în sprijinul unei învățături eficiente!

FOTO: Grigore Prepeliță

După frumoase și fructuoase realizări în pregătirile fazei județene a Festivalului muncii și creației «Cîntarea României», a sosit momentul marii bucurii: acum putem transmite roadele eforturilor noastre creatoare. (pag. 2—3—4)

CADRAN POLITIC

● La invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, zilele trecute s-a aflat în țara noastră tovarășul Țvietin Miatovici, președintele Prezidiului Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, împreună cu tovarășii Stane Dolanț, membru al Prezidiului Comitetului Central al Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, și Iosip Vrhoneț, secretar federal pentru afacerile externe.

Cu acest prilej, într-o atmosferă de caldă prietenie, de încredere și înțelegere mutuală au avut loc, la Timișoara, convorbiri fructuoase, cele două părți constatînd cu satisfacție că relațiile dintre Partidul Comunist Român și Uniunea Comuniștilor din Iugoslavia, dintre România și Iugoslavia se dezvoltă cu succes în toate domeniile. De asemenea, a fost reafirmată voința ambelor părți de a se realiza o dezvoltare și mai largă a colaborării dintre țările și partidele noastre, întărirea pe mai departe a prieteniei și solidarității dintre poporul român și popoarele iugoslave, în interesul lor, al cauzei socialismului, progresului și păcii în lume.

● Tot zilele acestea, la invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, în țara noastră s-a aflat, într-o vizită oficială de prietenie, secretarul general al Partidului Baas Arab Socialist din Siria, președintele Republicii Arabe Siriene, Hafez Al-Assad.

Noul dialog la nivel înalt romăno-sirian se înscrie în evoluția mereu ascendentă a raporturilor de prietenie și colaborare clădite pe temelia trainică a principiilor egalității depline în drepturi, independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, contribuind astfel la extinderea relațiilor bilaterale, corespunzător năzuințelor ambelor popoare, cauzei păcii, înțelegerii și colaborării internaționale.

● Obiectivele majore ale noului plan cincinal în care am pășit sînt în măsură să-i însuflețească și să-i mobilizeze pe toți oamenii muncii din patria noastră în îndeplinirea exemplară a acestora. Astfel, încă din acest început de an, colectivele oamenilor muncii din industrie, agricultură, cercetare răspund cu promptitudine chemării partidului, a secretarului său general, la muncă intensă, susținută, în toate domeniile de activitate. Angajîndu-se în îndeplinirea exemplară a obiectivelor primului an al cincinalului, pentru trecerea la o nouă calitate în întreaga activitate economico-socială, au fost lansate numeroase și entuziaste chemări la întrecerea socialistă în care oamenii muncii își propun folosirea rațională a utilajelor, reducerea consumului de materii prime, mobilizarea tuturor forțelor și energiilor în îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan.

● **Cea mai tînără generație a țării — pionierii — se simte, de asemenea, plenar angajată în a-și îndeplini cu dăruire și perseverență sarcina prioritară, aceea de a învăța temeinic, de a se pregăti pentru viață.** În laboratoare și ateliere, la cercurile tehnico-aplicative, ideile, inițiativele, spiritul inventiv și de creație își spun cuvîntul. Această perioadă, este, de asemenea, marcată și de alte preocupări deosebite: purtătorii cravatelor roșii cu tricolor sînt cuprinși , zilele acestea, în efervescența tinerească a Festivalului național «Cîntarea româniei». În toate județele, cele mai bune formații pioneirești se întrec în măiestrie, prospețime, artă autentică. Iată, în paginile revistei, vă prilejuim o nouă întîlnire cu ele.

RITMURI PIONIEREȘTI IN FESTIVALUL

ALBA. Au fost prezente 85 de formații din întreg județul, pionieri din comunele **Avram Iancu, Albac, Bistra,** din **Cîmpeni** și din **Sebeș**, din **Aiud, Blaj, Cugir,** din municipiul gazdă — **Alba Iulia,** precum și din numeroase alte localități din județ. Chiar și numeroși spectatori se simțeau pentru cîteva minute, artiști. În culise și cabine, emoții, forfotă, încurajări, mici repetiții înainte de intrarea în scenă. Toți știau că în loja se află un juriu exigent, iar în sală colegi, părinți, profesori...

La apariția fetelor din comuna **Căpîlna,** impresia produsă asupra publicului a fost atît de puternică, încît sala a izbucnit în ropote de aplauze. Acestea s-au repetat apoi cu aceeași putere la dansurile moțești interpretate de pionierii din comuna **Albac** sau de către interpreții de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din **Alba Iulia.**

În schimb, liniștea a cuprins întreaga sală în timp ce cînta solista de muzică ușoară **Amalia Pop,** de la Școala generală nr. 2 din Sebeș. Deși are doar 11 ani, vocea ei caldă și clară a plăcut tuturor.

Spre satisfacția spectatorilor, fanfara pionierilor de la Școala generală din comuna **Petrești,** cîștigătoarea locului I pe țară la ediția anterioară, a fost din nou la înălțime.

Momentul culminant al festivalului l-a constituit apariția pe scenă a pionierilor de la Școala generală din comuna **Avram Iancu.** 15 pionieri, purtînd frumoase costume tradiționale, au început să ureze, în cîntec, pentru rod bogat, pentru belșug în casele sătenilor. E un obicei străvechi de a ura la început de an, obicei pe care copiii l-au adus din comuna lor, pe scena de la Alba Iulia, făcîndu-i pe spectatori să se simtă pentru cîteva clipe oaspeți pe locurile natale ale Iancului, în Munții Apuseni. I-am cunoscut pe cîțiva dintre interpreți, pionierii Gligor Traian, Lazăr Alina, Heler Angela, Groza Aurel și pe Chira Gabriela, comandanta unității. Ea ne-a mărturisit că participă pentru prima oară la etapa județeană a Festivalului național «Cîntarea României» și dorește mult ca formația lor să obțină un loc fruntaș...

...Seara, după încheierea ședinței de jurizare, am aflat că Obiceiul folcloric interpretat de pionierii Școlii generale din comuna Avram Iancu a obținut premiul I!

OLT. Meleag cu bogate tradiții culturale, Oltul și-a adunat copiii pe scenele festivalului într-un iureș de culori și ritmuri.

Celor nu mai puțin de 7 echipe de călușari — nume de legendă al folclorului românesc tradițional — li s-au alăturat într-o simbioză devenită firească — momentele folk sau dansurile moderne. Nume de localități, cu rezonanță în toponimia spiritualității noastre Scornicești, Iancu Jianu, Stoicănești — și-au trimis pe scenă ambasadorii. Un bogat buchet de frumuseți au cucerit asistența care a răspuns cu entuziaste aplauze.

În numărul viitor vom reveni cu un set de imagini color, realizate de fotoreporterul nostru de la întrecerea celor mai talentați copii ai județului Olt.

CLUJ. Dorința unanimă a celor peste 3 000 de pionieri și școlari, prezenți pe scenele etapei județene a festivalului, a fost aceea de a se prezenta cît mai bine. Adică, așa cum obișnuiesc să se prezinte, zi de zi, la școală, unde obțin frumoase rezultate atît la învățătură cît și în activitățile pionierești.

Președintele juriului, tovarășul prof. univ. **Tudor Jarda,** directorul Operei din Cluj-Napoca, este de părere că participanții la concurs și-au realizat această dorință «pe tot parcursul desfășurării concursului, evidențiindu-se cu pregnanță preocuparea pentru creșterea calității».

Sensibili la cunoașterea tradițiilor și obiceiurilor locurilor natale, mulți pionieri au adus pe scenă, ca niște adevărați purtători de ștafetă, nu numai frumusețea și strălucirea costumelor populare, ci și piese folclorice de mare autenticitate. Amintim în acest sens grupul de fluierași din **Poiana-Horii,** comuna **Beliș,** grupul vocal folcloric din **Aluniș,** ansamblul de dansuri populare **Măcicașu-Chinteni** și formația vocală din **Petreștii de Jos** ș.a.

O impresie deosebită a produs-o Ansamblul folcloric al Școlii generale nr. 5 din **Turda.** Deși nou, pentru prima oară prezent pe scenele festivalului, acest ansamblu a dovedit nu numai o pregătire excelentă, ci și o deosebită preocupare pentru a selecta și a prezenta ceea ce este cu totul specific creației populare din zona Turdei.

Etapa județeană a Festivalului național «Cîntarea României» a constituit pentru pionierii județului Cluj și un minunat prilej de a se cunoaște mai bune între ei, de a cunoaște realizările socialismului din municipiul gazdă și concursului — Cluj-Napoca.

NAȚIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI“

ZILE FERMECĂTOARE DE TEATRU, CÎNTEC ȘI DANS PIONIERESC

TIMIȘ:

- **60 000 de pionieri și șoimi ai patriei — participanți la faza de masă;**
- **168 de formații cultural-artistice — la faza județeană;**
- **Pe cele trei scene — 5 500 de soli ai artei pionierești.**

Actuala ediție a determinat o puternică emulație în rîndurile formațiunilor artistice pionierești din județ. La faza de masă au participat aproape 60 000 de pionieri și șoimi ai patriei — români, germani, maghiari și sîrbi — număr record înregistrat vreodată la manifestări cultural-artistice școlare din acest județ. Au luat ființă numeroase formații corale, noi orchestre, formații de dans și de teatru pionieresc, crescînd simțitor și calitatea interpretării. La faza județeană, în cadrul celor 16 formații corale, 32 formații vocal-instrumentale, 77 formații de dans, 44 brigăzi artistice și formații de teatru au apărut pe scenă circa 5 500 de pionieri și șoimi ai patriei.

O impresie deosebită a produs, prin măiestria interpretării, corul mixt al pionierilor Liceului nr. 2 de matematică-fizică și corul de cameră al Școlii generale nr. 5 din Timișoara, formațiile vocal-instrumentale ale școlilor generale din Variaș și Cenad. De un deosebit și meritat succes s-au bucurat taraful, orchestra de muzică ușoară și formația de dansuri sîrbești ale Casei pionierilor și șoimilor patriei din Timișoara.

Formațiile de dansuri populare bănățene s-au remarcat prin vigoare și originalitate. Îndelungi aplauze i-au răsplătit pe interpreții dansurilor populare românești de la Școlile generale Ohaba Lungă și Jdioara, ca și pe călușarii din Șiset; au fost, de asemenea, bine apreciate dansul popular german prezentat de formația Școlii generale Cenei și dansul popular maghiar prezentat de formația Școlii generale nr. 1, Jimbolia. Cele mai reușite dansuri moderne au fost aduse în scenă de formația Liceului „Lenau“, Timișoara, și de cea a Casei pionierilor și șoimilor patriei din Lugoj.

Se cuvin apreciate, fiind puternic aplaudate, montajul literar-artistic al Școlii generale Periam, brigada artistică a Școlii generale nr. 2, Timișoara și formația de teatru a Școlii generale nr. 4 din Lugoj. Pioniera Miruna Mureșan, de la Liceul de filologie-istorie, Timișoara, a prezentat o compoziție proprie, pe versurile «Balada neînfricatului luptător», de Al. Andrițoiu. Tuturor formațiilor sus-amintite juriul le-a acordat premiul I.

E lesne de înțeles că, în ansamblu, juriului i-a revenit o sarcină dificilă atît în atribuirea premiilor I cît și a celorlalte premii II și III, respectiv mențiuni. Cu atît mai mult cu cît numeroase formații corale, grupuri vocale, brigăzi artistice, participante — cum ar fi cele din Școala generală nr. 19 și nr. 11, Timișoara, cele din Școlile generale Racovița, Nădrag, Sînnicolaul Mare, Bethausen sau grupul folk al grădiniței Întreprinderii «Bumbacul», Timișoara — ar merita aprecieri aparte.

Actuala fază județeană a festivalului a demonstrat că acolo unde se acordă atenția cuvenită activității cultural-artistice de masă a pionierilor, iar talentele sînt șlefuite cu grijă prin muncă susținută — acolo se obțin rezultate remarcabile. Totodată, se cuvine subliniată munca meritorie a organizatorilor, care a permis apariția disciplinată și la timp a tuturor formațiilor pe scenă și prezentarea în bune condiții a programelor. În această preocupare se înscrie și grija Consiliului județean Timiș al Organizației Pionierilor de a asigura miilor de pionieri sosiți din diferite colțuri ale județului posibilitatea de a folosi în mod plăcut și util prezența în municipiu, de a vizita și întreprinderi timișorene, de a se întîlni cu personalități de seamă, ceea ce a făcut să fie mai bogată, mai plină de semnificații prezența lor la festival.

Eugen Hadai

Desen de Marian ȘERBAN HIRȘOVA — CONSTANȚA

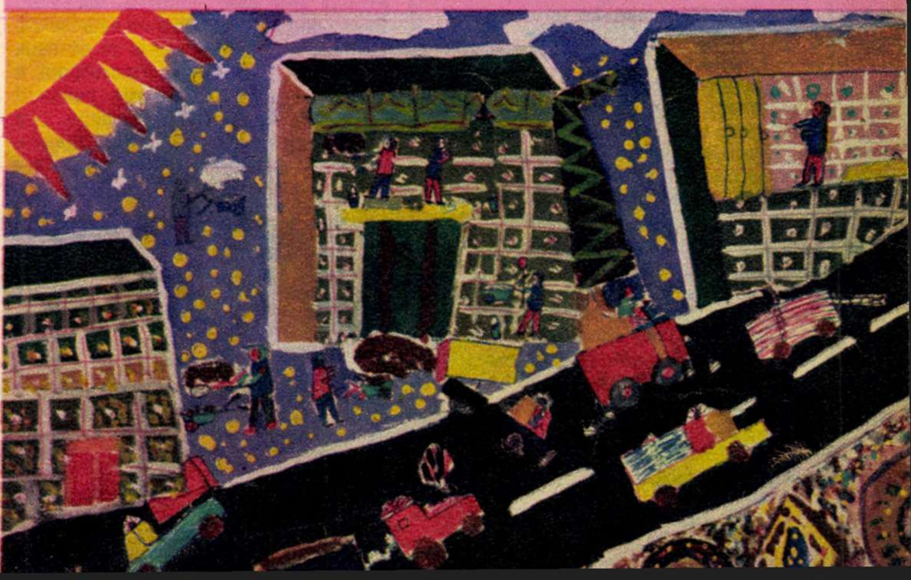

CÎNTAREA ROMÂNIEI

VREM SĂ FIM DIN NOU LA ÎNĂLȚIME!

Laurii care au răsplătit pînă în prezent activitatea artistică a pionierilor de la Școala generală nr. 172 au sădit dorința de a se prezenta la Festivalul național «Cîntarea României», cu mai multe noutăți, la un nivel artistic superior.

Înainte de bătaia primului gong în întrecerea cu cele mai bune formații pionierești, au loc în școală repetiții, în multe din orele libere. Și fiindcă există aici o tradiție în ceea ce privește buna calitate a interpretării corale și a formațiilor vocal-instrumentale, este firesc să se facă ultimele îndreptări pentru ca fiecare sunet să aibă strălucire.

În curînd vă vom întîlni pe scena festivalului. Cu ce veți fi în premieră? o întrebăm pe comandanta-instructor Melania David — profesoara de muzică, care s-a dedicat cu însuflețire acestei frumoase activități.

— Ne-am îmbogățit mult repertoriul corului. Chiar pionierii au venit cu propuneri de noi cîntece revoluționare și patriotice. Copiii vin cu plăcere la cor, așa că s-a lărgit mult și numărul participanților. Grupul folcloric este în plină afirmare. S-au impus noi cîntece populare pe care pionierii le-au cules direct de la sursă, în trecuta vacanță de vară. Iată acum și premiera noastră: o formație de folk ce a început să se înfiripe anul trecut și care este gata să-și ia startul în etapa actuală a festivalului. Sufletul formației este chiar comandanta unității, pioniera Monica Cernat. Ea cîntă cu mult talent la chitară dar, în același timp, compune melodii și texte. Cîteva cîntece de-ale ei au intrat și în repertoriul formației. Foarte bun este acompaniamentul la pian a două pioniere: Ruxandra Potopoles și Irina Pintilie, care s-au perfecționat la acest instrument în cadrul unității. Sperăm ca formația noastră folk să fie la înălțime, pentru că membrii ei nu se mulțumesc doar cu cîteva acorduri de chitară, ci își aleg pentru interpretare poezia adevărată, autentică, frumoasă. La fel și muzica.

— Și emoții?

— Firește, emoții, dar nu foarte mari, fiindcă noi nu sîntem începători. Ne-am prezentat adesea cu formațiile noastre pe scenă, la întreprinderi din Capitală, la grădinițe pentru șoimii patriei și pentru colegii din alte școli. Și fiindcă a plăcut, sperăm să placă în continuare.

Cine cunoaște formațiile artistice ale Școlii generale nr. 172 știe că acestea sînt strîns legate de întreaga activitate pionierească, de bunele rezultate la învățătură, la munca patriotică, la activitățile politice, științifice — adică de tot ceea ce contribuie la formarea purtătorilor cravatelor roșii cu tricolor, în spirit patriotic-revoluționar.

B. Caragiale

MEHEDINȚI-BUCURIA SCENEI

Au fost mulți ca pretutindeni. Mulți și talentați, de asemenea, ca și în alte locuri. «Emoționați» — veți adăuga voi. Așa e. Dacă însă asemuiți emoția aceasta cu acel **sentiment care de obicei e vecin cu teama, cu nesiguranța, vă înșelați. Pentru că emoția** lor **poartă un alt nume:** BUCURIE.

Iată-i.

● **E pauză.** Rumoare, veselie, un suc, un sandviș. Ținîndu-se cu mîinile de balustrada balconului, un băiat execută niște mișcări de dans.

— Ce faci? Urmează să intri cu echipa ta de dansuri?

— Nu. Ai mei au dansat.

— Și tu nu?

— Nu.

— De ce?

— Sînt rezervă (!)

Auziți?

Anghel Dumitru de la Casa de copii din Drobeta–Turnu Severin n-a fost pe scenă, dar asta nu-l împiedică să retrăiască solitar secvența unui dans. Să aibă starea de spirit a unui participant deplin la această splendidă sărbătoare la care, de fapt, nimeni nu e rezervă.

● **La ea în sat,** Silvia Marinescu din Podeni n-a prea cîntat la microfon. Și nici pe scene atît de mari ca aceasta. Un pas, doi, cinci, zece și se oprește. I se pare destul, dar microfonul a rămas departe. Cineva din culise o duce pînă la el. «Ei, fie și aici», și-a zis fata și în rest totul a fost simplu.

Simplu și frumos ca doina pe care a cîntat-o!

● **Un obicei** de adîncă frumusețe din satul Gruia. Cu strigături, cîntece și joc. Scena, ca bătătura dintr-o răspîntie de sat: copiii se strigă pe numele lor adevărate, poartă în mîini colaci și ștergare. Cînd au izbucnit aplauzele, cîțiva au tresărit mirați: pentru ce? Ei doar... se jucaseră!

● **«Mă cheamă** Udrea Nicu și sînt din Ilovăț. Am învățat multe jocuri de la tata. Mie cel mai mult îmi place Bababoiul. Uneori, **cînd am chef** (s.n.) îi fac eu așa și niște floricele care nu există, dar care îmi plac foarte mult».

În ziua aceea, scena a strălucit sub cascada de «floricele» a lui Nicu.

● **Toată școala pe scenă!** Așa e: nu e doar o metaforă. Cu toții, școlarii din satul Bălcescu, zona Vînju Mare, abia trec de-o sută. Și cam tot atîția au venit aici, la Drobeta–Turnu Severin: la dansuri, la cîntece, la recitări.

Toată bucuria colorată a unei recreații obișnuite de la școala din Bălcescu revărsată aici, pe scenă.

*

Între o cortină de aplauze și alta, ca între două coperți, ca între două sunete de clopoțel s-au perindat zeci de formații, de interpreți. Unii au mai și greșit: un pas de dans, o intrare la montaj, o inflexiune la cîntec. Și de încordare, desigur. Dar, cum spunea Nicu Udrea, și din prea mult elan. Din prea multă bucurie.

Ilie Traian

DIN EXPERIENȚA COPIILOR MUREȘENI

CRESCĂTORII DE ANIMALE MICI

La Casa pionierilor și șoimilor patriei din municipiul Tîrgu-Mureș a sosit o delegație de pionieri de la Școala generală nr. 14. Misiunea lor era să ia în primire... 9 iepuri! Ca pe o ofrandă, «urechiații» catifelați și sfioși erau purtați din mînă în mînă, căci fiecare copil îi dorea cît mai aproape. Evenimentul s-a repetat și în alte zile, cu pionieri veniți din alte școli ale municipiului, ceea ce însemna că cererea din partea școlilor era foarte mare.

Laboratorul și copiii

«Într-adevăr, ne spune tovarășa profesoară de biologie Lidia Moisoiu, această activitate de creștere a animalelor mici este extrem de atractivă pentru copii. Îi interesează mult să observe comportamentul alimentar al animalelor, relațiile care se stabilesc între indivizii unui grup, modul de transmitere al caracterelor de la părinți la urmași». Biolaboratorul de la Casa pionierilor și șoimilor patriei a prins astfel viață prin prezența acestor animale. Facem și noi cunoștință cu ele: sînt iepuri, rasa belgiană, care ne așteaptă în adăpostul lor și se numesc «în particular», potrivit culorii și firii lor: Frumoasa, Alba, Sălbaticul... În laborator, îi vedem pe cobai, despre care ni se spune că sînt animale blînde, foarte puțin pretențioase la hrană, prietenoase. Într-un borcan cu rumeguș, observăm șoriceii albi, despre care aflăm, de asemenea, că sînt ușor de crescut (și cresc chiar în laborator, asemenea cobailor), cu hrană relativ simplă: mămăligă, pîine, morcovi, mere, sfeclă, cartofi. Relatarea de mai sus oferă cititorilor și «cheia» preocupării pionierilor de aici: ei cresc animale de experiment, foarte necesare la lecțiile de biologie din școli (îndeosebi la clasele a VI-a și a VII-), de aceea biolaboratorul a ajuns foarte solicitat în municipiu. Pionierii care activează aici știu să lucreze direct cu animalele respective, au precizie, înțelegere și pricepere, curiozitate pentru tot ce se întîmplă în laborator și mîndrie pentru succesele obținute.

*

Mai complicat a fost cînd, la propunerea noastră, membrii laboratorului-foto au încercat să-i «imortalizeze» în imagine pe simpaticii locatari ai laboratorului și ai «Cabanei» — cum numesc zîmbind copiii, adăpostul iepurilor. Fiindcă acestora nu le plăcea să stea, docili, ca la fotograf. Pionierii Gabriela Gliga, IonelRuță, Doina Vale, Titus Deteșan, Carmen Pantea și alții, își luau prietenii în primire, cu o afecțiune ușor umoristică. «Vezi, că te mușcă, ține-l de coadă...» își atrăgeau atenția cînd au luat șoriceii, nemaipomenit de vioi și foarte curați. Cobaii erau cei mai liniștiți, doar botișoarele lor vibrau, mustățile mătăsoase se mișcau ușor. La iepuri, alintările au căpătat amploare. «Are burtica mare, e voinic» — constată unul dintre băieți, despre un Iepurilă, care era de fapt, Sălbaticul.

Pînă acum trei ani, cînd s-a înființat

URMAȚI-LE EXEMPLUL!

biolaboratorul, acești copii, care locuiesc în bloc aveau parte de surprize numai în cunoașterea animalelor, dar nu și de o cercetare și de o preocupare continuă, atît de interesantă. «Mi-amintesc, văzusem odată o veveriță...» ne mărturisește Titus. «La noi, a venit pe balcon o turturică și-i dădeam de mîncare...» — ne spune Cătălin. Cei mai norocoși sînt copiii cu bunici la țară. De mici, sînt familiarizați și învață să iubească animalele. O idee, așadar, să plecăm mai departe, în căutarea harnicilor și pasionaților crescători de animale, pe drumuri de țară.

La Pănet

Veștile primite din județul Mureș, cu privire la pasiunea pionierilor de a crește animale mici, ne fac să oscilăm între mai multe localități. Notăm că această activitate și-a făcut debutul cu cîțiva ani în urmă, în comuna Vălureni, prin inițiativa deosebită a profesorului de biologie Ambrus Antal. Astăzi, această activitate se află în continuă înflorire în localitățile Miercurea-Nirajului, la Gălești, la Pănet, Gornești ș.a., unde pionierii cresc în scopuri economice și totodată în vederea perfectării studiului școlar și a autodotării în școală, iepuri, păsări, animale de experiment, porumbei etc.

Ne oprim în comuna Pănet. La Consiliul popular, tocmai surprindem o scenă: un tovarăș de la Centrul de contractare se interesa despre perspectivele creșterii în comună, în gospodării, a animalelor mici. Întrucît organele locale apreciază rezultatele obținute de cei mai tineri crescători de animale din comună, pionierii sînt luați în seamă cu toată încrederea și considerația, obținînd și promisiunea că vor fi ajutați să extindă construcțiile pentru adăposturile iepurilor.

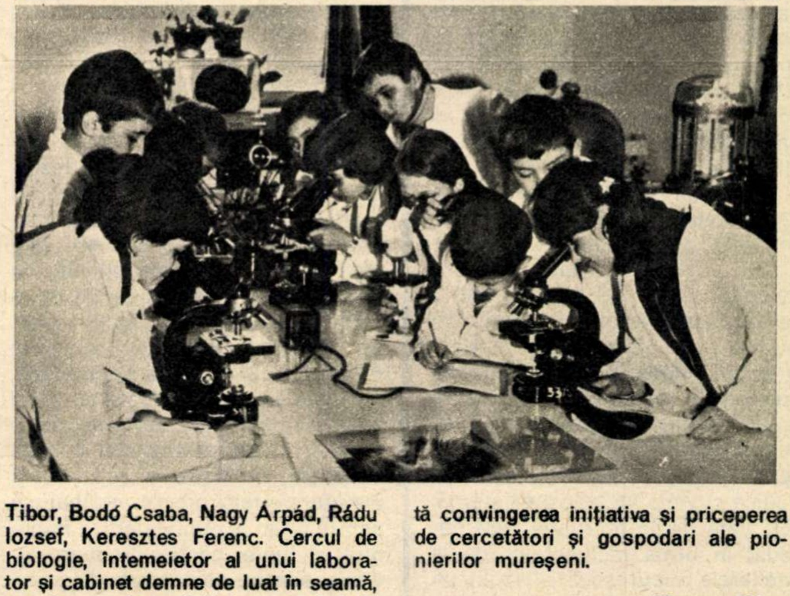

La școală, facem cunoștință cu profesorul Konrás Adalbert, conducătorul cercului de biologie și cu pionierii cei mai talentați și mai muncitori din cadrul cercului: Selyen Levente, Sikó Tibor, Bodó Csaba, Nagy Árpád, Rádu Iozsef, Keresztes Ferenc. Cercul de biologie, întemeietor al unui laborator și cabinet demne de luat în seamă, convinge prin activitatea sa și iată, prezentăm cititorilor cîteva din secretele succeselor copiilor.

Inițiativa. Îndeletnicirea creșterii animalelor mici a apărut din necesitate: era nevoie de material didactic viu, pentru orele de biologie. Dar, în prealabil, trebuiau asigurate condițiile materiale, să fie ridicate adăposturi, în cazul creșterii iepurilor. Copiii s-au orientat pe loc: din materiale ce stăteau aruncate, ca nefolosibile (despre care s-ar fi spus că «nici pentru foc nu erau bune...» își amintește tovarășul profesor Konrás), au fost construite locuințele pentru iepuri.

Spiritul de economie. Hrana, pentru noii locatari, copiii o procurau, economicos și ingenios, valorificînd «marginile de drumuri» (cum au spus veseli cîțiva pionieri) deci iarba verde din jurul curții; apoi pîinea, care rămînea de la micile gustări consumate în școală și, desigur, furaje proaspete obținute și de pe lotul școlar.

Eficiența. Animalele crescute (producția obținută aici este în medie de 40—50 de iepuri pe an, cîte 20 de iepuri sînt valorificați la stat, reprezentînd în medie 60 kg de carne, restul era păstrat), sînt animale foarte rentabile pentru carnea lor gustoasă, pentru pielicele, pentru blană și altele.

Este o laudă și o satisfacție pentru copii să aibă o activitate cu un dublu efect: și cel al studiului și cel al rentabilității. Dar, așa cum se știe, această activitate este, totodată, încîntătoare pentru copiii care iubesc animalele. De aceea «Cutezătorii» salută cu toată convingerea inițiativa și priceperea de cercetători și gospodari ale pionierilor mureșeni.

Marga Micu

(Fotografii realizate în laboratorul foto de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Tîrgu Mureș).

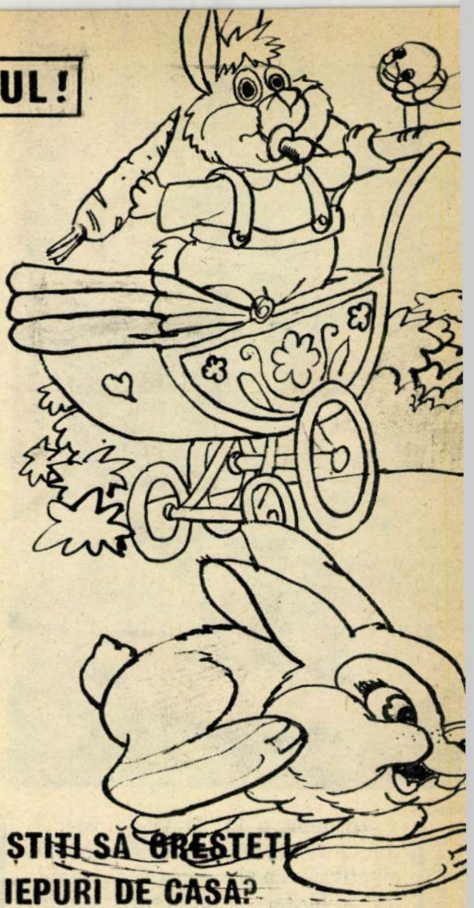

ȘTIȚI SĂ CREȘTEȚI IEPURI DE CASĂ?

La rugămintea cititorilor publicăm cîteva recomandări date de tovarășul profesor de biologie **Ambrus Antal**, cu privire la creșterea iepurilor de casă.

● Adăposturile construite, pe compartimente individuale, trebuie să aibă, de preferință, la dispoziție, o încăpere închisă, bine aerisită, fără curenți de aer, răcoroasă și fără umiditate excesivă.

● Trebuie asigurate furaje verzi, suculente, după cum și uscate, concentrate cum ar fi: fînul natural, iarba verde, părțile verzi de la diferite legume, fînul de trifoi și de lucernă, ovăz, gulii furajere, sfeclă furajeră etc. **Și de subliniat:** este greșit să se creadă că iepurii nu beau apă. În fiecare zi ei trebuie să primească apă proaspătă, în vase foarte curate.

● Să se asigure accesoriile pentru crescătorie (lopeți, găleți, mături, adăpătoare etc,), un barem de materiale medicamentoase (ulei de ricin, DDT, clorură de var, Galisan, permanganat de potasiu etc.).

● Să se tină un registru de evidență a animalelor, fișe individuale pentru fiecare exemplar reproducător, în vederea urmăririi exacte a producției.

Cîteva precizări:

● Din experiența avută de către semnatarul acestor recomandări în munca de colaborare cu copiii s-au obținut rezultate foarte frumoase cu rasele: Belgiană, Noua Zeelandeză, Chinchilla, Fluturele și Metiși.

Foarte important: aceste animale au un atașament față de om, nu trebuie bruscate; animalul va fi prins de blană, din regiunea spatelui, puțin mai către ceafă.

De știut: carnea iepurilor este foarte fragedă, are un conținut minim de grăsimi și poate fi administrată și bolnavilor care au fost operați la stomac. Pielițele se folosesc în industria pîslelor (confecționarea pălăriilor, mănușilor etc) blănurile la îmbrăcăminte etc. Iepurele este un produs foarte economic, care se poate valorifica cu o mare ușurință.

Vasile Dobrian «Se-aprindeau luminile în noapte»

ATUNCI, ÎN FEBRUARIE 1933 ȘI DUPĂ...

DE MIHAI STOIAN

Aproape o jumătate de veac a trecut de-atunci... Memoria noastră afectivă — ca și memoria, de neștirbit, a hîrtiei — păstrează, pentru generațiile actuale, pentru cele ce vor veni după noi, faptele trecutului, luptele muncitorilor împotriva capitaliștilor, hotărîrea nestrămutată a proletariatului de a obține o viață mai bună pentru ei și-ai lor, de a desființa, odată pentru totdeauna, exploatarea omului de către om.

Astăzi, aceste țeluri sînt pe deplin împlinite în țara noastră, dar jertfele trecutului sînt și se cuvin a fi necontenit cinstite, pe măsura însemnătății împrejurărilor de-atunci, precum și a spiritului de jertfă care i-a animat pe tații și pe tații taților multor copii ai zilelor prezente.

Dar mai există o memorie: memoria locurilor în care s-au petrecut faptele! Cine trece pe Calea Griviței din București, renăscută în anii socialismului, vede locul fostelor Ateliere Centrale ale Căilor Ferate, în care muncitorii — la începutul lui februarie 1933 — au ocupat halele, dînd astfel semnalul începerii unei crîncene bătălii. Greva s-a răspîndit atunci în întreaga țară. Cîți dintre copiii care locuiesc sau au drum pe Calea Griviței știu că, pe timpuri, porecla acestui cartier era: «Mahalaua Dracului». S-au dus în uitare — chiar și pentru cei care au apucat timpurile acelea — casele de paiantă, de chirpici, de pămînt. Acum stăm la bloc, ce-i drept «fără cățel și purcel», însă cu apă caldă, apă rece, calorifer, gaz metan la bucătărie... S-au cuibărit printr-un ungher, în memorie — pentru cine le-a citit la vremea lor — și firmele cartierului: «La 5 lei», «La Marica», «La Vasilică», «La Gheorghiță încurcă lume» și altele așijderea... Alt obraz are cartierul. Pentru dobîndirea acestui obraz curat, demn, s-au sacrificat, în urmă cu aproape jumătate de veac, muncitorii greviști.

Cîndva, în perioada aceea, pe ușa atelierului de lăcătușărie, cineva scrisese cu creta: IADUL. Cu alte cuvinte:

I — Iar? Nu primim curba de sacrificiu!

A — Amenzile! Desființați amenzile!

D — Dați-ne pîine!

U — Urîm pe acei care ne fură munca!

L — Lucru! Vrem de lucru!

Și tot la Atelierele Centrale ale Căilor Ferate, în dimineața de 15 februarie 1933 a reizbucnit greva la care participă mii de ceferiști — în semn de protest față de arestarea conducătorilor mișcării lor, ca și a încălcării de către autorități a drepturilor cîștigate pînă atunci. În aceeași zi, din toate colțurile Capitalei, oamenii muncii au venit să-și arate solidaritatea cu ceferiștii. Iar în zorii zilei următoare, aici, pe strada Atelierului, în curtea plină de muncitori, a curs sîngele nevinovat al oamenilor care cereau: PÎINE, DREPTATE, LIBERTATE...

Am regăsit cîndva, în arhiva fostelor Ateliere C.F.R., un dosar de angajare pe numele lui Roaită I. Vasile; născut la 8 ianuarie 1914. Pe colțul cererii de angajare, negru pe alb, scrie: «Poate fi primit. Un leu pe oră». Are 15 ani la data angajării. Medicul care-l consultă precizează: «Constituție bună: văz și auz normale, cutireacția la tuberculoză negativă. Poate fi primit în serviciu». Și,în același dosar, cîteva tragice cuvinte încheie o existență: «Pe data de 16 februarie 1933, decedat în urma incidentelor de la Atelierele București Grivița». El, un tînăr de 19 ani, străpuns de gloanțe la postul ce i s-a încredințat: trăgînd de lanțurile sirenei, din cinci în cinci minute, pentru a ține trează conștiința tuturor, a celor din incinta atelierelor, ca și a celor din toată Capitala, din toată țara, căci și petroliștii s-au ridicat la luptă, pretutindeni muncitorimea continuă să ceară, în ciuda încercării de a-i înăbuși strigătul de mînie și justiție! ...

Memoria locurilor... Iată, pe strada Radu de la Afumați nr. 65, în București, într-o clădire modestă, se află fostul sediu al Comitetului local de apărare a ceferiștilor: în întreaga țară, Partidul Comunist Român a organizat comitete locale de apărare, alcătuite din muncitori, intelectuali, avocați democrați; căci autoritățile îi prigonesc pe conducătorii muncitorimii, judecîndu-i mai întîi în Capitală, apoi la Craiova. Aici, la Craiova, alte locuri pentru memoria noastră afectivă: în anul 1934 se rejudecă, în fața Consiliului de război al Corpului IV Armată procesul conducătorilor luptei ceferiștilor și petroliștilor. Și în Craiova există un comitet local de apărare a «acuzaților», comitet care tipărește și o gazetă: «Apărarea ceferiștilor». În zilele nedreptei judecăți, în fața clădirii sînt puternice manifestații de solidaritate, poliția și jandarmeria încearcă, din răsputeri, să-i țină departe pe delegații muncitorilor, arestîndu-i.

Aici este arestat un tînăr care avea să devină atît de drag inimii noastre: NICOLAE CEAUȘESCU, astăzi președintele Republicii Socialiste România. «Vina» utecistului Nicolae Ceaușescu: vrea să prezinte instanței de judecată, cu orice preț, 22 de liste de subscripție și nenumărate scrisori de protest, semnate de muncitori, de cetățeni. La interogatoriul care i se ia nu se apără, ci **acuză,** arătînd cu demnitate că muncitorii Capitalei l-au delegat să meargă la audiere, tocmai ca «să facă declarații favorabile ceferiștilor implicați în proces!». Alesul muncitorilor are, în acest moment politic, doar 15 ani, vîrstă care nu l-a împiedicat să culeagă pînă acum — în fișa întocmită de poliție — cîteva scurte și lămuritoare caracterizări: «agitator comunist periculos». «La 23 noiembrie 1933, arestat pentru dezordine de stradă, cu ocazia grevei...», «răspîndire de manifeste revoluționare»... Și tot atunci, la 15 ani, va fi maltratat la prefectura poliției din București, apoi trimis, cu cătușe la mîini, din post de jandarmi în post de jandarmi, înapoi la locul său de baștină, în comuna Scornicești, de unde plecase în urmă cu cinci ani, devreme, prea devreme, părăsindu-și casa părintească în care văzuseră lumina zilei zece copii. De atunci, fără preget, străbătuse asprul drum al cunoașterii și împlinirii, al luptei pentru dreptate socială, pentru comunism. Și casa aceasta — devenită muzeu — curată și onestă, cu două încăperi și-o tindă, este pentru noi, astăzi, un loc al memoriei afective, ca și pentru acela care, la doar 11 ani, încă un copil fiind, a întors privirea sa pătrunzătoare, cercetînd-o îndelung, simțind profund că își părăsește atunci, pentru totdeauna, copilăria în care, în tainicul spațiu al serilor de iarnă, fără doar și poate s-au rostit povești și basme de demult, și legende istorice din sîmburele cărora înfruptîndu-se, Nicolae a înțeles mai întîi cu sufletul, apoi cu mintea, ceea ce Bălcescu scrisese: «Istoria este cea dintîi carte a unei nații. Într-însa ea-și vede trecutul, prezentul și viitorul». Băiatul de altădată — un iubitor de Istorie, un făuritor de Istorie!

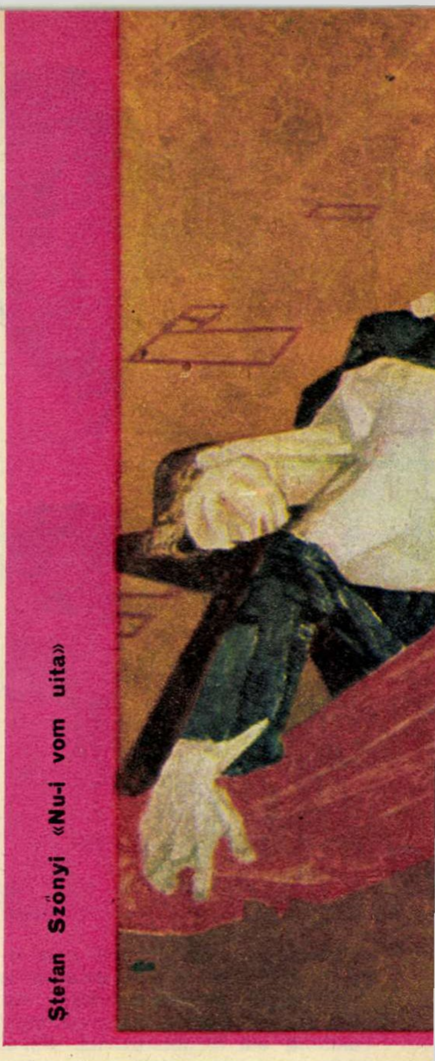

Ștefan Szönyi «Nu-i vom uita»

Iar atunci, la 15 ani, cînd jandarmii l-au adus, cu cătușe la mîini, înapoi în așezarea străveche de pe blajina apă a Plapcei, în curtea casei părintești străjuită de un nuc moșneag, Nicolae nu se plînge, nici nu dezarmează, dimpotrivă, îi spune tatălui său, cu desăvîrșită încredere în vorbele rostite:

— N-o să încetăm lupta. Sîntem mulți ca boabele de grîu. Uniți,e cu neputință să nu învingem...

Aceste cuvinte oglindesc caracterul hotărît, iubirea de adevăr și dreptate a aceluia care avea să adune aproape cincizeci de ani de acțiune revoluționară, de neșovăitoare luptă pentru binele țării sale. Atunci, la început de drum anevoios și plin de riscuri, în 1933, la doar patru zile după ce împlinește 15 ani, în Europa își face apariția o gravă primejdie: fasciștii pun

mîna pe putere în Germania. Primejdia fascistă începe să amenințe toate țările Europei. În țara noastră, forțele progresiste — muncitori, țărani, intelectuali — se unesc pentru a lupta împotriva fascizării. Se păstrează o fotografie a utecistului Nicolae Ceaușescu: privire pătrunzătoare, concentrată, frunte înaltă, bărbie voluntară. La 15 ani, iată-l numărîndu-se printre activiștii de frunte ai organizației de tineret, prezent în același an 1933, în calitate de reprezentant al tineretului democrat din București, la lucrările Comitetului Național Antifascist — sediul acestuia s-a aflat, pentru o vreme, în casa de pe strada Foișorului nr. 9 din Capitală. Este ales membru al comitetului care, printre alte inițiative importante, lansează și un apel: «Strîngînd în jurul acțiunii antifasciste pe toți cei care lucrează cu brațul sau cu mintea la orașe și la sate, vom putea stăvili în România triumful unui curent care poartă în el germenul de distrugere a tot ce e izvor de muncă și gîndire. Facem apel la unirea tuturor forțelor muncitorești, intelectuale, să formeze pretutindeni, în toate orașele, satele, fabricile, birourile și cartierele din țară, comitete antifasciste».

Trec anii, lupta avea să devină mai acerbă în vara lui 1936, cînd de-abia a împlinit 18 ani, revoluționarul Nicolae Ceaușescu este iarăși arestat și, apoi, la sfîrșitul lunii mai, judecat — **cu porțile închise** — în sala Consiliului de război al Corpului V Armată.

Condamnat la doi ani și jumătate închisoare: «Pentru pîine, pentru libertate, tînărul Ceaușescu va întîlni în ocnele țării românești peste 1 500 de deținuți» (ziarul «Arena» — 1936, iulie 11). La Brașov, pe strada Nicolae Bălcescu, alt spațiu al memoriei noastre afective: clădirea fostei închisori în care a fost întemnițat curajosul luptător comunist, neînfricatul patriot.

Legămînt

Eu sînt copil din România
Îmi place cinstea, omenia.
De-aceea pe lume cît sînt
Cinsti-voi al țării pămînt
În suflet, în gînd, în cuvînt!

Iliescu Cosmin
clasa a VI-a B,
Liceul de Științe ale naturii
nr. 1,
București

SE NASC NOI ORAȘE

O cîmpie fără nici o margine, infinită ca marea, iar în centrul ei o gară pe lîngă care vîjîie trenuri rapide și se opresc din cînd în cînd trenurile de persoane sau mărfarele. Și totuși...

De un an, de doi, de doi și jumătate... în fața acestei gări, opresc, se îmbulzesc, zguduie pămîntul mașinile și betoanele. Fierul și electricitatea pun ordine pînă și-n circuitul energiei și al luminii, iar viața se aglomerează nu de la zi la zi, ci de la oră la oră.

Atenție, atenție, faceți loc orașului!

Dacă în memoria bătrînilor și-n cea a documentelor, localitatea IANCA e mult mai de de mult; dacă pe-aici se pot întîlni și variante ale «Mioriței», iar in plugușoare se spune că «la noi regele Decebal/ Și-a potcovit mai pe seară un cal», putem înțelege că această așezare este de-o dată cu strămoșii... O populație de aproape 15 mii de oameni, părinți, frați și bunici — își organizează viața în cele 6 vetre de sat ale comunei Ianca numite și ele Plopul, Oprișenești, Perișoru, Tîrlele Filiului, Berbecu și Ianca. Această lume de brazde și pîini, lume de anotimpuri solare și viscole cît cerul, este de la o vreme plină de țărani și medici, electricieni și ingineri, constructori de drumuri și zidari, tractoriști și brutari, oieri și învățători și tot așa: iată, prin legea firii, și la rînd cu lumea hărniciei din patria noastră, **localitatea Ianca ridicîndu-se repede la înălțimea vieții moderne, prin decret prezidențial se numește ORAȘUL IANCA.** Hotărîrea aceasta tulbură lumea, o pune pe alte trebi, viața se umple de întrebări și elanuri: ca din pămînt și din basm **Ianca-orașul** se ridică zi și noapte, clipă cu clipă, nimic nu-i mai poate sta în cale și odată cu el, noua lume: viitorii siderurgiști, furnaliști și tehnicieni ai orașului Ianca din anul 2001. Sînt copiii de azi ai orașului, care se înalță sub fiorul cravatelor roșii cu tricolor. «Atenție, orașul urcă din toate părțile», spun copiii.

Ce cred ei despre propriul lor oraș?

● «El este visul meu. Acum, trăiesc în acest vis. Zi de zi orașul se arată privirilor noastre, patriei întregi ca o cetate industrială și agrară. Dincolo de primele blocuri ale orașului a și început să se profileze marea fabrică de zahăr. Ea întrece în rapiditatea devenirii însăși sfecla din care se va produce zahăr. Dacă în această primăvară vom pune semințe de sfeclă, pînă la toamnă e gata și fabrica.» (George Chirică).

● «Iată, în tînărul oraș Ianca, noi ne naștem și devenim oameni odată cu el. Creștem odată cu blocurile și cu teii. Acum, pe valea lacurilor se înalță zahărul. Din toate părțile, nici lanurile de grîu nu se lasă! Aproape că nu vor să se deie la o parte din calea orașului. Cîteodată, spicele se confruntă cu macaralele.» (Cezar Scribea).

● «Ianca a știut să se facă oraș frumos pentru că aici și oamenii sînt tot așa. Și s-a făcut orașul harnic pentru că harnici sînt și oamenii». (Luminița Mircea).

● «Aproape că nici n-am timp să mă mir, așa de repede devine viața-oraș. Mașini, motoare, oameni și blocuri, iată așa vine el, orașul. În jurul lui pămîntul miroase a grîu și arătură. În el totul miroase a var și ciment.» (Nicoleta Mocanu).

● «Orașul Ianca s-a născut imediat după mine. El este steaua polară a sufletului meu. Cred că așa arată și viitorul: ca orașul nostru. Viitorul e ceva care se face cu mîinile noastre: ca orașul Ianca.» (Rodica Petricaru).

Am spicuit doar cîteva gînduri dintre cele multe ale pionierilor din clasa a VII-a a Școlii generale nr. 1 din localitate. Aceste gînduri pot părea senzaționale, numai că:

Adevărul are acoperire în aur

La ora cînd scriem aceste rînduri, orașul Ianca, la rînd cu toate localitățile rurale declarate prin decret prezidențial, creează. În ultimul cincinal și la Ianca s-au făcut investiții foarte mari. Stăm de vorbă cu tovarășul Gh. Buzea, sudor de meserie, azi secretar cu problemele de propagandă în oraș, de la care aflăm că, numai în ultimele luni au fost asamblate peste 12 blocuri, iar acum este în stare de finisare un bloc cu 37 de apartamente. Limbajul orașului este cel al României moderne. Poșta, hotelul, serviciile comerciale de la partere, pentru desfacerea produselor industriale, agroalimentare și de îmbrăcăminte, nu-s cu nimic sub nivelul celor din cartierele Capitalei. La rîndul său, noua policlinică dispune de un nou dispensar medical și-o farmacie, dotate cu aparatură și materiale ultramoderne. A fi modern, înseamnă a fi uman.

Ce înseamnă «Profil industrial»?

La ora de dirigenție pioniera Georgiana Bădescu din clasa a VII-a a dorit să-și lămurească mai bine răspunsul la întrebarea: «Ce înseamnă profilul industrial al orașului IANCA»? Și iată că această lămurire se află în înseși obiectivele care se și realizează chiar acum, sub ochii Georgianei. Fabrica de zahăr despre care am mai pomenit se va întîlni cu recolta din toamna viitoare. O centrală termică este ca și realizată, iar abatorul de păsări și «Centrul de creștere al puilor» ca și brutăriile sau întreprinderile de mașini și utilaje necesare urbanisticii, sînt tot atîtea răspunsuri la întrebarea de mai sus. În plus, putem arăta cum acest profil industrial este **asigurat și întărit** de cele două licee, unul «agroindustrial», altul de «mine-petrol și geologie», iar activitățile din laboratoarele școlilor, din cercurile tehnico-aplicative, verva și pasiunea pentru știință și tehnică din activitățile Casei pionierilor și șoimilor patriei, din toate școlile, fluxul fierbinte al întregului tineret către tot ce-i nou în producție, în edificarea orașului, dau măsura ritmului de urbanizare și industrializare a localității. Timpu-i atît de rapid, uneltele-s atît de puternice și modernizate, oamenii-s atît de harnici și pregătiți încît **viitorul** devine imediat **prezent,** iar **trecutul** miroase încă a var și a ciment.

Am fost la IANCA în ianuarie 1981 dar, de fapt, acolo toți eram de mult în viitorul care chiar sub ochii noștri devenea incandescență, prezență.

Ion Crîngulean

AH, CE CUVINTE EXTRAORDINARE!

SCHITĂ DE MIHAELA MONORANU

Mătușa Melania și cu unchiul Mihai de la Tîrgu-Mureș, ei sînt aceia care au pus totul la cale. Vara trecută, cînd au venit în concediu, nu știu ce tot au umblat și tot au vorbit între ei, iar cînd Bunica-cealaltă îi întreba ce tot umblați și ce tot vorbiți între voi, ei ziceau: lasă, nimic. Cu puțin timp înainte de sfîrșitul concediului, într-o zi s-au așezat amîndoi la masa de lîngă fereastră, au împins la o parte castronul cu mere și au început să scrie ceva pe o coală de hîrtie tot șoptind și tot rîzînd: «subsemnata, șușoteau ei, subsemnata...» Iar cînd unchiul a greșit ce scria, a mototolit foaia și a zvîrlit-o pe fereastră, luînd alta, tanti Melania a zis aoleu, dacă o găsește și citește s-a terminat cu surpriza! Și nici n-a mai avut răbdare să iasă pe ușă, a sărit și ea tot pe fereastră, ca să ridice ghemotocul de acolo. Nu vă îngrijorați, fereastra e atît de joasă, încît ori de cîte ori vreau, pot să întind mîna de afară să iau un măr din castron, fără să mă sui cu picioarele pe pietroi, cum făceam cînd eram mic. Pe urmă, după ce tot au mai șoptit și au mai scris o vreme, și iar au greșit și și-au umplut buzunarele cu ghemotoace, în cele din urmă s-au prezentat în fața bunicii cu o foaie de hîrtie scrisă și au zis să semneze, semnează aici, au spus. Bunica-cealaltă a vrut să-și ia ochelarii, să citească mai întîi ce au scris acolo, dar ei au zis nu, că tare ar vrea să rămînă o surpriză. Dar pe mine mă bate gîndul că ea și apucase să citească. Nu prea are nevoie de ochelari de vreme ce, fără ei, poate să bage ață în ac, și nu în acul de cusut nasturi la palton, în cel mititel cît un puișor de pește din acvariu! Și arătați-mi mie litere mai mici decît urechea acului ori decît vîrful firului de ață care se repede vertiginos spre ureche... Nu că ar fi avut nevoie să citească. Doar n-o să se teamă ea de tanti Melania care este fiica ei. și de nenea Mihai, care este soțul lui tanti Melania, că adică cine știe ce vor fi scris acolo. După părerea mea oamenii răi sînt ceva foarte rar dacă eu, pînă la vîrsta asta, n-am văzut nici unul cu ochii mei, decît numai am auzit, și nici măcar nu mi-a venit să cred. Se zicea că trăia pe deal, singur într-o căsuță, un moșuleț și au venit la el niște rude, i-au înfățișat niscaiva hîrtii și au zis iscălește aici. aici și aici. Și, după ce el a iscălit, ce credeți că s-a descoperit că scria în acele hîrtii? Precum că moșul le dădea lor, de bună voie, casa și grădina și șura și tot. Păi, el unde avea să trăiască, în drum? Uite, de aceea nu mi-a venit să cred. Tăceți din gură, vă rog foarte mult, nu povestiți niște lucruri așa de îngrozitoare în fața copiilor ăstora, îl ruga pe omul care venise la noi și istorisea întîmplarea, nu vreau să afle că există asemenea ființe pe suprafața globului pămîntesc. Dar omul a zis lăsați, copiii oricum nu cred, și chiar așa și era, nu credeam un cuvînt.

Cu puțin înainte de anul nou, la Bunica-cealaltă a venit un tînăr purtînd un colac de cablu, într-o mînă o geantă cu scule, iar în cealaltă un aparat de telefon. De cum a intrat în casă, se vedea cît e de mîndru și de încîntat că e meșter de telefoane, dar după cît am băgat eu de seamă, nu numai el, toți oamenii sînt mîndri și încîntați de meseria pe care o știu.

— Am să-ți instalez, bunicuțo, colea, jucăria asta, și ai să poți vorbi la orice distanță, în orice oră din zi și din noapte. La București, la Tîrgu-Mureș, în Honolulu, unde poftești, se lăuda, de parcă el însuși inventase telefonul. Numai în lună, nu. Deocamdată! Că n-o să treacă prea mult timp și o să poți telefona și în lună. Ai numai răbdare, imediat ce-l instalez am să-ți explic cum funcționează și tot ce mai trebuie, mata nu ai decît să-mi spui unde să-l pun. Bunica-cealaltă i-a spus să-l instaleze pe masa de la fereastră, acolo unde ea ține întotdeauna un castron plin cu mere, după care s-a dus la bucătărie să-i facă meșterului cel tînăr clătite. Nu fusese deloc mirată că venise să-i pună telefon, drept dovadă că atunci cînd tanti Melania și unchiul Mihai îi dăduseră să semneze hîrtia, știuse că e vorba de o cerere pentru instalarea postului. Păi, nu chiar ei îi spuseseră și iar îi spuseseră vara cealaltă ce bine ar fi să-i poată telefona oricînd, să afle ce mai face, să le mai treacă dorul? Și că îndată ce s-ar putea instala posturi telefonice în sat, vor face ei ce-or face să aibă și ea unul?

— Să presupunem, de exemplu, că vrei să vorbești cu Bucureștiul, zicea meșterul venind în ușa bucătăriei și uitîndu-se la Bunica-cealaltă cum sălta clătitele în aer. Nimic mai simplu, dacă știi. Dacă nu știi... Numai că eu am să te învăț, doar să instalez jucăria asta, colo, pe masă.

Nu știu de ce credea el că bunica nu știe. Ea a ajuns vestită pentru lucruri mult mai importante decît un telefon. Bunăoară, a venit la ea o persoană foarte însemnată, tocmai de la Iași, un savant, căruia bunica i-a arătat rînd pe rînd uneltele vechi ale gospodăriei țărănești, cum le numea el. Stativele și vîrtelnița și urzitorul și spata și rășchitorul și vătalele, sucala, suveicile și tot, iar el scria într-un caiet. A mai admirat felul cum se pricepea ea să păstreze merele în fîn, încît chiar și primăvara ai zice că atunci au fost desprinse din pom. Și cum știe să facă dulceață din tot ce crește pe pămînt — din morcovi, din nalbă, din soc, din absolut orice. Păcat doar că... Ce? s-a mirat Bunica-cealaltă. Mobila asta, a zis el. Și aragazul. Parcă nu se potrivesc cu casa țărănească cu tradiția... Dar Bunica-cealaltă i-a spus să nu aibă nici o grijă, n-aveți nici o grijă, a zis ea, un pic de confort (chiar așa a spus: confort), nu strică nimănui. Lucrurile se schimbă, dar noi tot românește o să vorbim cît o fi lumea și pămîntul. Grozav i-a plăcut răspunsul ăsta! L-a scris repede în caiet, și pe urmă i-a spus mătușico, să fi avut mata posibilitatea să înveți, să te duci la oraș, ajungeai profesor universitar. Dar Bunica-cealaltă i-a spus că de ce să se ducă la oraș, ce, la sat nu-i nevoie de profesori universitari? Asta l-a dat gata. A rîs și și-a scos ochelarii, și pe urmă și i-a pus la loc și n-a mai rîs, ci s-a tot uitat la bunicuța, s-a tot uitat în tăcere.

După ce a terminat de instalat telefonul, tînărul meșter tocmai voia să-i explice ce și cum, cînd Bunica-cealaltă a tras sertarul dulapului, a luat de acolo un capac de cutie de vitamina C pe care-și scrisese numerele de telefon de la București și Tîrgu-Mureș, după care a apucat receptorul și mai întîi a suflat în el. Așa am văzut noi că făceau unii în Gara de Nord, la telefoanele publice, cînd bunicuța și cu mine așteptam să vină unchiul Ovidiu să ne ia cu taxiul.

Așa se face că Bunica-cealaltă are telefon, iar noi, adică tata, mama, Bunica-asta și eu, ne ducem la ea ori de cîte ori avem de vorbit cu cineva. Dar, după cum s-a dovedit mai tîrziu, telefonul nu-i nici pe departe un leac împotriva dorului, așa cum ne-am fi așteptat. Foarte des, sîmbăta seara, numai ce apare fie tanti Melania, fie unchiul Mihai, parcă ar sosi de icicolea, nu de la trei sute de kilometri; și nici nu pot să stea mai mult de douăzeci de ore, duminică după-amiază trebuie să-și ia drumul îndărăt.

— Am venit să te văd, spune fie unul, fie celălalt, de cum apare în prag. Și, ah, mie cuvintele astea mi se par cele mai grozave din cîte există. Uneori mă gîndesc la ele seara, pe întuneric, înainte de-a adormi. Am venit să te văd... Ce înseamnă asta? Să vii de la trei sute de kilometri, cu irta, și numai pentru douăzeci de ore, ca să te uiți la ochi, la frunte, la gură, la bărbie, la umerii un pic aduși, la mîinile ostenite, încrucișate în poală, peste fusta cu mii de floricele. Am venit să te văd... Ah, ce cuvinte extraordinare, cele mai grozave din cîte se vorbesc pe suprafața globului pămîntesc.

INVITAȚIE ÎN LUMEA STELELOR

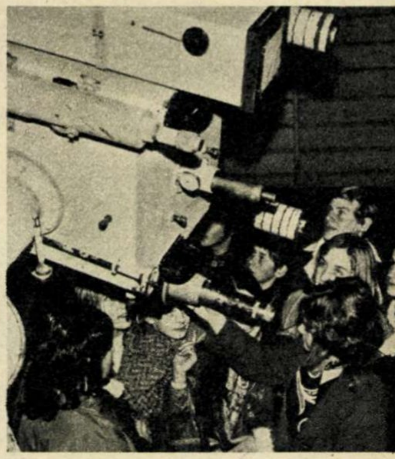

Într-o veche clădire, cu o arhitectură deosebită de pe Bulevardul Ana Ipătescu nr. 21 din Capitală se află Observatorul astronomic al municipiului București. Așa cum lesne își poate închipui oricine, ceea ce atrage vizitatorul la un astfel de observator este luneta. Minunat instrument, cu ajutorul căruia poți scruta cerul, poți zbura cu gîndul în lumea stelelor și călători spre Lună. La Observatorul nostru din Capitală există o lunetă de o deosebită valoare. De aceea, sub cupola observatorului își dau întîlnire foarte mulți pionieri, unii veniți special, cu prilejul excursiilor, din toate colțurile țării. Curiozitatea lor este firească. Nimic mai interesant decît să discuți despre Univers, fie făcînd observații direct la lunetă, fie în fața unor panouri înfățișînd sistemul solar, bolta înstelată, galaxiile. Ți se deschid atunci largi ferestre către cunoașterea materialității lumii.

Directorul observatorului, omul de știință **Ion Corvin Sîngeorzan,** este un pasionat astronom. El răspunde competent la întrebările curioșilor, îi conduce cu pas sigur în lumea bogată a astronomiei, știință milenară, la dezvoltarea căreia mulți români, ca Spiru Haret, Nicolae Coculescu și, mai aproape de zilele noastre, George Demetrescu, au adus o valoroasă contribuție.

— Vă rugăm, tovarășe director, să răspundeți unei întrebări pe care ne-au pus-o numeroși cititori. Ce evenimente astronomice vor avea loc în anul 1981?

— Anul care se așterne în fața noastră nu va cunoaște fenomene astronomice deosebite. Vom asista în jurul datei de 22 aprilie la obișnuitele ploi de stele căzătoare numite liride. Numele vine de la constelația Lira. În jurul datei de 12 august vom putea urmări perseidele, alte ploi căzătoare de stele. În lunile martie și aprilie se vor vedea foarte bine pe cer planetele Jupiter și Saturn. De asemenea, planeta Venus va oferi o bună vizibilitate. Așadar, cu deosebire în aceste luni îi poftim pe cutezători sub cupola observatorului, să urmărească aceste fenomene.

În 1982 însă vor putea fi observate

ORIZONT ȘTIINȚIFIC

loc la sfîrșitul anului 1985 și începutul lui 1986, cînd planeta Halley se va reîntoarce în sistemul solar. Orbita ei fiind foarte mare, ea se apropie de Soare o dată la 76 de ani, cînd se vede și pe cerul nostru. Ultima dată a fost văzută în 1910. Este probabil ca fenomenul să nu fie de astă dată prea spectaculos, întrucît cometa și-a pierdut mult din masa ei și deci va fi mai puțin strălucitoare! De unde știm toate acestea? Le-am dedus cu ajutorul observațiilor și al calculului. Știința ne oferă posibilitatea de a prevedea numeroase fenomene ale naturii, chiar și la scara cosmosului.

— Vă mulțumim, tovarășe director, și, cu permisiunea dumneavoastră, ne socotim invitați pe termen lung la observatorul astronomic.

C. Vlad

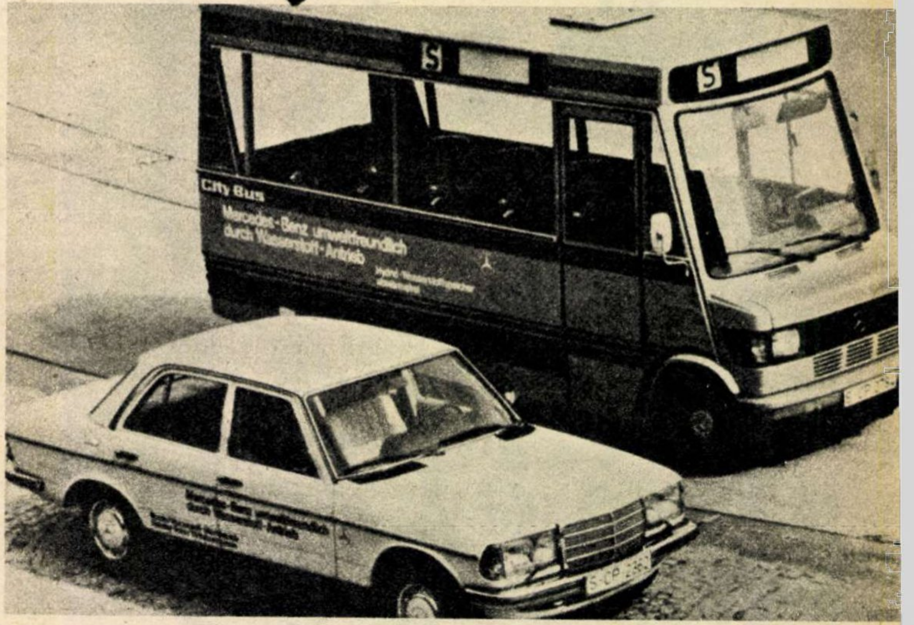

ORI MAI MARE DECÎT CALEA LACTEE, SE AFLĂ LA 8 MILIARDE ANI-LUMINĂ DE PĂMÎNT.

fenomene mai interesante. Va avea loc, în primul rînd, cel numit «aliniere», ceea ce înseamnă o relativă apropiere a planetelor, fenomen rar, dar periodic. După cum se știe, fenomenul nu are cum afecta suprafața Pămîntului. În schimb, el va oferi posibilitatea de a studia mai bine planetele.

Un eveniment spectaculos va avea

ALTERNATIVE ENERGETICE

Industria mijloacelor de transport testează necontenit noi mijloace de înlocuire a produselor petroliere. Autobuzul cu hidrogen produs din apă își continuă cursele pe șoselele din Utah (S.U.A.), sub observația specialiștilor, care vor să deducă din funcționarea lui atît avantajele formulei prezente cît și îmbunătățirile care-i pot fi aduse. Același principiu materializat într-o altă realizare tehnică de către firma «Mercedes» face același lucru pe străzile unor orașe din R.F.G. Numeroase alte variante se află în curs de elaborare, de testare sau perfecționare. Fiecare propune o îmbunătățire minimă, dar esențială pentru apropierea omologării definitive a soluției-hidrogen, a înscrierii definitive a acestui gaz în lista combustibililor curenți și siguri, apți să servească nevoilor de mîine ale planetei.

PROVO CITY LINES
HYDROGEN BUS
THE HYDROGEN

DIN TAINELE VIEȚII

Patentele naturii cuprind numeroase forme de viață dispărute. Ele s-au dezvoltat în strînsă legătură cu condițiile specifice Pămîntului în urmă cu cîteva sute de milioane de ani, cînd imensele păduri și mlaștini le ofereau o hrană îmbelșugată. Atunci cînd evoluția Terrei a modificat această situație, giganții reptilelor s-au stins, lăsînd locul altor animale, adaptate mai bine noilor condiții.

1. TRACODONTUL A FOST UN DINOSAUR FOARTE BINE DEZVOLTAT. AMFIBIU, AVEA O GURĂ DE TEMUT, ÎNZESTRATĂ CU PESTE DOUĂ MII DE DINȚI.

2. CU ÎNĂLȚIMEA DE CINCI METRI ȘI LUNGIMEA SA DE PAISPREZECE METRI, TIRANOSAURUL ERA CEL MAI FEROCE DINTRE DINOSAURII CARNIVORI, SPAIMA TUTUROR ANIMALELOR.

3. PASAREA PRIMITIVĂ ARHEOPTERIX A REPREZENTAT UN IMPORTANT STADIU DE TRECERE ÎN EVOLUȚIA DE LA REPTILE LA ZBURĂTOARE.

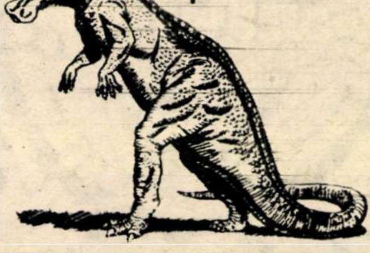
1

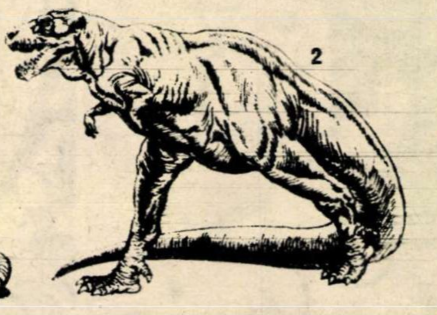
2

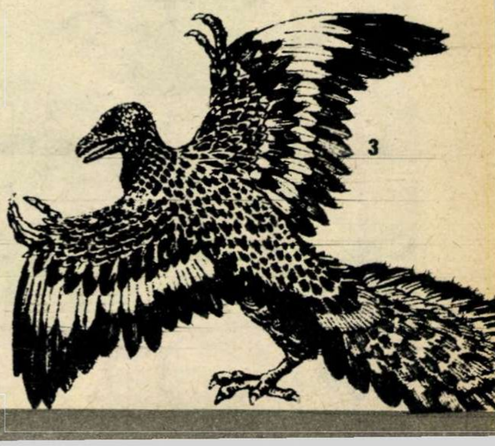
3

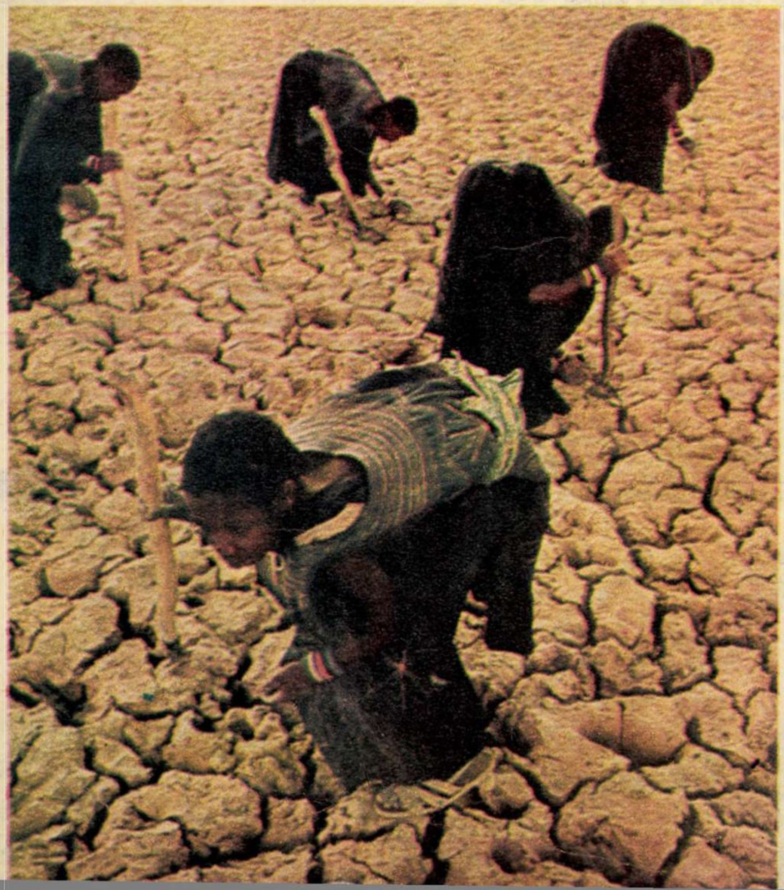

Cutezătorii

PENTRU ÎNVINGEREA SECETEI DIN SAHEL

În sudul celui mai întins dintre deşerturile Terrei — Sahara — o uriaşă fîşie de pămînt străbate de-a curmezişul întregul continent african. Din timpuri străvechi arabii au denumit-o Sahel, adică ţinutul de la marginea deşertului. Locuitorii acestei zone sînt în mare parte crescători de vite şi agricultori. Existenţa lor depinde, aşadar, de apă, de ploile care în mod obişnuit cad în anumite perioade ale anului. Lipsa lor se răsfrînge în mod dramatic atît în viaţa populaţiei cît şi în economiile naţionale ale ţărilor din zonă: Mauritania, Senegal, Capul Verde, Guineea Bissau, Gambia, Volta Superioară, Mali, Ciad. Aşa se întîmplă în Sahel de peste doi ani, adică de la începutul anului 1979 de cînd ploile salvatoare au fost aşteptate zadarnic.

Imaginaţi-vă întinderi uriaşe, cît vezi cu ochii, pe care nu poţi găsi o picătură de apă. Solul se usucă, seminţele nu germinează, iar animalele pier în masă datorită dispariţiei vegetaţiei şi a apei. Puţinele puncte de apă, fîntîni sau bălţi au secat, iar pentru a se salva, oamenii şi cirezile lor parcurg sute de kilometri pentru a găsi o sursă de apă. Aceste drumuri sînt suportate cel mai greu de copii.

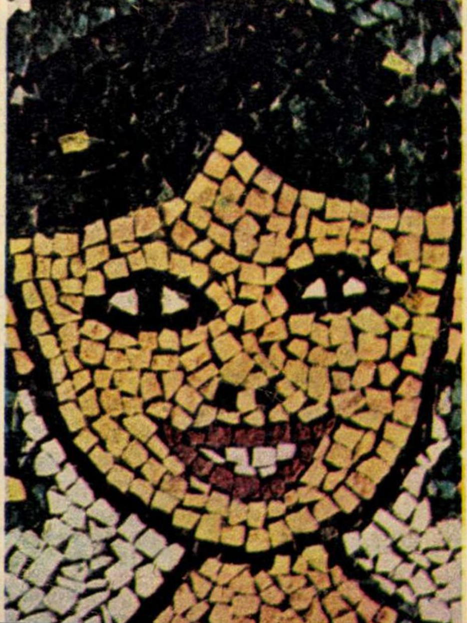

Tablouri în piatră

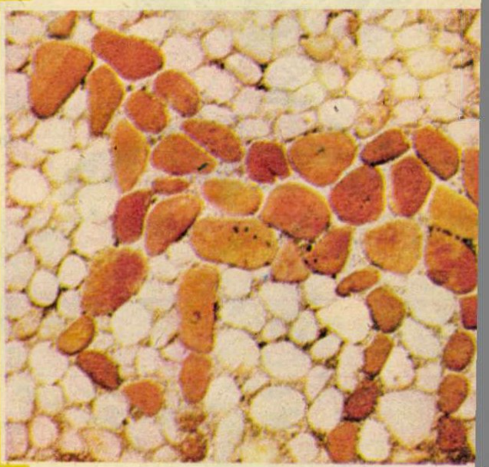

În fiecare primăvară, de cum se topeşte zăpada şi, pe plajele întinse din apropierea Burgasului (R.P. Bulgaria), soarele dă din nou strălucire nisipului, ţărmul mării este asaltat de grupuri de copii. Glasurile lor vesele acoperă fîşîitul valurilor ce «mătură» necontenit ţărmul mării.

Fete şi băieţi între 6 şi 14 ani, însoţiţi de profesoara lor, Dimitrina Karaivanova, cutreieră plajele, purtînd cu ei săculeţe din pînză. Ceasuri întregi, cu răbdare şi migală ei aleg şi umplu apoi săculeţele cu scoici şi pietricele colorate, şlefuite de ape, pe care valurile le risipesc zi şi noapte pe ţărm. Aduse la şcoală, aceste «recolte» constituie pentru copii preţiosul material cu ajutorul căruia ei creează adevărate «tablouri în... piatră».

Temele alese de ucenicii Dimitrinei Karaivanova pentru tablourile pe care le realizează folosind tehnica mozaicului sînt dintre cele mai diferite: de la motive geometrice, flori, animale, personaje istorice sau scene de basm, pînă la siluete de cosmonauţi sau scene de călătorie prin univers.

Iniţierea copiilor din Burgas în arta mozaicului a început prin anul 1971, cînd un prim grup de 130 de tineri artişti au lucrat timp de mai multe luni cu entuziasm, expunîndu-şi apoi lucrările în diferite localităţi din Bulgaria. Peste tot ele s-au bucurat de un mare succes.

De atunci alţi şi alţi copii, îndrumaţi de Dimitrina Karaivanova au pătruns în tainele acestei îndeletniciri frumoase. Acum, în multe cartiere ale oraşului, mozaicurile create de copii de-a lungul anilor, înfrumuseţează încăperile unor cluburi, ale unor săli de lectură, precum şi pereţii teatrului de păpuşi din oraşul Burgas.

R.E.

CLUBUL
LOGICIENILOR

Prezintă
prof. univ. dr. docent
EDMOND NICOLAU

Noua pasiune a Ilenei este fotografia.

— Faci fotografii foarte frumoase — comentă Sandu noua serie de portrete executate de Ileana. De ce nu faci un pliant cu cele cinci portrete ale lui Vlaicu?

— De unde știi că nu voi face un pliant? Chiar aveam de gînd, dar te rog să-mi spui în cîte feluri diferite voi putea... plia acest pliant format din cele cinci fotografii.

Răspunsul în numărul viitor.

PENTRU SALVAREA VIEȚII PĂSĂRILOR

Un institut de sănătate original funcționează la New-Delhi, în India. Este spitalul... păsărilor. Zilnic sînt aduse aici spre a primi îngrijiri medicale 30—40 de păsări bolnave sau rănite. Capacitatea instituției este de pînă la 1 500 de pacienți. Ei se bucură de atenția și competența specialiștilor.

Multe păsări suferinde sînt descoperite și aduse la spital de către copii, care se interesează apoi de evoluția bolnavilor lor. După vindecare, ei le duc și le redau libertatea acolo unde le-au găsit.

Spitalul din New-Delhi nu este singurul de acest fel. Institute de sănătate pentru păsări funcționează și în alte cîteva mari orașe indiene.

FOC ȘI PARĂ

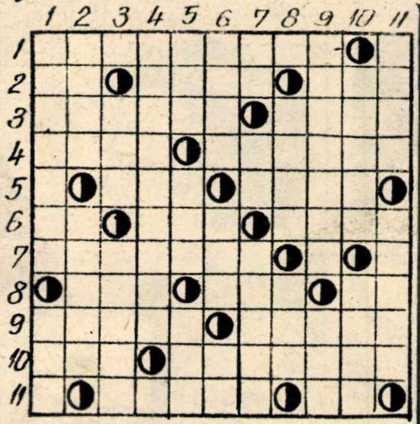

ORIZONTAL: 1) Regiune naturală în sudul Americii de Sud, care se învecinează cu arhipelagul Țara de Foc. 2) Un cal înflăcărat! Oraș antic unde ardea un foc sacru în templul zeiței Vesta, străveche divinitate a focului din vatră și a familiei. Pilule (abr. med.). 3) Turn ridicat la București în 1715, avînd și rolul de foișor de foc. Făcuți scrum. 4) Refren din cîntecele populare. Una din «cetățile de foc» ale țării. 5) Controlul financiar intern (abr.). Personaj de basm (pl.). 6) Doi roman. Localitate în U.R.S.S. Aceștia (pop.). 7) A prăji. 8) Pămînt afînat, negru și productiv (tr.). Aprind focul. Pere! 9) Înroșit. Temerarul Prometeu, care a oferit omului focul 10) Personaj din nuvela «Ningea în Bărăgan» de Fănuș Neagu. Combustibil pentru un foc de paie (pl.). 11) Academician român (1839—1916), care a studiat arderea, flacăra de gaz și a inventat becul care-i poartă numele. La izbucnirea și stingerea unei flăcări!

VERTICAL: 1) Înconjurat de «un cerc de foc». Se înroșește la fiert. 2) Insulă din mările calde. Protagonist al acțiunii argonauților, invulnerabil la fier, la aramă și la foc datorită unei alifii preparată de Medeea. 3) Patinoar pe timp de iarnă. Depus. 4) Jocuri care încîntă prin flăcările lor multicolore. 5) Personaj tipic caragialesc. A se descoperi. Imită sunetul ceasornicului. 6) I se atribuie incendierea vestitei biblioteci din Alexandria. 1981. 7) Nea. Enescu Zamfir. Stea. 8) Mama lui Prometeu. Sat în județul Alba. 9) Învăpăiată. Rocă rezultată din cenușă vulcanică. 10) Descurcăreț foc! Fructul focului; 11) A topi împreună mai multe metale. Anotimpul... sobei.

DICȚIONAR: IVA, SAI, CIB.

● ● ● ● ● ● ● ●

JOCURI ROMÂNEȘTI
SCHIMBUL PERECHILOR(1)

Jucătorii stau doi cîte doi, în rînd, o pereche în spatele celeilalte. Alți copii stau în față, la oarecare distanță. Prin regula jocului ei au obligația să-i prindă pe ceilalți. Primii doi o iau la fugă; ei trebuie să-i ocolească pe prinzători și să-și dea mîna. Dacă unul dintre ei este prins, trece cu perechea lui în față, cei doi devenind prinzători. Foștii prinzători trec în rînd, ca ultimă pereche. Cei care nu sînt prinși trec și ei la coada șirului pînă le vine din nou rîndul.

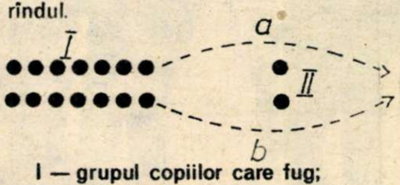

I — grupul copiilor care fug;
II — prinzătorii;
a și b — sensul alergării

«De-a turmălai mare», joc din satul Drăguș — Făgăraș, prezentat de SILVIA PĂDURARU, TITINA RĂDULESCU și TATIANA BARBOSA, după TRAIAN HERSENI, «Unități sociale — Drăguș, un sat din Țara Oltului», București 1944.

Sfinx

DINTR-O LINIE

SOLUȚIA PROBLEMEI
DIN NUMĂRUL TRECUT

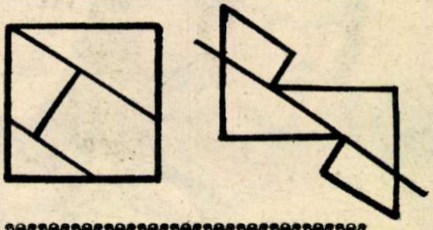

PIETON 2000

CINE ȘTIE CIRCULAȚIE, CÎȘTIGĂ

TALONUL NR. 10

ÎNTREBAREA 1:

Sandu și Adrian se întorc de la școală. La un colț de stradă, în dreptul unui chioșc de răcoritoare, cei doi se angajează în traversare. Din stînga vine un automobil. Șoferul îi observă tîrziu pe cei doi copii apăruți brusc în fața sa de după chioșc și frînează violent. Sandu apucă să fugă înapoi, spre trotuar, iar Adrian fuge spre înainte. Automobilul îl lovește pe Adrian și-l proiectează cîțiva metri în față. Este transportat de urgență la spital, de către conducătorul automobilului respectiv.

RĂSPUNSURI:

Ajutîndu-vă de schița de mai jos, explicați atitudinea celor doi băieți, menționînd și greșelile comise de fiecare în parte.

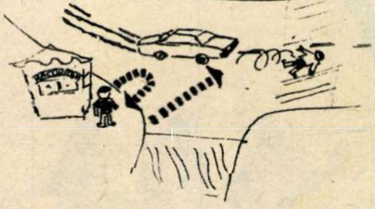

ÎNTREBAREA 2:

Priviți schița de mai jos. Plecați din punctul A către B. Pe care traseu (sau trasee) veți merge cu bicicleta pentru a nu încălca regulile de circulație?

RĂSPUNSURI:

Uniți linia întreruptă pe traseul sau pe traseele pe care le considerați corecte, menționînd și punctele în care veți opri și din ce motive.

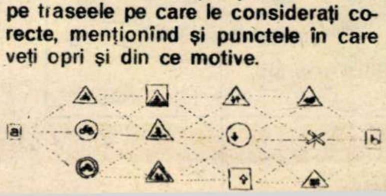

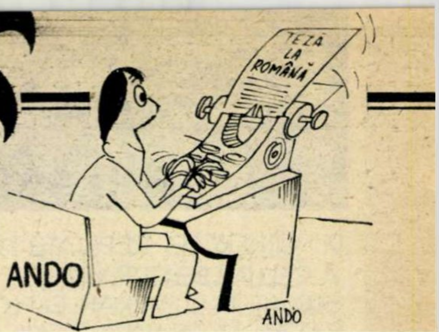

* * *

SORIN ȘTEFANESCU

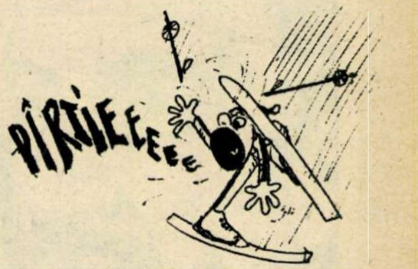

* * *

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil
de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
IOAN MIHĂESCU

Redacția: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia». TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137, telex: 11226, București.

Index 41033
12 pagini, 1 leu

ÎNTÎLNIRE ÎN SPAȚIU

Scenariul: **HORIA ARAMĂ**
Desene:
VALENTIN ȘI LIANA TĂNASE

Episodul 11

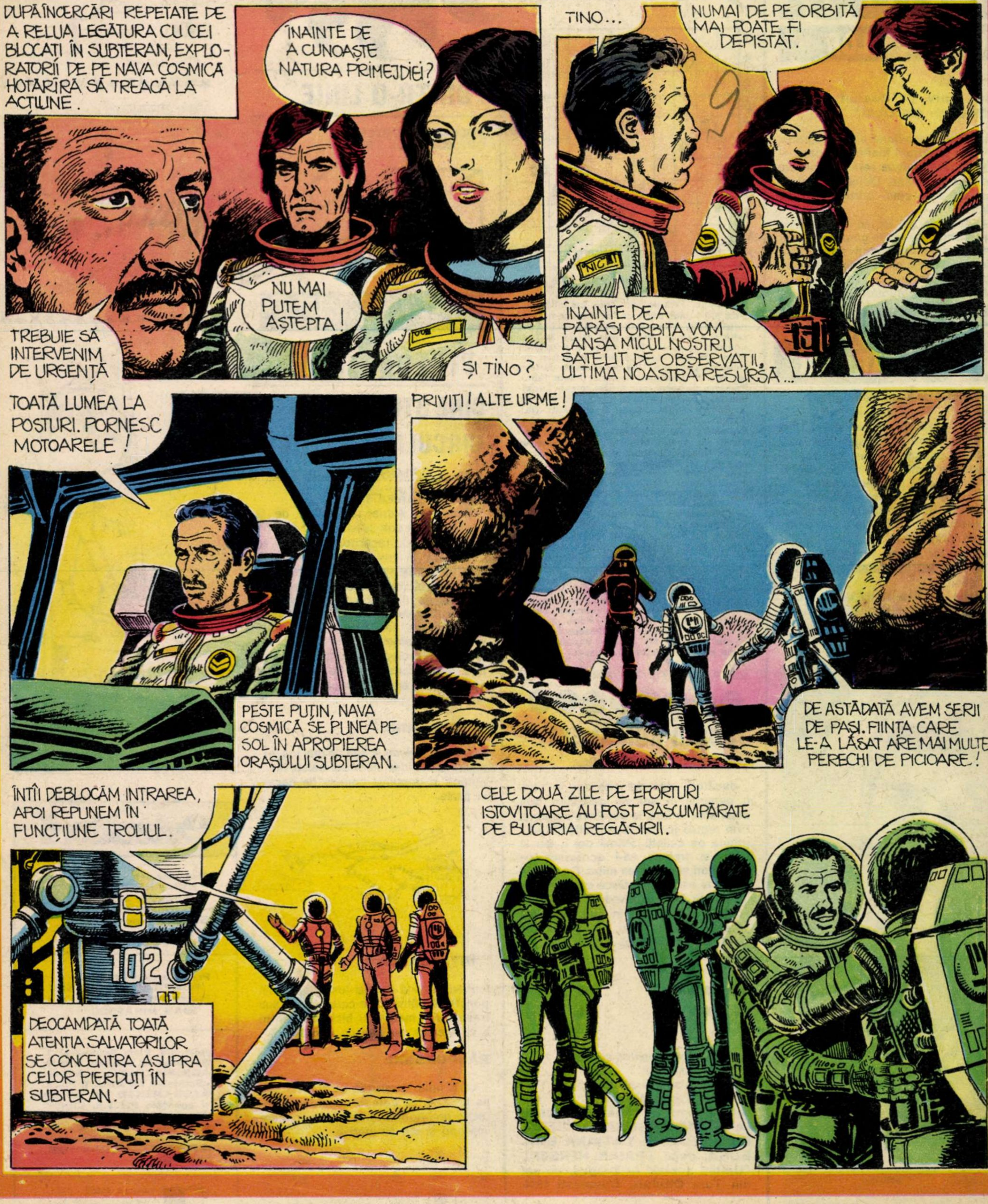
DUPĂ ÎNCERCĂRI REPETATE DE A RELUA LEGĂTURA CU CEI BLOCAȚI ÎN SUBTERAN, EXPLORATORII DE PE NAVA COSMICĂ HOTĂRÎRĂ SĂ TREACĂ LA ACȚIUNE.
ÎNAINTE DE A CUNOAȘTE NATURA PRIMEJDIEI?
NU MAI PUTEM AȘTEPTA!
TREBUIE SĂ INTERVENIM DE URGENȚĂ
ȘI TINO?
TINO...
NUMAI DE PE ORBITĂ MAI POATE FI DEPISTAT.
ÎNAINTE DE A PĂRĂSI ORBITA VOM LANSA MICUL NOSTRU SATELIT DE OBSERVAȚII, ULTIMA NOASTRĂ RESURSĂ...
TOATĂ LUMEA LA POSTURI. PORNESC MOTOARELE!
PESTE PUȚIN, NAVA COSMICĂ SE PUNEA PE SOL ÎN APROPIEREA ORAȘULUI SUBTERAN.
PRIVIȚI! ALTE URME!
DE ASTĂDATĂ AVEM SERII DE PAȘI. FIINȚA CARE LE-A LĂSAT ARE MAI MULTE PERECHI DE PICIOARE!
ÎNTÎI DEBLOCĂM INTRAREA, APOI REPUNEM ÎN FUNCȚIUNE TROLIUL.
102
DEOCAMDATĂ TOATĂ ATENȚIA SALVATORILOR SE CONCENTRA ASUPRA CELOR PIERDUȚI ÎN SUBTERAN.
CELE DOUĂ ZILE DE EFORTURI ISTOVITOARE AU FOST RĂSCUMPĂRATE DE BUCURIA REGĂSIRII.

(Va urma)

Cutezătorii

REVISTĂ
SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL
NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI
PIONIERILOR

8

JOI, 19 FEBRUARIE 1981,
ANUL XV (NR. 699)

Foto: C. Popescu

**Festivalul
Național
«Cîntarea
României».
În
amplele
armonii
ale
festivalului
muncii
și
creației,
pionierii,
copiii
țării,
au adus
prospețimea,
talentul
și
entuziasmul
lor
de
constructori
ai
viitorului,
manifestate
cu
strălucire
sporită
în
actuala
fază
județeană.**

CADRAN POLITIC

Cutezătorii

● Un nou dialog al secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu făuritori de bunuri materiale a avut loc, zilele acestea, în întreprinderi din Capitală — «23 August» și «Turbomecanica». Oamenii muncii l-au întîmpinat, ca de fiecare dată, pe secretarul general al partidului, cu înalte sentimente de dragoste și prețuire, cu profundă bucurie. Secretarul general al partidului a analizat, împreună cu muncitori, specialiști și cadre de conducere probleme esențiale, de bază privind organizarea producției și a muncii, modernizarea și progresul tehnic, reducerea consumurilor de materii prime și materiale, de energie și combustibili.

● A doua Consfătuire pe țară a reprezentanților controlului oamenilor muncii — organizată din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, președintele Frontului Democrației și Unității Socialiste — a analizat cu exigență și răspundere activitatea în acest domeniu, participarea oamenilor muncii, la conducerea vieții sociale, la dezbaterea legilor, la elaborarea și înfăptuirea deciziilor. Consfătuirea a prilejuit un bogat și valoros schimb de experiență, o amplă dezbatere democratică. Numeroși vorbitori — muncitori și țărani, tehnicieni și ingineri, gospodine, pensionari, fără deosebire de naționalitate — au împărtășit din experiența dobîndită în cadrul echipelor de control muncitoresc, au făcut numeroase propuneri pentru lărgirea sferei controlului oamenilor muncii. Participanții la consfătuire s-au angajat să-și aducă o contribuție sporită, sub semnul calității și eficienței, la realizarea sarcinilor actualului cincinal, la ridicarea nivelului de viață materială și spirituală a poporului. Avîndu-se în vedere rolul deosebit, activ pe care masele largi de oameni ai muncii îl au în cadrul desfășurării activității economice și sociale, consfătuirea a adoptat o Chemare adresată tuturor echipelor de control al oamenilor muncii, colectivelor de muncitori, țărani, ingineri, tehnicieni și specialiști, tuturor cetățenilor la intensificarea eforturilor pentru realizarea exemplară a hotărîrilor Congresului al XII-lea al P.C.R.

Într-o atmosferă de puternică însuflețire, de profund respect față de prodigioasa activitate desfășurată de tovarășul Nicolae Ceaușescu în fruntea partidului și statului, a doua Consfătuire pe țară a reprezentanților controlului oamenilor muncii a adoptat textul scrisorii adresate Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu.

● Festivalul Național «Cîntarea României» continuă să reunească, în municipiile reședință de județ, poezia, cîntecul și dansul, voioșia, bucuria unei copilării fericite, luminoase. Astfel, cele mai bune formații, ansambluri pionierești, talentați soliști sînt aplaudați pentru seriozitatea, buna pregătire și dăruirea cu care se prezintă în prestigioasa manifestare națională.

Ritmuri pionierești în FESTIVALUL NAȚIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI“

ARAD

7 februarie 1981. La Arad e primăvară. Vreme frumoasă, orașul e plin de porumbei și păsări gureșe, animația muncii, imnurile industriale și tinerețea dau acestei cetăți înfățișarea unei planete care-și înalță temeiurile sub semnul unui singur anotimp: Primăvara. Dar iată, e dimineață, e ora cînd marea lume a copilăriei arădane sosește din tot ținutul la Festivalul național «Cîntarea României».

— Înainte de-a urca pe scenă, ne spune Mioara Gruia din clasa a VII-a, ne-am gîndit să-i bucurăm pe părinți!

— Și i-ați făcut să se bucure?

— Ați auzit despre «complexul de miei» și despre «ferma de pomi» de la noi? Dar despre morile de măcinat de pe valea Crișului? Și despre grădinițele de la noi? Dar despre biblioteca cu încălzire centrală? Ei bine, toate astea-s de-o seamă cu noi, pionierii. Dar tocmai din această cauză se bucură și de îngrijirea noastră. Nota 10 la învățătură o are ca soră pe nota 10 la muncă și întrecere.

...Se aplaudă din toate părțile; și iată că tocmai pe acest fond își fac apariția Școlile generale din Ineu, Beliu, Apateu.

— Numai că Ineul nu mai este comună cum ați scris, mă corectează Monica Diaconescu, ci oraș; este oraș de cîțiva ani, iar noi putem spune că sîntem fii de țărani, dar și de muncitori. Dacă vă uitați bine, noi am adus în festival minunatele costume populare, dar purtăm și salopete. Știți, așa-i în Ineu acum: se poartă și salopete, se poartă și ii sau năframe. Cooperatorii sînt deodată cu țesătorii, cu strungarii și profesorii. Dar și noi, tocmai asta spunem în festival.

Dansurile «Felegii» și «Lilioară, Lilioară», ne transpun în atmosfera holdelor, baladelor și rodului din ținuturile Beliului. Ilie Blaj din clasa a IV-a e recitator și solist, un fel de crăișor al frumuseții. Adăugăm la cele relatate mai sus că cine n-a văzut formația de dubași din comuna Avram Iancu, merită să facă orice efort pentru a o cunoaște. Dubașii sînt un fel de purtători de obiceiuri din toate timpurile.

— Noi sîntem dubași de pe vremea lui Decebal, dar și a lui Horea, sîntem dubași chiar de azi, dacă vedeți bine. Dar noi mai sîntem și dubași din viitor. Adică dăm glas la cronică din toate vremile, ne spune pionierul Octavian Tomșa. La noi, frumusețea vine de demult și se duce către departe.

Marinela Vujdea — «găzdărița» dubașilor, din clasa a VI-a, mai adaugă:

— A zis bine Tomșa că noi dăm glas la cronică. Încercăm adică să vorbim cum ni-i vorba și să ne îmbrăcăm cum ni-i straiul; ne purtăm cum ni-i munca și ne mîndrim cum ni-i rodul.

Ion Crînguleanu

CONSTANȚA

Așa cum ne-a mărturisit Cristina Tudor, elevă în clasa a VIII-a a Școlii generale nr. 17 din Constanța, solista numărul 1 a tarafului de la Casa pionierilor și șoimilor patriei, cea de-a III-a ediție a Festivalului național «Cîntarea României» constituie pentru ea, la vîrsta de 14 ani neîmpliniți, cea mai mare șansă de afirmare. Cristina este binecunoscută și apreciată în oraș, cît și în județ, ca una dintre cele mai talentate interprete de muzică populară de vîrsta ei. Dar firesc, nu se poate mulțumi numai cu atît, vrea mult mai mult, iar această nouă ediție a festivalului i-a oferit prilejul de a încerca să realizeze acest salt calitativ. S-a pregătit îndelung și intens, și-a îmbogățit repertoriul (care numără în prezent douăzeci de cîntece, îndeosebi de muzică populară din Dobrogea) și pînă în prezent a reușit să străbată cu bine toate etapele ajungînd pe scena fazei județene, unde cu cîntecul «Una este România» a încîntat deopotrivă și publicul și juriul. Cristina și-a deschis astfel, pentru prima oară, drumul spre finala republicană unde dorește și e decisă să ajungă să se afirme pe plan național.

Același lucru s-ar putea spune despre fiecare dintre cei peste 4 000 de pionieri și școlari care, duminică, 8 februarie, în prezența unui numeros public, au evoluat pe cele trei scene din orașul Constanța, în cadrul fazei județene a Festivalului național «Cîntarea României». Fie individual, fie în formații, mulți dintre ei (aproape 500) au reușit să valorifice această șansă, să se califice pentru fazele superioare.

După părerea unanimă a specialiștilor, la această nouă ediție a Festivalului național «Cîntarea României», pionierii constănțeni s-au prezentat, din toate punctele de vedere, mult mai bine decît la edițiile precedente. Au apărut și s-au impus cu acest prilej noi formații, iar cele «vechi», binecunoscute din anii precedenți, și-au diversificat repertoriul și și-au cizelat în mod evident măiestria, cîștigînd mult în domeniul interpretării.

Constantin Diaconu

VRANCEA

La Focșani, strănepoții de azi ai Vrîncioaiei, și-au dat întîlnire pe scenele celei de-a III-a ediții a Festivalului național «Cîntarea României» făcînd să

Viorica Fazekaș

CÎNTAREA ROMÂNIEI

Conturîndu-se o tradiție a participărilor la diferitele faze și ediții ale festivalului, participanții-copii vădesc o tot mai atentă preocupare pentru realizarea unei interpretări de calitate. Ca membru al juriului, și ca artist, consider fenomenul ca deosebit de îmbucurător.

TUDOR JARDA
compozitor, Directorul Operei din Cluj-Napoca

* * *

Copiii aduc pe scenele festivalului simbioza plină de farmec a artei cu jocul. Ei învață de pe-acum că scena este un loc al dăruirii, o școală care îi formează în spiritul celor mai generoase valori ale societății noastre. În acest sens, continua creștere a participării copiilor este un fapt deosebit de important: tot mai mulți dintre ei devin autori, dar și beneficiari ai acestei ample acțiuni educative.

DINA COCEA
artistă emerită

* * *

M-a impresionat numărul mare de formații muzicale. Au apărut foarte multe grupuri vocale, vocal-instrumentale, soliști de muzică folk, soliști de muzică populară, coruri camerale. Toate aceste multiple forme au fost menite să atragă un număr cît mai mare de pionieri, ca participanți la festival. Inzestrarea copiilor pentru muzică, talentul la care se adaugă pasiunea îndrumătorilor au făcut ca festivalul să aibă o frumoasă ținută artistică. Corurile au fost foarte bine puse la punct, modelate frumos.

RADU PALADI
compozitor

Zile fermecătoare de teatru, cîntec și dans pionieresc

JUDETUL OLT.
ASPECTE DIN DESFĂȘURAREA FA-
JUDETENE A FESTIVALULUI NA-
«CÎNTAREA ROMÂNIEI». Foto:

INIȚIATIVELE REVISTEI PRIND VIAȚĂ

VI-A
BANCA de ONOARE

CRISTINA, GABRIELA ȘI COLEGII LOR

O listă cu nume de fruntași nu te poate lăsa indiferent chiar dacă nu-i cunoști. O astfel de listă am primit de curînd, la redacție, de la pionierii clasei a VI-a A de la Școala generală nr. 3 din Liliești-Băicoi, județul Prahova. Numele fruntașilor: Ciprian Zett, Cristina Manole, Luiza Scarlat, Gabriela Șerb, Diana Manole. În fotografie, care însoțește scrisoarea, în prim plan, apar Cristina și Gabriela. «Ele, spun semnatarii scrisorii, s-au distins nu numai prin obținerea notelor maxime, dar și prin alte activități. Astfel, sînt interprete principale în echipa de teatru, în formația de montaj literar și s-au distins în pregătirea lor pentru simpozioanele științifice și literare organizate de detașamentul nostru».

Și acum, fotoreporterilor din detașament, care ne-au întrebat dacă dorim să ne trimită în continuare fotografii realizate de ei cu ocupanții «Băncii de onoare», le răspundem atît lor, cît și tuturor cititorilor: pentru astfel de imagini, redacția ține întotdeauna «porțile deschise!» Ba mai mult, inimoșii corespondenți vor primi și Diploma revistei «Cutezătorii».

CEI 13 DIN LIVADA

În detașamentul nostru acordarea însemnului pentru autodepășire la învățătură și comportare Banca de onoare «Cutezătorii—Start spre viitor», a devenit o problemă tot mai dificilă, ne scriu pionierii clasei a V-a B de la Școala generală din comuna Livada, județul Satu Mare. De ce dificilă? Explicația o găsim tot în scrisoarea prietenilor noștri. «Pur și simplu ne este greu ca din mulțimea de copii care se străduiesc să învețe și să se comporte foarte bine, să-i alegem doar pe cîțiva. Cum am rezolvat, totuși? Acordăm distincția tuturor celor care o merită. În luna trecută, de pildă, au fost... 13. Sînt cei pe care vi-i trimitem și în fotografie. Sîntem hotărîți să încheiem anul școlar cu medii de la șapte-n sus, deși se zice despre clasa a cincea că-i mai dificilă».

DRAGI CITITORI!

RUBRICILE PIONIEREȘTI ALE REVISTEI «CUTEZĂTORII» AȘTEAPTĂ, ÎN CONTINUARE, COLABORAREA VOASTRĂ. SCRISORILE SEMNATE DE VOI, CUPRINZÎND ȘTIRI, ARTICOLE, SCURTE REPORTAJE, FOTOGRAFII CU EXPLICAȚII SAU FOTOREPORTAJE SÎNT AȘTEPTATE ÎN REDACȚIE CU DEOSEBIT INTERES. ACȚIUNEA «BANCA DE ONOARE», ACTIVITĂȚILE DE MUNCĂ PATRIOTICĂ, ACTIVITĂȚILE MULTIPLE ÎN CADRUL CERCURILOR DIN ȘCOALĂ, FAPTELE ȘI INIȚIATIVELE PIONIEREȘTI DEOSEBITE — IATĂ CÎTEVA DIN TEMELE CARE POT SĂ VĂ ATRAGĂ ȘI SĂ INSPIRE CONDEIUL VOSTRU PUBLICISTIC. CELE MAI REUȘITE CORESPONDENȚE VOR FI PUBLICATE ÎN PAGINILE REVISTEI. VĂ DORIM SUCCES!

BANCA ✱✱✱✱✱ DE ONOARE

Scrisoarea săptămînii

Noua inițiativă a revistei noastre antrenează tot mai mulți participanți. Dornici de autodepășire, de rezultate cît mai bune la învățătură și comportare, pionierii din județul Prahova, de pildă, participă cu toții la acțiunea-concurs «Banca de onoare».

Exemplul prahovenilor de a avea o participare de sută la sută va fi urmat, desigur, și de alte județe. Ideea **autodepășirii,** *de la care a pornit redacția poate fi aplicată în variante proprii fiecărui județ.*

În «Cutezătorii» nr. 42/1980 puteți găsi amănunte prețioase. Numeroasele știri și fotografii, eseurile pe această temă semnate de prof. univ. Anghel Manolache, publicate în revistă, vă pot ajuta în înțelegerea scopului acestei originale acțiuni, în găsirea celor mai potrivite moduri de organizare.

Nu uitați: este vorba, mai întîi și întîi, de **o întrecere cu voi înșivă,** *dragi cititori.*

«Banca de onoare» pune în lumină frumoase însușiri pionierești: hărnicia, voința, setea de cunoaștere, colegialitatea, dorința de continuă autodepășire. Resurse importante în izbînda acestei acțiuni sînt întrajutorarea, spiritul de echipă, autoevaluarea continuă. Beneficiari? Voi înșivă, onoarea fiecărui detașament.

Acțiunea revistelor **«Cutezătorii-Start spre viitor»** *continuă!*

Lăsînd în seama voastră să dezbateți și să hotărîți cine va dobîndi lună de lună însemnul «Banca de onoare», redacția așteaptă de la voi știri, fotografii, relatări, povestiri și reportaje, care vor apărea la rubrica «Pionierpres» sau la rubrica literară a revistei. Avem convingerea că atît prahovenii, cît și colegii lor din toată țara, aflați la timona «Băncii de onoare», vor dobîndi tot mai frumoase rezultate școlare în formarea lor temeinică, pentru prezent și viitor.

MIHAI NEGULESCU

CABINET METODIC

CUM SE GÎNDEȘTE UN PROGRAM DE ACTIVITATE

Instrument de lucru pentru activitatea din trimestrul care urmează, programul de activitate este opera întregului detașament. Sarcinile organizației în perioada care urmează, sarcinile și inițiativele unității respective, experiența trecută a detașamentului — iată sursele de inspirație ale propunerilor ce urmează să se facă, iată cadrul în care trebuie să se înscrie efortul vostru de a realiza un program cît mai util și cît mai atractiv. În acest fel, aprobarea programului de către întregul detașament trebuie să constituie garanția unei activități viitoare bogate, interesante, adînc educative.

Primul gînd care trebuie să stea în atenția voastră este acesta:

«PROGRAMUL NOSTRU» — SĂ FIE ÎNTR-ADEVĂR AL NOSTRU!

Te uiți — dacă ai curiozitatea — pe programele de activitate ale cîtorva detașamente și — mai ales dacă e vorba și de clase paralele — observi cu surprindere că mai mult de jumătate din acțiuni sînt identice. Ba chiar și formulările sînt aceleași: «Săniuța fuge, zboară», «Concurs de recitări» etc. Trase la indigo ele se repetă

RITMURI PIONIEREȘTI ÎN FESTIVALUL NAȚIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI“

(urmare din pag. 2)

strălucească tot ce are mai bun arta lor interpretativă.

Și iată-i pe strănepoții de azi ai lui Moș Ion Roată fie în straie strămoșești, fie în frumoasa ținută pionierească, purtînd însemnele vredniciei: cu țapina tăietorului de lemn, cu caiere în furcă, cu coșuri încărcate cu roadele acelui darnic pămînt ce păstrează coloana infinită a unirii neamului, cu cărți și jucării... Iată-i depănînd în dulce grai moldovenesc cronica ținutului lor scrisă cu sîngele celor căzuți la Mărășești și pe care o scriu în continuare cei de azi în uzine și pe ogoare, în băncile școlilor; cronica de ieri și de azi cîntată la tulnic și fluier, la nai și chitară.

Au fost prezente în festival preocupările lor zilnice de școlari sîrguincioși și vrednici pionieri, de viitori constructori ai comunismului.

Trecutul glorios, prezentul luminos sugerat cu ajutorul folclorului, al literaturii culte și creației proprii aduse pe scena festivalului într-o înaltă ținută artistică, au trezit în sufletele celor prezenți ecouri ce nu s-au stins odată cu tragerea cortinei, ci s-au încrustat ca o imagine luminoasă a copiilor plaiului mioritic.

Pionierpres

DIN ALBUMUL FAZELOR JUDEȚENE ALE FESTIVALULUI

Formațiile artistice din județul **VÎLCEA** *s-au remarcat prin varietatea lor. Ioana Comănescu, așa se numește pioniera (solistă la vioară) de la Școala generală «N. Bălcescu».*

CARAȘ-SEVERIN. *În rîndul artiștilor, mult aplaudați au fost membrii ansamblului folcloric al Casei pionierilor și șoimilor patriei din Caransebeș; imaginea vă prezintă, în plin plan, o talentată solistă de muzică populară.*

●

Dintre imaginile care îi reprezintă pe pionierii din județul **SĂLAJ,** *am ales-o pe aceasta, reprezentînd formația de dansuri populare de la Școala [illegible] Valcău.*

În județul **BUZĂU,** *peste 4 000 de șoimi, pionieri, utecişti au participat la spectacole; 104 formații artistice s-au produs pe scenă și, desigur, mii de aplauze au onorat efortul și talentul foarte tinerilor artiști. Potrivit veștilor transmise de corespondenții noștri, aplauzele cele mai entuziaste le-au cîștigat echipa teatrului de păpuși de la Școala generală Vlădeni, formația de acordeoane din Breaza, montajul literar-muzical de la Școala generală nr. 15, Buzău și taraful Casei pionierilor și șoimilor patriei, Buzău. În imagine, orchestra Casei pionierilor și șoimilor patriei, Pătîrlagele.*

---

adesea și în trimestrul următor — și chiar mai departe.

Să însemne oare aceasta că îi învinuim pe respectivii autori de programe de lipsă de fantezie? Nicidecum! De multe ori noi înșine am criticat excesul de fantezie al unor programe de activitate — operație din care reieșeau o sumedenie de propuneri pretențioase, pompoase, dar fără putința de a fi duse la bun sfîrșit. Este vorba de altceva: de faptul că respectivele documente nu sînt **adaptate specificului** detașamentului, nu reflectă sarcinile proprii ale acestuia. Detașamentul cutare are probleme cu situația la învățătură a membrilor săi — dar acțiunile propuse nu țin seamă deloc de această stare de lucruri, nu-și propun să intervină în nici un fel. Alte detașamente, într-un trimestru anume, au alte probleme de rezolvat: disciplină, muncă patriotică etc — dar programele lor în loc să facă din aceste nevoi dominantele activității trimestrului reiau cu superficialitate titlurile din programul trecut.

Întrebarea fundamentală pe care trebuie să și-o pună orice participant la adunarea de detașament, care întocmește programul este deci aceasta: să prevedem acțiuni variate (cum cer sarcinile generale ale organizației, ale unității) dar **aplicîndu-le** la specificul detașamentului, **focalizîndu-le** pe domeniile prioritare ale vieții acestuia.

Întrebarea: «**Ce vom face în viitor**» își găsește deci răspunsul corect dacă cel ce și-o pune se bizuie în prealabil pe alte două întrebări: **Ce anume** ne cere detașamentul nostru să facem (dorințele, nevoile lui) și «**Ce am făcut** în trimestrul trecut».

Cum la prima întrebare am răspuns chiar în rîndurile de mai înainte, să vedem ce sprijin putem dobîndi recurgînd la cea de-a doua, care ne cere analiza activității din trimestrul trecut; respectiv a modului cum am elaborat și îndeplinit programul de activitate.

O ANALIZĂ ȘI CÎTEVA ÎNVĂȚĂMINTE

— Cine este pentru propunerea lui M: o vizită la întreprinderea din orașul nostru?

La început se ridică majoritatea mîinilor. Cineva însă amintește cu timiditate că au mai fost de cîteva ori acolo. Brusc toate mîinile se lasă în jos.

— Să propunem ceva nou! e de părere un altul. Și tot el vine cu ideea: un concurs de ghicitori. Tot detașamentul aprobă cu voioșie.

*

S-ar putea crede că scena de mai sus are o desfășurare corectă. Că pionierii au pus în locul unei acțiuni plictisitoare prin repetiția ei o alta nouă și interesantă. Să analizăm mai în detaliu cum stau lucrurile — după cum urmează.

a) **Noutate și repetare** — iată două cerințe importante ale unui program de activitate. Teoretic vorbind, voi le știți, dar nu strică să vă mai gîndiți la ele.

Să căutăm idei noi: să privim mai adînc în jurul nostru, în viața localității în care trăim. Avem atîtea de făcut, putem face atîtea.

Nu repetați o acțiune — mai ales de la un trimestru la altul — decît dacă ați găsit **noi unghiuri** de tratare a ei, noi modalități de organizare, desfășurare, valorificare. De-asta e bună întrebarea: «Ce s-a întîmplat cu precedentul program de activitate?» Dacă acțiunea respectivă n-a izbutit — și totuși, tema ei este importantă — atunci **să o reluăm, dar altfel!** Să repetăm tema, nu și greșelile.

Dar noutatea?

Este necesară, desigur, cu condiția ca ea să însemne nu simpla pavoazare a programului cu titluri noi. Un concurs de ghicitori, de exemplu, poate ieși interesant, desigur. E suficient însă să-l plasăm în cadrul unei drumeții, nu e nevoie de-o acțiune anume. În orice moment al trimestrului avem lucruri mai importante de realizat.

b) **Răspundere și organizare**

Ce vă mai spune analiza activității din trimestrul trecut? Că acțiunile slab organizate n-au avut succes. Nu trebuie să așteptați mai multe eșecuri ca să învățați ceea ce e necesar. «Cine răspunde?» — scrie într-o rubrică a programului — dar la întrebarea aceasta, uneori nici cu o zi înainte de data fixată... nu răspunde nimeni. Cînd stabiliți pe cei ce se vor ocupa cu organizarea acțiunii respective n-o faceți într-o doară, ci gîndiți-vă bine: alegeți-i pe cei mai potriviți. Și pricepuți, dar și serioși. Nu completați pur și simplu un tabel, ci **proiectați o activitate:** gîndire deci, de trei ori gîndire!

*

Mulți dintre voi vă aflați la a 10-a sau a 15-a adunare de alcătuire a programului de activitate. Multe lucruri — și dintre cele neamintite de noi — le știți de multă vreme. N-am avut însă intenția, în cuvîntul nostru de azi, să reamintim atît niște indicații concrete sau niște sfaturi mai generale, cît mai ales de **a sublinia o convingere.** Și anume, că a realiza un bun program de activitate este o acțiune pe atît de importantă pe cît de important este să gîndești înainte de a acționa. Și cum perfecționarea acțiunii începe cu perfecționarea gîndirii despre acea acțiune, nu se poate spune niciodată că în această privință nu mai avem nimic de făcut.

Ilie Traian

UCENICI AI FRUMUSEȚII

Pace

Gîndul zboară
spre aripa viitorului.
Marea răpește
șoaptele vîntului,
iar glasurile de copil
aduc oamenilor fericire.
Și gîndul, și marea, și copiii
se prind ca într-o horă imensă
pentru zîmbet și pace.

Ruxandra Licu
cl. a VII-a

Flori de gheață

Peste geam, de dimineață,
Apărură flori de gheață,
Așezate în grădină
Din pervaz pînă-n lumină.
Din bagdadie-n pervaz,
Sclipeau stele de topaz.

Crivățul neînțeles
Încă vine de la șes
Rîzînd tare și voios
Într-un arbore pletos,
Tropăind a herghelie
Pe omătul de hîrtie.

Dintr-un trunchi și dintr-un ram,
Sanie-a făcut sub geam,
Dintr-o seceră și-o coasă
A cosit ograda noastră,
Acum, totu-i alb și-ntins
Din pîrleaz către cuprins.

Marius Antumius Albu
cl. a V-a

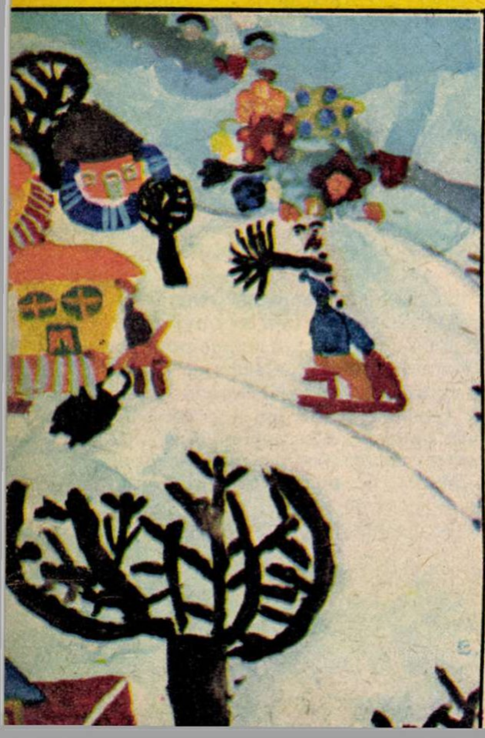

AGENDA CENACLULUI „CUTEZĂTORII"

Joi, 29 ianuarie 1981, la redacția revistei «Cutezătorii» a avut loc obișnuita ședință de lucru a cenaclului nostru literar-artistic. Dintre numeroșii începători în arta «cuvîntului scris» — sosiți (deși era viscol!) la confruntarea cu opinia critică, au citit creații proprii în versuri și proză pionierii Ruxandra Licu, cl. a VII-a, Marius Albu, cl. a V-a, Almira Negoițescu, cl. a VII-a și Doinița Elena Mezgras, de la Casa centrală a pionierilor și șoimilor patriei.

Intitulate «Patria», «Jocuri», «Zi de pionier», «Acest pămînt», «Flori de gheață», «Recunoștință» și citite în atmosfera «încinsă» a cenaclului, poeziile s-au bucurat de-o vie audiență și receptivitate, fiind viu discutate de cei prezenți.

Scriitorii Mihai Negulescu, Petre Luscalov, Costache Anton, Ion Crînguleanu și G. Albu Gral au exprimat opinii pe marginea lucrărilor prezentate, au subliniat vibrația artistică, sinceritatea cu care tinerii condeieri își exprimă sentimentele lor în scris.

Ca invitat al cenaclului, poetul tîrgoviștean Erich Kotzbacher a citit din versurile sale, călduros primite și comentate. Ședința următoare a cenaclului revistei «Cutezătorii» va avea loc în ziua de 26 februarie 1981, la orele 9,30, la sediul redacției.

* * *

◀ DESEN DE *Cezarina Juverdeanu*
CL. a III-a, SC. GEN. NR. 3, BÎRLAD

* * *

Matematică

Cifrele trag de tine
în direcții contrare
asemeni cailor înhămați
de calotele sferei
în care s-a făcut vid;
cifrele trag de tine
ca oamenii
ridicîndu-se din istorie, ca
aripile de o pasăre:
neputînd s-o rupă,
o învață să zboare!

ERICH KOTZBACHER

Barajul și clădirea hidrocentralei de la Rîmnicu Vîlcea.

Să descoperim împreună...

SALBA DE HIDROCENTRALE A OLTULUI

Pentru noua istorie a Oltului și pentru destinul acestor minunați oameni, care sînt constructorii de hidrocentrale, ora zero, ora începutului unei noi existențe a rîului încărcat de amintirile trecutului, a reprezentat-o ziua de 21 octombrie 1970. Ziua în care demarau lucrările la prima hidrocentrală de pe Olt — cea de la Rîmnicu Vîlcea. Acesteia i-au urmat un șir de alte și alte lucrări, ale căror nume se înscriu astăzi pe harta hidrografică a mereu tînărului Olt, cu nume ca Rîureni, Govora, Băbeni, Ionești, Strejești și «mezinele» acestora — ca vîrstă — Drăgășani, Arcești și Slatina. O adevărată ctitorie de cetăți, cetăți ale luminii, s-a realizat numai în zece ani. Un drum care, măsurat istoricește, e extrem de scurt, dar care a permis minții iscoditoare și spiritului cutezător al omului să îndrăznească neobosit, pentru mai binele țării, pentru bunăstarea ei. Pentru ca imensa bogăție naturală, această sursă ieftină de energie care este apa, să fie valorificată cît mai eficient.

> **«Multă vreme coboară Oltul printre dealuri, pe cînd în urma lui se zăresc, ca un grandios fundal, munții și numai munții. Așa cum domină tot acest ținut, fără ca depărtarea să-i poată coborî pe cealaltă față a pămîntului, ei arată că au fost, în viața Oltului, aventura supremă, că o alta asemănătoare, de acum înainte, nu va mai cunoaște. Dintre atîtea încercări în care și-a angajat ființa, dintre atîtea chipuri ale firii, dintre atîtea splendori pe care le-a oglindit, Carpații au adus în existența lui nota cea mai gravă, cea mai profundă și solemnă.»**
>
> **GEO BOGZA**
> *DIN «CARTEA OLTULUI»*

INVITAȚIE LA UN VERNISAJ NEOBIȘNUIT

Întreg parcursul pe care îl urmează vizita voastră, dragi cititori, alături de acest ghid erudit care se numește Nicolae Brăguș, maistru principal, șef de centrală, va însemna o adevărată expediție într-o lume a tehnicii moderne: panouri de comandă și de control, hărți, grafice dar, în primul rînd, hidrogeneratoarele — giganții care transformă forța apei în cădere, în curent electric. O călătorie în inima acestei cetăți de lumină — acolo unde, acoperite de imense cupole metalice, sînt amplasate turbinele (sau, cum le spunea maistrul, niște «uriașe sfîrleze»). **«În general, sistemul hidrocentralelor de pe Olt este construit în scopul furnizării de energie electrică necesară la orele de vîrf economiei naționale. Aceasta înseamnă că noi acumulăm apa în lacuri, pentru a o folosi atunci cînd dispeceratul național ne-o cere. Iată și racordajul exterior centralei, practic o stație de curent de înaltă tensiune, prin care forța căderii de apă a Oltului se transformă în curent de 110 Kv».** Omul care vă vorbește este un om foarte tînăr, dar și foarte sigur de sine, cu o privire albastră, asemeni apelor pe care le domină cu ajutorul panourilor de comandă. **«Într-adevăr, nu peste mult timp, puterea însumată a hidrocentralelor Oltului va reprezenta echivalentul în energie electrică pe care îl au în prezent Porțile de Fier I. Nu este un lucru extraordinar?»**

În vizită pe șantierul hidrocentralei de la Călimănești, eroii reportajului nostru, alături de tînărul inginer Constanțiu Botez.

Racordajul centralei de la Rîmnic la stația de 110 Kv.

Forța apei, forța naturii... Lor li se alătură puterea inteligenței umane. Știți cîți muncitori, cu o disciplină și liniște de sine desăvîrșite conduc această primă cetate de lumină construită pe Olt — cea de la Rîmnic? Numai șase — dar fiecare dintre ei este un specialist și un om desăvîrșit!

COPII DE-O VÎRSTĂ CU NOILE CETĂȚI DE LUMINĂ ALE OLTULUI

În ziua în care am ajuns la grupul de șantiere hidroenergetice Călimănești-Turnu, primele noastre cunoștințe au fost pionierii Viorel Lazăr (cl. a III-a A, Școala generală Călimănești) și Giliola Rădescu (cl. a IV-a B, elevă la aceeași școală), două tinere vlăstare ale unor familii de muncitori constructori ce lucrează pe aceste șantiere. Locuiesc la Păușa, în colonia muncitorească — aproape un orășel. Aici, după ce constructorii își vor fi terminat misiunea, locul se va transforma — ghiciți? — într-o încăpătoare și pitorească tabără de pionieri!

— Ne cunoaștem de pe șantierele de la Govora și Rîureni, iar acum sîntem din nou împreună — ne spune Giliola.

Viorel, pistruiat, cîrn și mereu cu zîmbetul pe buze, e pus și el pe confidențe:

— Eu merg cu tata pe șantier mai ales sîmbăta, cînd e liber și ne plimbăm. M-a învățat să fac și beton. E foarte simplu: se pune într-un malaxor nisip și balast, apoi se toarnă un praf cenușiu și se apasă pe un buton. După ce totul a fost amestecat bine, iese betonul!

Să fie oare atît de simplu? Pentru Viorel, care este numai în clasa a III-a, lucrul pare foarte lesnicios. Dar să ne gîndim, totuși, că pentru o șarjă de beton de bună calitate sînt necesare anumite doze și proporții și, înainte de toate, ani buni de școală și de învățătură.

Luîndu-ne cu vorba, iată-ne și în biroul șefului de șantier — inginerul Ion Grigorcea. Eram așteptați pentru că altfel e de înțeles că l-am fi găsit cu greu, undeva, în subteran.

— Tu al cui ești? Nu cumva al lui Lazăr, șeful de echipă de la betoane?

— Eu sînt!

Și pistruiatul își pleacă privirea puțin intimidat, dar cu același zîmbet șăgalnic în colțul gurii.

— Iar tu ești a lui Rădescu de la Turnu, nu-i așa? Am auzit despre tine că ești fruntașă, ca și tatăl tău. Și că nu te mai joci cu păpușile, pentru că ai o surioară cît o păpușă... mai mare. Dar pe tine — se adresează tovarășul inginer altei pioniere — parcă nu te cunosc.

— Iertați-mă. De emoție, am uitat să mă prezint: sînt Gabriela Diaconescu, din clasa a VIII-a a Școlii generale din Călimănești. Am venit aici ca pionieră-reporter. Pot să vă iau un mic interviu din partea cititorilor revistei «Cutezătorii»?

— Firește, cu plăcere. S-auzim întrebările.

...INTRĂ ÎN ROL REPORTERUL NOSTRU SPECIAL

Gabriela: Ce înseamnă pentru economia națională darea în folosință a celor două noi hidrocentrale?

Ing. Grigorcea: Cea mai mare dintre cele două este Turnu. Ea va avea în final o putere instalată de 70 MW și va reprezenta cea mai mare construcție de acest gen de pe Olt. Să adăugăm lucrările de deviere a căii ferate, construirea viaductului pentru devierea șoselei, lucrări, de asemenea, de mari proporții. Lacul de acumulare de la centrala din Călimănești va fi și el destul de mare — 1 milion de metri cubi — iar debitul pe o singură turbină, rețineți, va însemna 165 mc/s. Echipamentul tehnic și mecanic al hidrocentralelor de pe Olt este în întregime de fabricație românească. Furnizorii noștri sînt uzinele de specialitate din Reșița.

Gabriela: Din cîte știu, lucrările la acest grup de șantiere au început în 1977. Cînd vor fi gata? Mersul lucrărilor nu afectează zonele de interes turistic și monumentele istorice existente în această zonă?

Ing. Grigorcea: Multe mai vrei să știi! Dar ai perfectă dreptate.

În ceea ce privește hidrocentrala de la Călimănești, ne-am propus să terminăm lucrările de construcție în luna martie, iar cu barajul să fim gata prin mai. Cred că este bine să știți, Gabriela, că «Ostrovul» Călimăneștiului va rămîne așa cum e, consolidat fiind de către noi prin ridicare și betonare, prin injecție la bază — procedeu ingenios, greu și original. Se vor păstra neatinse și castrul roman, recent descoperit, și vestigiile vestitei construcții din timpul lui Mircea cel Bătrîn.

Gabriela: Dar oare lacurile de acumulare și hidrocentralele nu vor aduce cu sine schimbări ecologice?

Ing. Grigorcea: Întrebarea ta, recunosc, este de mare interes. Probabil că da, și anume modificări în bine! Ce pot să-ți spun este că lacurile vor fi populate cu pește, iar apariția pescărușilor, aici, în defileul Oltului, va fi o foarte plăcută surpriză.

...Pescăruși la munte! Acest simbol al înălțimilor și al cutezanței se potrivește cum nu se poate mai bine înălțimii și cutezanței de gînd și faptă a constructorilor de hidrocentrale de pe Olt.

Reportaj și fotografii de
Emilia Teodoru

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI COPIII

Prin «Doamna Chiajna» de Odobescu, «Biblioteca pentru toți copiii» s-a împlinit cu numărul 70, ajungînd astfel să ocupe două-trei rafturi din biblioteca noastră personală, ceea ce nu este puțin. Ea va cuprinde, conform proiectului elaborat cu zece ani în urmă, peste 150 de titluri, înmănunchind cele mai reprezentative scrieri românești și străine, clasice sau contemporane, care se adresează copiilor sau adolescenților, contribuind în acest mod la îmbogățirea spirituală a noilor generații, dornice să asimileze valorile universale venindu-se, printr-o sistematizare editorială, în sprijinul învățămîntului general.

Dar ce este o bibliotecă personală? Ea reprezintă la început simpla grupare într-un loc potrivit a unui număr de cărți, iar mai tîrziu, cu înaintarea în vîrstă, un instrument de lucru de neînlocuit, absolut necesar, din diversele domenii ale activității umane. În ce privește beletristica, poezia și proza, ea înseamnă frumosul la îndemînă de-a lungul întregii vieți, știut fiind că nu odată ni se întîmplă să recitim o carte a copilăriei sau a anilor de liceu sau studenție, pentru că ea răspunde unei necesități sufletești, pentru că ea ne poate sugera anumite răspunsuri la propriile întrebări. O, de cîte ori nu murmurăm în gînd sau recităm versurile lui Eminescu sau ale altor mari poeți! Cartea, această minunată alcătuire a geniului uman, pusă la îndemîna tuturor, rămîne unul dintre prietenii cei dragi și statornici care ne pot însoți gîndurile și faptele bune pînă la adînci bătrînețe. Caragiale spunea odinioară că o carte căzută chiar întîmplător în mîna unui copil, asemenea bobului de ghindă căzut pe un pămînt prielnic din care va crește falnicul stejar, poate avea o însemnătate hotărîtoare asupra întregii sale vieți. Cuvinte de aur pe care este bine să le reținem.

Fiecare număr al elegantei și trainicei «Biblioteci pentru toți copiii» este însoțit de o succintă prefață ce înfățișează structura intimă a operei respective sau a întregii opere a autorului, contextul istoric în care a fost scrisă, valoarea estetică și educativă a cărții, iar pe ultima copertă sînt indicate cîteva date bio-bibliografice esențiale ale scriitorului. Aria de cuprindere a bibliotecii despre care vorbim este și, cu fiecare număr nou devine, tot mai largă, mergînd de la antichitatea clasică pînă în contemporaneitate. Eminescu și Creangă, Turgheniev și Jack London, Sadoveanu și Radu Tudoran, Hugo și Edmondo de Amicis, Caragiale și Ispirescu, Benedek Elek și Asztalos István, Ionel Teodoreanu și Cezar Petrescu, precum și mulți, foarte mulți alți scriitori români și străini din toate timpurile au apărut în cele șaptezeci de numere din «Biblioteca pentru toți copiii».

Este bine să știm că tipăriturile pentru copii au la noi o tradiție de peste o sută cincizeci de ani, că cei mai însemnați scriitori români din trecut sau de astăzi au lăsat opere care se adresează nemijlocit copiilor de toate vîrstele. În urmă cu un deceniu, a fost creată prima editură specializată în tipărirea cărții pentru copii din țara noastră, Editura „Ion Creangă," ale cărei serii și colecții s-au impus de-a lungul anilor atît în țară, cît și peste hotare.

Tot atunci, în urmă cu zece ani, a început să apară și «Biblioteca pentru toți copiii», una dintre bibliotecile românești contemporane vrednice de marile tradiții ale culturii noastre, bibliotecă pe care o recomand călduros tuturor iubitorilor de literatură.

TIBERIU UTAN

ianuarie 1981

MERIDIANELE COPILĂRIEI

COPII FĂRĂ COPILĂRIE

...Într-o piață din zona Apulia, ca în orice altă parte a lumii, oamenii vin să vîndă sau să cumpere diverse mărfuri. Cei doi soți Colona, dintr-un sat din regiunea respectivă, foarte săraci, și părinți a numeroși copii, ajunseseră la disperare ne mai reușind să-i hrănească. Distruși, împovărați de griji, s-au văzut nevoiți, cu sufletele sfîșiate de neputință să cedeze unei practici barbare și, pur și simplu, să-l vîndă la piață pe unul dintre copii, Michele, pentru ca în acest fel să-i salveze pe ceilalți. Cumpărătorul hrăpăreț atît aștepta: era un latifundiar, care a plătit pe copil — o sumă derizorie și... cîteva kilograme de brînză.

Mai tîrziu, latifundiarul l-a vîndut pe Michele, cu un preț mai mare, unui țăran înstărit. Și, vreme de cinci ani, copilul trecînd din stăpîn în stăpîn s-a aflat la discreția celor ce-l achiziționau și îl exploatau.

Cazul este strict autentic, faptele relatate constituind capetele de acuzare ale unui proces desfășurat în localitatea Bari. Numai că, la desfășurarea procesului, Michele nu mai exista. Pus să muncească din zori pînă noaptea tîrziu, ținut cu resturi de mîncare, culcat prin staulele vitelor, copilul, ajuns la vîrsta de 15 ani și-a pus capăt zilelor. Un gest al desnădejdii, care constituie și cel mai puternic act de acuzare la adresa societății capitaliste care face posibilă practicarea unui asemenea gen de sclavie în acest secol 20.

Cazul lui Michele Colona nu este singular, presa italiană dezvăluind numeroase asemenea întîmplări tragice rezultate din exploatarea nemiloasă la care sînt supuși chiar și copiii.

Acești copii — peste 500 000 în întreaga Italie, cum scria ziarul «l'Unitá» — provin din păturile cele mai sărace ale populației, ei fiind nevoiți să muncească de la cea mai fragedă vîrstă. Pentru munca lor istovitoare, uneori cîte 12—14 ore pe zi, ei primesc un salariu de mizerie. Bineînțeles, acești copii nu mai au posibilitatea să urmeze o școală, rămînînd practic analfabeți și completînd astfel armata neștiutorilor de carte care, potrivit datelor oficiale, se ridică în Italia la 2,5 milioane persoane.

Confederația Generală a Muncii din Italia subliniază că mai multe sute de mii de copii, în vîrstă de 8—14 ani, lucrează în fabrici, uzine și ateliere. La Milano, de exemplu, 55 000 de copii, care nu au apucat nici măcar să-și termine școala elementară, își cîștigă pîinea zilnică lucrînd în diferite ramuri de producție, pe șantiere de construcții.

Aceste fapte au fost dezvăluite și de un raport, dat publicității la Roma, de către «Centrul pentru cercetarea problemelor sociale», în care se relevă că numeroși **copii sub 10 ani muncesc zilnic cîte 8—10 ore în diferite ramuri de producție.** Același centru citează date statistice potrivit cărora, **anual, în întreprinderile italiene își pierd viața în urma accidentelor de producție aproximativ 1 000 de copii.** S-a mai dezvăluit că **într-un spital din Neapole au fost internați niște copii în stare foarte gravă: lucrau zilnic cîte 12 ore într-un mediu toxic.**

Ziarista italiancă Eleonora Puntillo, care a efectuat o anchetă în această problemă, afirma: «**Dacă toți acești puști ar decide să oprească lucrul, Neapole ar fi paralizat și industria sa s-ar prăbuși**». Munca copiilor prost plătită în industria de încălțăminte, permite patronilor să vîndă pantofii la prețuri competitive pe piața externă.

Exploatarea muncii minorilor nu se explică prin lipsa forței de muncă, știut fiind că în Italia există circa 1 800 000 șomeri, ci prin faptul că **patronii sînt dispuși să angajeze această mînă de lucru ieftină, întrucît din exploatarea lor realizează profituri suplimentare.** Totodată, ei nu trebuie să-și asume nici un fel de obligație față de copii și, totodată, se pot debarasa cu multă ușurință de aceștia — cînd nu mai au nevoie de munca lor.

Ziarul «Avanti» a relatat **cazul copilului Emanuele de Morza care, la 9 ani ai săi, era nevoit să muncească într-o brutărie. Într-o noapte, extenuat de muncă, bietul copil a fost o clipă neatent: suficient ca frămîntătoarea mecanică să-i smulgă o mînă.** Astăzi, Emanuele este un copil trist, nu mai păstrează nimic din voioșia vîrstei la care n-ar trebui să aibă nici o grijă.

Sînt dramatice acte de acuzare la adresa celor ce profită pe seama muncii copiilor, la adresa societății capitaliste, care le răpește copiilor însăși copilăria.

P. NICOLAE

ORIZONT ȘTIINȚIFIC

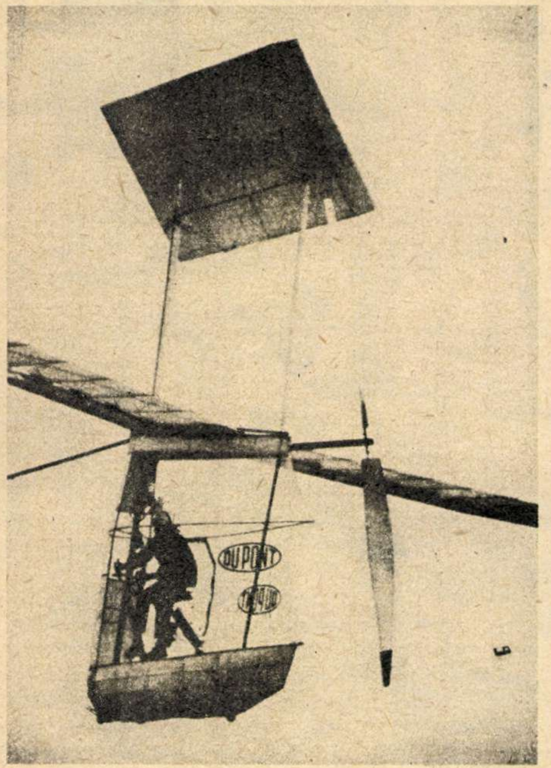

SPRE AVIONUL SOLAR

După ce a creat cîteva tipuri de avion cu pedale, acționat prin forța musculară, un inginer american a avut ideea să cheme în ajutorul «biciclistului aerian», cum mai este numit pilotul acestui gen de avion, energia solară. El a montat deasupra aripilor un panou solar orientabil care furnizează energie unui motor electric. Acesta preia o parte din efortul cerut pilotului, căruia nu i se mai cere o pregătire fizică specială. După încercările pe aparatul din imagine, cu anvergura aripilor de 22 m, constructorul va trece la experimentarea metodei sale pe un aparat mai puternic, capabil să zboare cu o viteză de 65 km/h la 3 000 m altitudine.

Un pas important spre avionul solar și nepoluant.

DIN TAINELE VIEȚII

Desenele alăturate reprezintă trei dintre cele mai originale întruchipări ale naturii în spectaculoasa ei evoluție.

Diatrima, *una din păsările cele mai primitive, era un gigant de doi metri înălțime. Prea mici, aripile nu permiteau acestei zburătoare ratate să se ridice în aer...*

Arsinoiteriul, *acest inedit strămoș al rinocerului, era ierbivor. Înalt de doi metri, era lung de cinci.*

Deinoteriul, *rudă îndepărtată a elefantului, prezenta o pereche de colți fioroși, care îl ajutau să doboare arborii tineri spre a se delecta cu smicelele fragede din vîrf.*

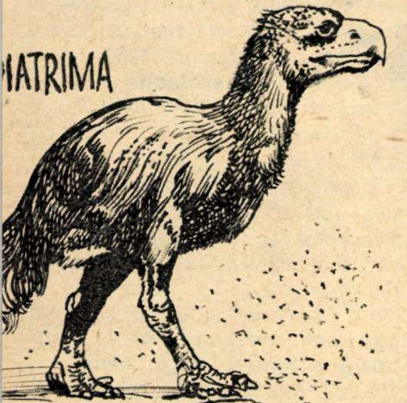

IATRIMA

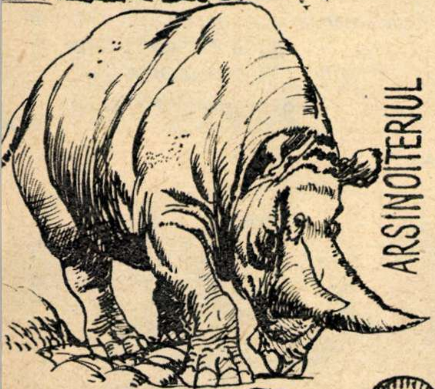

ARSINOITERIUL

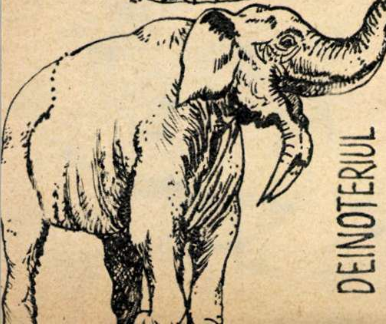

DEINOTERIUL

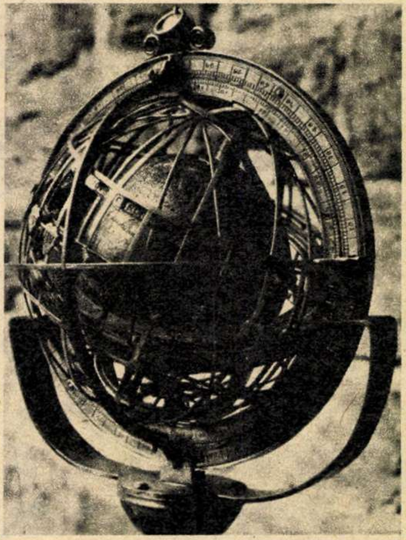

ENCICLOPEDIA CUTEZANȚEI

GIORDANO BRUNO

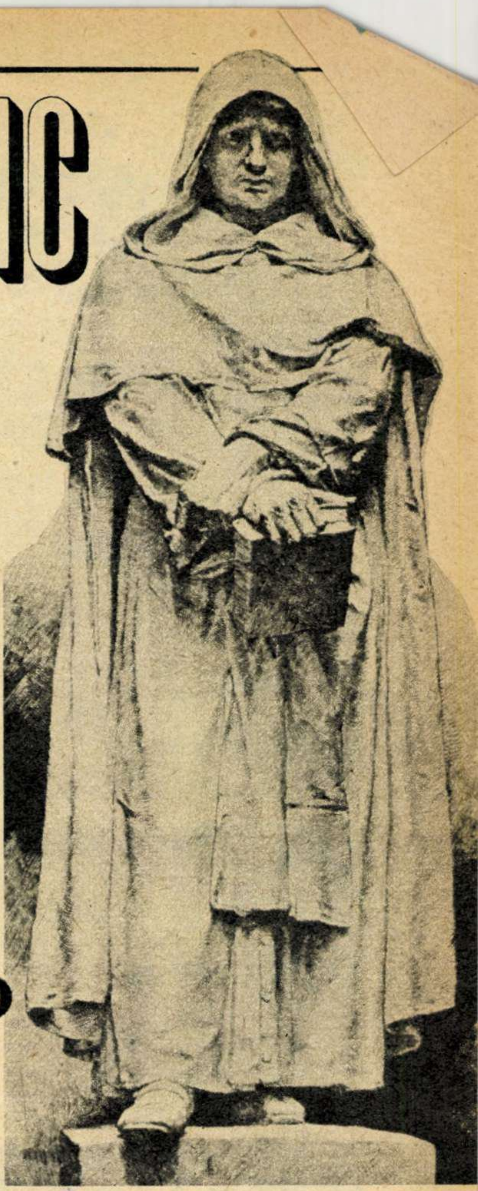

Marile descoperiri geografice obținute printr-o temerară înfruntare a necunoscutului par să se înscrie de la sine în enciclopedia cutezanței. Dar există acte de curaj exemplare, care s-au consumat între patru pereți, în fața cîtorva martori, marea îndrăzneală constînd numai în susținerea unei opinii științifice sau filozofice. Apărînd, spre finele secolului al XVI-lea, modelul copernician al lumii, Giordano Bruno îi înfruntă pe mai-marii lumii, papalitatea, biserica însăși. Imaginea științifică a unui cer avînd în centru Soarele în jurul căruia se învîrtesc planetele, printre care și Pămîntul, completată cu ideea, uimitoare pentru veacul său, a pluralității lumilor în univers, contrazicea total concepția antică adoptată de biserică și conform căreia centrul universului ar fi planeta noastră, aștrii cerești rotindu-se în juru-i pe sfere de cristal...

Bruno nu-și susținea opiniile în fața unei academii mînate de setea de cunoaștere, ci a unei societăți dominate de inchiziție—brațul înarmat și răzbunător al papalității. Menirea inchiziției era urmărirea și nimicirea oricăror idei care ar fi adus atingerea credinței oarbe. Ea a decis eliminarea ideilor lui Bruno odată cu Bruno însuși. A făcut-o arzîndu-l pe rug, în 1600, după opt ani de torturi.

Gînditorul italian nu a cedat în fața forței, nu și-a renegat convingerile. Găsind, chiar și în fața călăilor săi, forța de a repeta cu încăpățînare legendarele cuvinte afirmînd că, orice ar susține puternicii vremii sale, **Pămîntul se învîrtește în jurul Soarelui** și nu invers, Giordano Bruno și-a binemeritat locul în istoria gîndirii.

Noi spații de afirmare pentru motorul linear

Este cunoscută răspîndirea pe care a căpătat-o în ultimii ani motorul zis linear, adică non-rotativ. Experimentat vreme de mai mulți ani pe trenuri tip monorai, motorul linear tinde să se afirme și pe apă. Acestui scop îi sînt subordonate experiențele efectuate la universitatea din Kobe (Japonia) de folosire în navigație a unui motor linear experimental, creat anume.

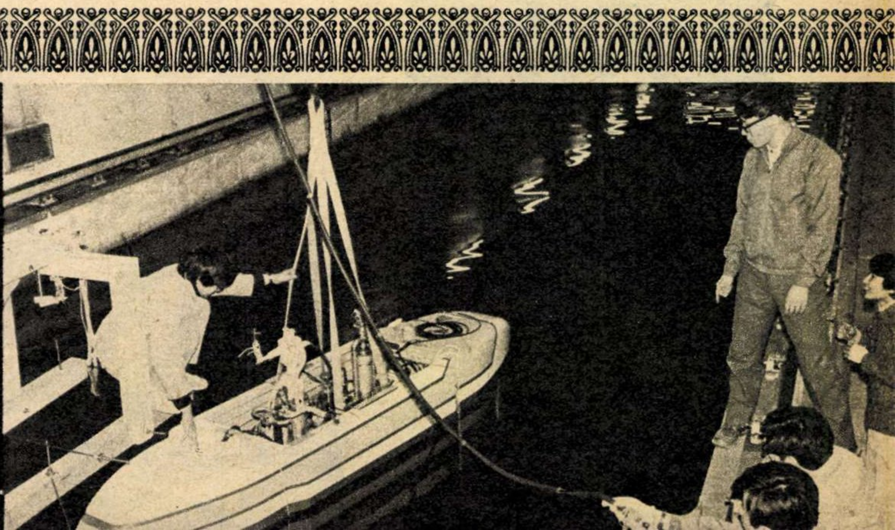

PIONIERI ÎN ÎNTRECERILE „DACIADEI"

PE PÎRTIA DE SCHI DE LA BĂIȘOARA RECORD DE PARTICIPARE!

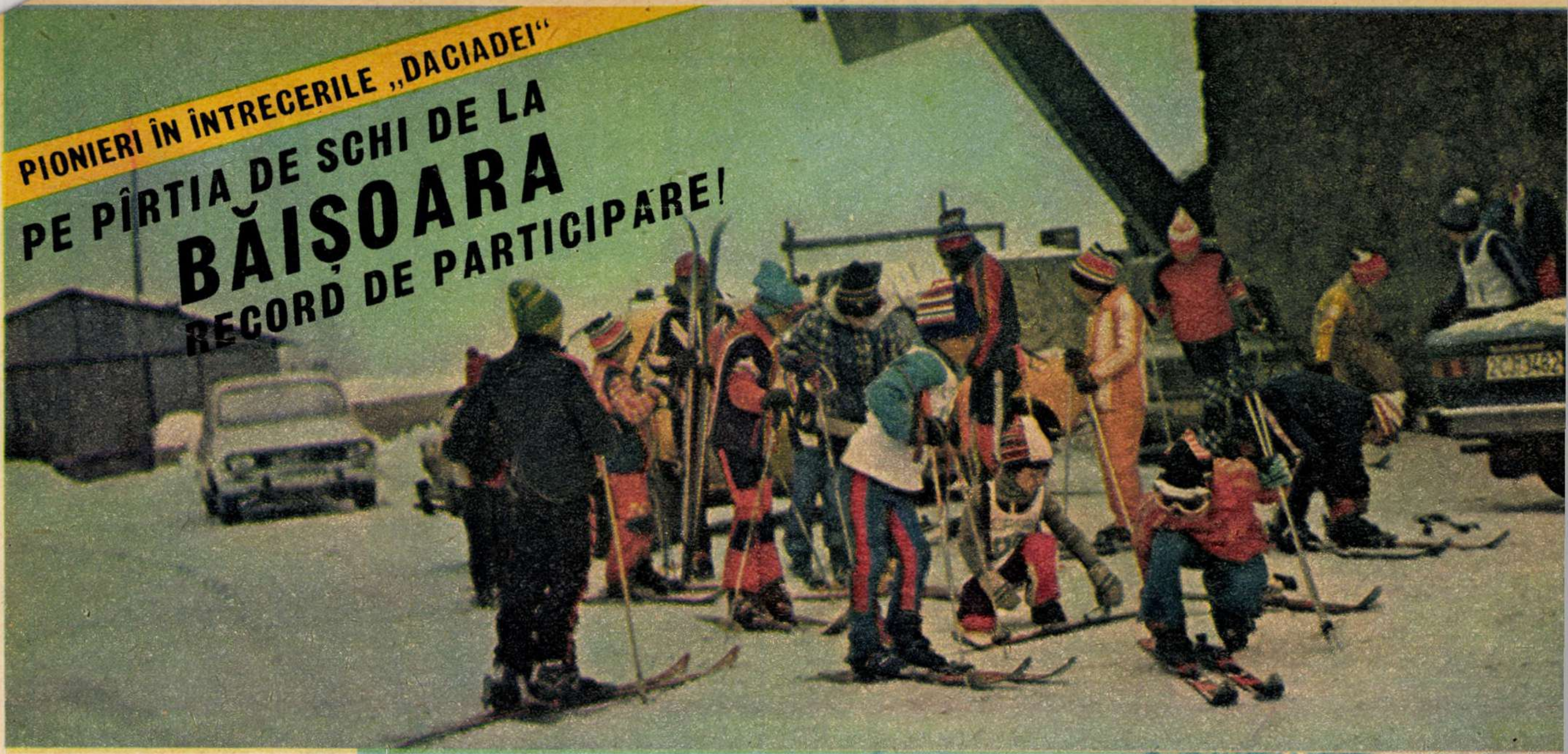

...Muntele Băișoara. Cota 1 345. Zeci de copii, fete și băieți, de la 6 la 14 ani, îmbrăcați în costumele de schi care-i fac să semene cu cosmonauții, cu schiurile pe picioare sau... în brațe, forfotesc peste tot. Sînt cei mai buni copii-schiori de la cluburile «Pionierul», și de la alte cluburi sportive din întreaga țară și-au venit aici să participe la două competiții care, din județene, tind să devină republicane: Cupa «Pionierul» și Cupa «Băișoara». Micii schiori, împreună cu antrenorii lor au pus stăpînire pe toată cota și, timp de 4 zile, totul va fi la dispoziția lor: și frumosul hotel alpin, și cabana pionierilor clujeni, și aerul rece și ozonat, și peisajul cu brazii împovărați de zăpadă, dar mai ales noua și moderna pîrtie de peste 1 500 de metri și dotată cu teleschi...

Ferencz Biró are emoții. Tragerea la sorți i-a rezervat nr. 1 în concurs. Așadar, va fi deschizător de pîrtie în prima manșă a «băieților mari». Și, după cum se știe, în schi, mai mult chiar decît în alte sporturi, nr. 1 e, de obicei, dezavantajat. El însă a venit aici hotărît să cîștige. Are planuri mari de viitor. Antrenorul e mulțumit de el, i-a spus că «are stofă» și Ferencz vrea să ajungă un schior renumit. Iată-l pe linia de start, încordat ca un arc, ascultînd numărătoarea inversă. Și, dintr-o dată, țîșnește ca din... pușcă. «Zboară» pe pîrtie la vale, «fentînd» cu o îndeminare demnă de invidiat «barele» porților. Spectatorii, pe margine, își țin răsuflarea. Merge bine, dar cam prea repede și riscă să cadă la «zid» (o porțiune de vreo 20 de metri, înclinată la peste 75 de grade). Dar Ferencz nu cade. Atacă «zidul» oblic (pe curba de nivel cea mai potrivită), plutește cîțiva metri prin aer, apoi aterizează... tot pe schiuri și-și continuă goana vijelioasă printre porțile slalomului special, spre «sosire», realizînd un timp foarte bun pentru categoria lui de vîrstă...

La fel ca Ferencz, cei mai mulți dintre concurenți reușesc să treacă de «zid» (marea încercare a acestei pîrtii) și să încheie fiecare dintre cele patru manșe — două pentru slalom special și două pentru slalom uriaș. Unii mai cad, dar se ridică și-și continuă cursa, plătind «tribut» timpului, dar sperînd să recîștige ce-au pierdut în manșa următoare, alții, ,puțini la număr, renunță cu evidentă părere de rău. Pînă la urmă, cei mai buni dintre cei buni în Cupa «Pionierul» se dovedesc a fi la băieți **Ferencz Biró** (Clubul sportiv școlar Miercurea Ciuc, categoria 1967—1968) și **Aron Gőrog** (Clubul sportiv școlar Baia Mare, categoria 1969 și mai tineri), iar la fete **Gyongyi Pálfy** (Clubul «Pionierul» Bălan, Harghita, la categoria 1967—1968) și **Claudia Postolache** (același club, la categoria 1969 și mai tinere).

...Cu toate că nu s-a realizat, cu acest prilej, nici un record republican individual, organizatorii — Consiliul județean Cluj al Organizației Pionierilor și Consiliului județean pentru educație fizică și sport Cluj — sînt mulțumiți. Cei 156 de concurenți, din 21 de cluburi din întreaga țară, constituie un record de participare la competițiile pionierești de schi nu numai pentru acest județ, ci chiar la nivel național, record din care, cu siguranță, vor apărea în anii viitori și cele... sportive.

Fotoreportaj: C. Diaconu

CAMPIONII, ANTRENORII LOR ȘI ORGANIZATORII CUPEI «PIONIERUL».

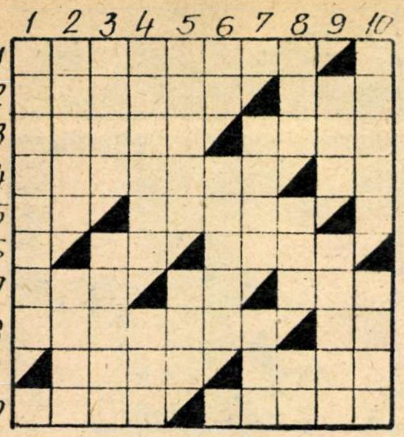

TROPA-TROP

ORIZONTAL: 1) Se pune pe capul calului. 2) Calul zburător din basmele populare. Din galeria personajelor lui Caragiale. 3) Un cal cu părul alb. Cal. 4) Continent în care calul a fost cunoscut odată cu venirea europenilor, în secolul al XV-lea. Din zăbală! 5) Calā! A visa cai verzi pe pereți. 6) Carte! Grup mare de cai, cu caractere asemănătoare în ceea ce privește forma corpului, temperamentul, constituția și aptitudinile. 7) Element de compunere cu sensul de «nou», «recent». Un cal celebru (fig.). Specie de leguminoase de tipul lintei. 8) Cal. Binecunoscutul cal dobrogean. 9) Fiică a lui Ștefan cel Mare. Pata de pe frunte sau dunga albă de pe botul Breazului. 10) Parte a corpului care acționează în permanent contact cu gura calului, prin intermediul dîrlogilor și a fierului. Învinsă datorită unui cal de lemn.

VERTICAL: 1) Familia calului. 2) «Materie primă» pentru călărețul din poemul lui Pușkin și baletul lui Glier. Făt-Frumos sau Harap Alb. 3) Sursă de energie electrică (pl.). «Don Quijote» de Cervantes. 4) Calul la ora de gimnastică. Personaj feminin din piesa «Omul cu mîrțoaga» de G. Ciprian. 5) Vehicule de sezon trase de cai în sunete de zurgălăi. Întocmai. 6) Teșite! Întrecere la hipodrom. 7) Roman de I. Slavici. Mers la pas! 8) Cuvînt care imită cîntecul porumbelului sălbatic. Academia de științe economice (abr.). În loc! 9) Delicatesă pentru cal. Caii de sînge pur din această rasă se găsesc azi foarte rar, aproape numai în jurul localității Nedjed. 10) Cal înaripat, simbol al inspirației poetice. Albă pe fruntea calului breaz.

DICȚIONAR: UGU.

LUMEA MARE

Gară mică,
afumată,
cu pietriș
spoit cu var,
cu tei mari,
bătrîni, înalți,
de-o vecie-ngîndurați,
tot de vînt,
și ploi spălați,

gara mică,
timp în urmă,
inima prin tine umblă,
scrie linii
și macaze, și traverse,
pune stavili
rîului ce parcă vine,
nisipoasele lui ape
drept în trenuri să-și
reverse.

Între dealuri
fum, departe,
șerpuire
de vagoane
semafoare;
gata ești,
copilărie,
să te duci
în lumea mare.

●

GRIGORE HAGIU

FOTO-ghicitoare

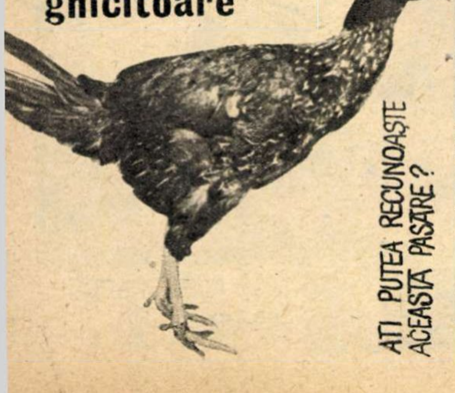

ATI PUTEA RECUNOAȘTE ACEASTĂ PASARE ?

CU MINGEA ÎN PĂMÎNT

Doi băieți se așază față în față, la distanță. Unul aruncă mingea în dreptul pieptului celui dinainte. Acesta o lovește cu palma. Mingea atinge pămîntul și sare. În acest moment, primul jucător trebuie s-o prindă și s-o arunce din nou. După șase aruncări, jucătorul care primește mingea face șase pași înapoi, iar celălalt încearcă să-l lovească cu mingea peste picioare. Ca să nu fie lovit, acesta depărtează picioarele, ferindu-se. Dacă nu este lovit, jocul urmează ca și mai înainte; dacă este lovit, cei doi jucători schimbă locurile.

După Tudor Pamfile — «Jocuri de copii»

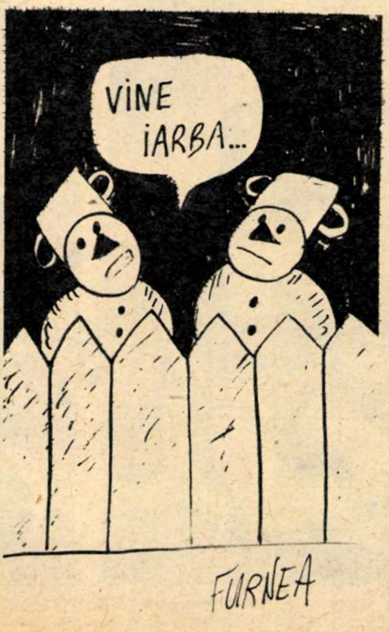

CLUBUL LOGICIENILOR

Prezintă prof. univ. dr.
EDMOND NICOLAU

RĂSPUNS LA PROBLEMA DIN NUMĂRUL TRECUT

Un pliant cu cinci fețe se poate plia în 14 moduri diferite. Iată, mai jos, două din aceste moduri. Pe celelalte aflați-le voi.

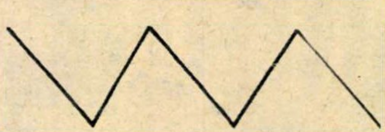

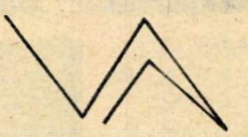

Jocul antonimelor

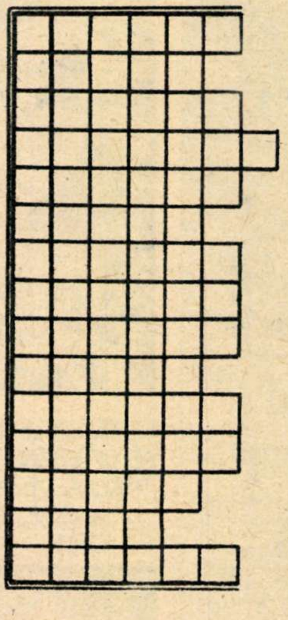

COMPLICAT
BĂTRÎN
PREZENT
ABSOLUT
DEVREME
ÎNALT
INTERZIS
LIN
PROLOG
NOU
EXTERN
INTRARE
VORBĂREȚ
TRANSPARENT
AVERS

Scriind în casete antonimele cuvintelor de mai sus, inițialele lor, citite de sus în jos, vor da numele unei reviste care oferă idei, sugestii, planuri pentru construcții tuturor prietenilor tehnicii.

PIETON 2000

CINE ȘTIE CIRCULAȚIE, CÎȘTIGĂ!

TALON NR. 11

ÎNTREBAREA 1:
Doi părinți, care au trei copii, doresc să încheie la ADAS o «asigurare familială de accidente». Cîți membri din respectiva familie pot fi asigurați?

RĂSPUNSURI:

☐ a ☐ b ☐ c

a. — soțul și soția;
b. — soțul, soția, precum și cei trei copii, dacă sînt în vîrstă de la 5 la 16 ani;
c. — soțul, soția și un copil.

ÎNTREBAREA 2:
Pe ce perioadă se poate încheia asigurarea de accidente «Turist»?

RĂSPUNSURI:

☐ a ☐ b ☐ c

a. — pe 3 luni;
b. — pe 6 luni;
c. — pe 1 lună.

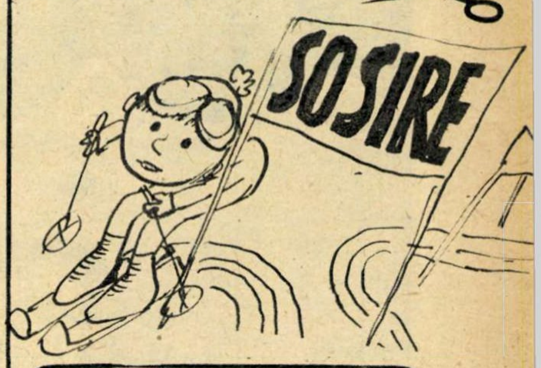

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
LUCIA SICOMAȘ

Redacția: Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

12 PAGINI, 1 LEU

Index 41633

ÎNTÎLNIRE ÎN SPAŢIU

Scenariu: Horia Aramă
Desene:
Valentin şi Liana Tănase

EPISODUL 12

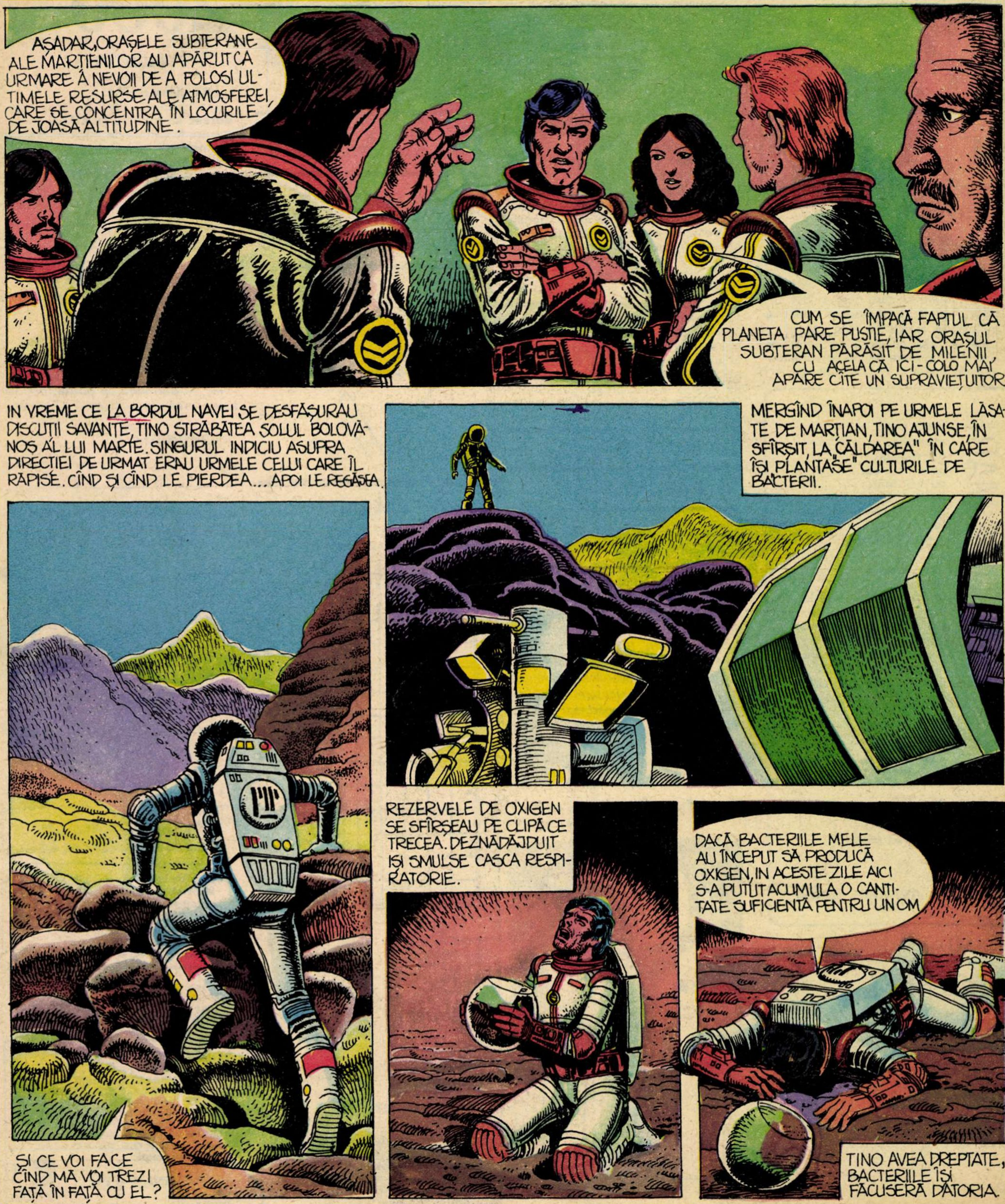
AŞADAR, ORAŞELE SUBTERANE ALE MARŢIENILOR AU APĂRUT CA URMARE A NEVOII DE A FOLOSI ULTIMELE RESURSE ALE ATMOSFEREI, CARE SE CONCENTRA ÎN LOCURILE DE JOASĂ ALTITUDINE.
CUM SE ÎMPACĂ FAPTUL CĂ PLANETA PARE PUSTIE, IAR ORAŞUL SUBTERAN PĂRĂSIT DE MILENII CU ACELA CĂ ICI-COLO MAI APARE CÎTE UN SUPRAVIEŢUITOR?
IN VREME CE LA BORDUL NAVEI SE DESFĂŞURAU DISCUŢII SAVANTE, TINO STRĂBĂTEA SOLUL BOLOVĂNOS AL LUI MARTE. SINGURUL INDICIU ASUPRA DIRECŢIEI DE URMAT ERAU URMELE CELUI CARE ÎL RĂPISE. CÎND ŞI CÎND LE PIERDEA... APOI LE REGĂSEA.
ŞI CE VOI FACE CÎND MĂ VOI TREZI FAŢĂ ÎN FAŢĂ CU EL?
MERGÎND ÎNAPOI PE URMELE LĂSATE DE MARŢIAN, TINO AJUNSE, ÎN SFÎRŞIT, LA „CĂLDAREA" ÎN CARE ÎŞI „PLANTASE" CULTURILE DE BACTERII.
REZERVELE DE OXIGEN SE SFÎRŞEAU PE CLIPĂ CE TRECEA. DEZNĂDĂJDUIT ÎŞI SMULSE CASCA RESPIRATORIE.
DACĂ BACTERIILE MELE AU ÎNCEPUT SĂ PRODUCĂ OXIGEN, IN ACESTE ZILE AICI S-A PUTUT ACUMULA O CANTITATE SUFICIENTĂ PENTRU UN OM
TINO AVEA DREPTATE, BACTERIILE ÎŞI FĂCUSERĂ DATORIA.

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

9

JOI, 26 FEBRUARIE 1981,
ANUL XV (NR. 700)

Cutezătorii
NUMĂRUL
700

DIALOGURILE COPILĂRIEI

Acad. Gh. Mihoc:

AVEȚI DE PRELUAT O GLORIOASĂ ȘTAFETĂ

(PAGINA 6)

CADRAN POLITIC

Cutezătorii

Zilele acestea, în viața politică și social-economică a țării a avut loc un eveniment de seamă: sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, s-au desfășurat lucrările **celui de-al doilea Congres al consiliilor de conducere ale unităților agricole socialiste, al întregii țărănimi, al consiliilor oamenilor muncii din industria alimentară, silvicultură și gospodărirea apelor.**

La lucrările Congresului au fost prezenți peste unsprezece mii de participanți — cooperatori, delegați ai consiliilor unice agroindustriale de stat și cooperatiste, reprezentanți ai consiliilor oamenilor muncii din întreprinderile agricole de stat și trusturile județene I.A.S., ai consiliilor oamenilor muncii din stațiunile pentru mecanizarea agriculturii și trusturile județene ale S.M.A., ai consiliilor oamenilor muncii din industria alimentară, silvicultură și gospodărirea apelor, producători agricoli din localitățile necooperativizate, specialiști, oameni de știință, activiști de partid și de stat.

Pe ordinea de zi a Congresului, care și-a desfășurat lucrările în plen și în cele nouă secțiuni, au fost incluse probleme deosebit de importante privind activitatea din agricultură, din domeniul industriei alimentare, a silviculturii precum și a gospodăririi apelor.

Într-o atmosferă de puternic entuziasm, de urale și ovații, a luat cuvîntul secretarul general al partidului, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU.**

Cuvîntarea secretarului general al partidului a fost urmărită cu deosebită atenție și interes, cu deplină satisfacție și aprobare, fiind subliniată în repetate rînduri cu puternice aplauze de către participanții la Congres, care văd în ampla analiză științifică făcută de tovarășul Nicolae Ceaușescu asupra problemelor importante ale dezvoltării agriculturii țării noastre, un program mobilizator de acțiune pentru realizarea producțiilor agricole prevăzute în planul pe 1981 și pe întreg cincinalul, pentru valorificarea cu maximum de randament a întregii suprafețe agricole, a întregului teritoriu al țării, pentru ridicarea fertilității solului, pentru realizarea mecanizării tuturor lucrărilor agricole și creșterea eficienței investițiilor.

Cuvîntarea secretarului general al partidului, hotărîrile pe care Congresul le-a luat constituie un prețios îndreptar în activitatea pe care oamenii muncii de pe ogoare o desfășoară pentru realizarea unei profunde revoluții agrare atît în privința producției și productivității, a nivelului tehnic, cît și în ridicarea gradului de civilizație al satelor.

CONSTELATIA „PIONIERII"

TIMIȘ

Recent, pe scena fazei județene a Festivalului național «Cîntarea României», au pășit cu mîndrie și pionierii de la **Școala generală nr. 2 din Timișoara** — copii talentați și harnici. Juriul i-a răsplătit cu două premii I (brigada artistică și o recitare) și un premiu III (montajul artistic-literar «Sub flamura partidului pășim cutezători»), iar spectatorii — colegi, profesori și părinți — cu multe aplauze și felicitări.

Hărnicia lor, ca și dragostea pentru frumos, se dovedesc zi de zi. După cum ne scrie tovarășa profesoară Violeta Turcitu, zilele acestea, cei 820 de pionieri ai școlii au predat centrului de colectare a materialelor recuperabile încă 4 180 kg de maculatură.

ARGEȘ

Pregătită din vreme și așteptată cu nerăbdare, excursia în București a pionierilor **Școlii generale nr. 14** din **Pitești** le-a prilejuit acestora o duminică plăcută și deosebit de instructivă. Fiind înscrisă în programul lor de activități dedicate aniversării a 60 de ani de la crearea Partidului Comunist Român, excursia a avut în vedere, în primul rînd, o vizită de documentare la Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România.

GORJ

Chiar dacă n-au apărut încă ghioceii, aflăm că pionierii gorjeni le pregătesc sosirea. Astfel, în comunele **Runcu, Stoina, Lelești, Mătăsari, Dănești,** ca și la **Școlile generale nr. 2, 4 și 12** din **Tg. Jiu**, harnicii pionieri și-au deschis «frontul de lucru». Răsadurile de flori sînt supravegheate cu grijă iar în parcuri și grădini vor începe în curînd reamenajările de primăvară.

*

Membrii brigăzii artistice și interpreții montajului literar-artistic de la **Școala generală nr. 2** din **Timișoara** (foto 1 și 2).

SIBIU

Copiii din trei comune — **Tălmaciu, Boița** și **Tălmăcel** — sînt de multă vreme prieteni. De aceea, orice prilej de a se reuni și a petrece împreună cîte o frumoasă duminică este fructificat din plin și cu multă fantezie. Dar, poate că niciodată n-au fost atît de nerăbdători, ca ultima oară, să se revadă. Motivul? Fiecare dorea să dovedească în cadrul concursului «File glorioase din istoria Partidului Comunist Român» cît de mult a citit, cîte lucruri deosebit de interesante, instructive și în același timp emoționante a aflat parcurgînd numeroase pagini din istoria glorioasă a partidului. În încheiere, în sală au răsunat frumoase cîntece patriotice, s-au recitat versuri despre patrie și partid.

FAPTE DE CUTEZĂTORI

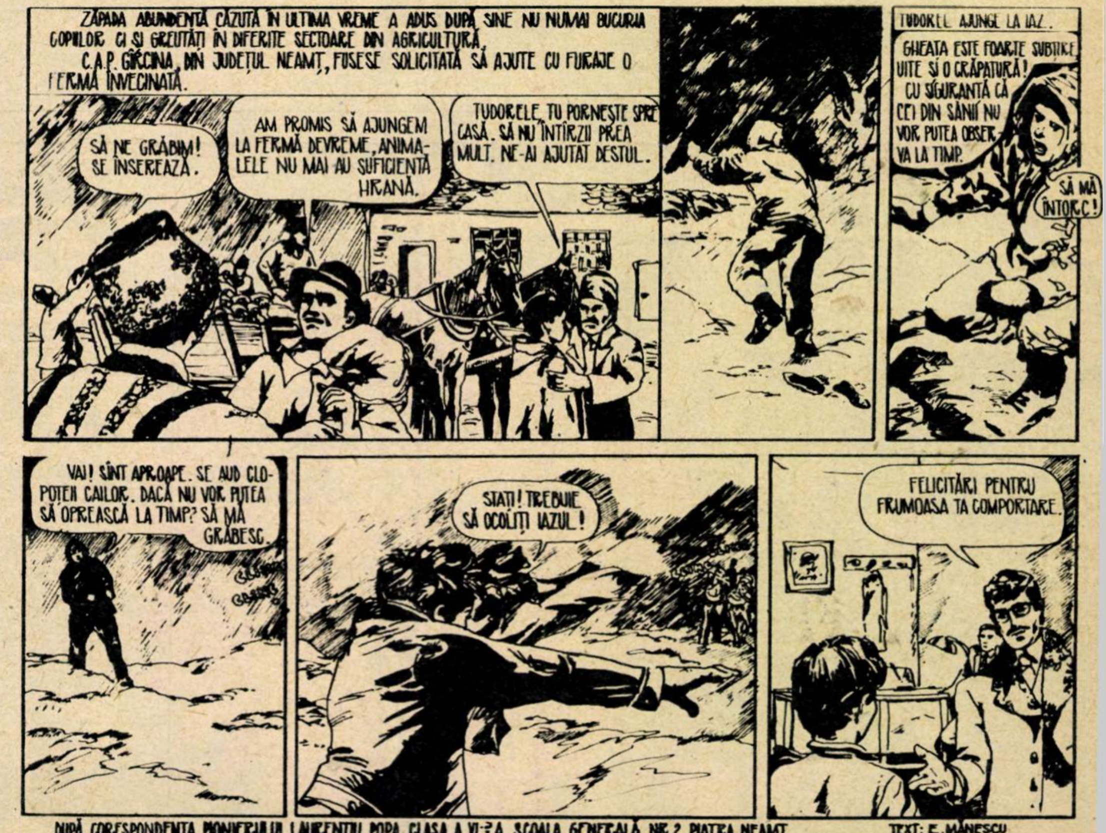
ZĂPADA ABUNDENTĂ CĂZUTĂ ÎN ULTIMA VREME A ADUS DUPĂ SINE NU NUMAI BUCURIA COPIILOR CI ȘI GREUTĂȚI ÎN DIFERITE SECTOARE DIN AGRICULTURĂ.
C.A.P. GÎRCINA, DIN JUDEȚUL NEAMȚ, FUSESE SOLICITATĂ SĂ AJUTE CU FURAJE O FERMĂ ÎNVECINATĂ.
SĂ NE GRĂBIM! SE ÎNSEREAZĂ.
AM PROMIS SĂ AJUNGEM LA FERMĂ DEVREME, ANIMALELE NU MAI AU SUFICIENTĂ HRANĂ.
TUDORELE, TU PORNEȘTE SPRE CASĂ. SĂ NU ÎNTÎRZII PREA MULT. NE-AI AJUTAT DESTUL.
TUDOREL AJUNGE LA IAZ.
GHEAȚA ESTE FOARTE SUBȚIRE. UITE ȘI O CRĂPĂTURĂ! CU SIGURANȚĂ CĂ CEI DIN SĂNII NU VOR PUTEA OBSERVA LA TIMP.
SĂ MĂ ÎNTORC!
VAI! SÎNT APROAPE. SE AUD CLOPOTEII CAILOR. DACĂ NU VOR PUTEA SĂ OPREASCĂ LA TIMP? SĂ MĂ GRĂBESC.
STAȚI! TREBUIE SĂ OCOLIȚI IAZUL!
FELICITĂRI PENTRU FRUMOASA TA COMPORTARE.

DUPĂ CORESPONDENȚA PIONIERULUI LAURENȚIU POPA, CLASA A VI-A, ȘCOALA GENERALĂ NR. 2, PIATRA NEAMȚ

TEXT: E. MĂNESCU
DESENE: I. MIHĂESCU.

CONCURS DE CREAȚIE

ÎN ÎNTÎMPINAREA ANIVERSĂRII A 60 DE ANI DE LA FĂURIREA PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, REVISTA «CUTEZĂTORII» ORGANIZEAZĂ PENTRU CITITORII SĂI CONCURSUL DE CREAȚIE

EROICA 1921-1981

Sub acest generic, participanții la concurs sînt invitați să trimită din creațiile lor:

a) Reportaje, interviuri, știri;
b) Povestiri, evocări;
c) Poezii;
d) Desene.

Participanții la concurs vor urmări ca în lucrările create de ei să evoce momente din trecutul de luptă a partidului, așa cum l-au cunoscut din vizite la muzee, expediții, excursii, cercetări de documente;

— să zugrăvească întîmplări și fapte din care să se desprindă trăsăturile definitorii ale comunistului, utecistului, pionierului;

— să creeze în lucrările lor portrete de comuniști, de oameni ai zilelor noastre care se dăruiesc cu abnegație muncii în întreprinderi, în cooperative agricole, în instituții;

— să înfățișeze marile realizări obținute sub conducerea partidului în acești ani în județul sau în localitatea în care trăiesc.

În reportaje, știri, interviuri, ca și în desene, va fi zugrăvit chipul nou al orașului, al satului în acest început de nou cincinal, precum și noile perspective ce li se deschid;

— vor fi subliniate realizările destinate pionierilor și șoimilor patriei;

— sub titlul **De la comuniști învățăm cutezanța** vor fi zugrăvite comportările deosebite în împrejurări deosebite ale oamenilor muncii. Desigur, asemenea întîmplări impresionante pot fi desprinse din relatările părinților, ale fraților mai mari, ale cadrelor didactice sau întîmplări la care ați fost chiar voi înșivă martori. Se vor sublinia trăsături de caracter precum voința, dîrzenia, spiritul de abnegație, cinstea, omenia;

— în lucrările trimise se va vorbi despre formarea spiritului revoluționar al pionierilor, al uteciștilor în cadrul unor interesante activități din grupă, detașament, unitate, școală;

— se pot zugrăvi, de asemenea, fapte și întîmplări în care să se oglindească participarea pionierilor la viața localității, la acțiuni de înfrumusețare și de economisire a unor surse de materii prime și energie, la acțiuni de muncă patriotică la sate și orașe.

Lucrările vor fi supuse aprecierii unui juriu, care va atribui următoarele premii:

UN PREMIU SPECIAL «CUTEZĂTORII» PENTRU CEA MAI BUNĂ LUCRARE, INDIFERENT DE GEN — UN CASETOFON.

4 PREMII I PENTRU FIECARE CATEGORIE DE LUCRARE A—B—C—D — UN APARAT DE RADIO «CORA».

4 PREMII II — CÎTE UN SET DE TENIS DE MASĂ.

4 PREMII III — CÎTE UN JOC DE ȘAH.

10 MENȚIUNI ÎN CĂRȚI ȘI ALBUME.

De asemenea, se acordă PREMII SPECIALE PENTRU OPERATIVITATEA LUCRĂRILOR care sosesc primele la redacție. În funcție de calitatea creației sale, unul și același pionier-autor poate obține atît PREMIUL SPECIAL PENTRU OPERATIVITATE, cît și oricare dintre premiile nominalizate mai sus.

Concursul începe odată cu publicarea acestui regulament, adică... astăzi! Lucrările vor fi trimise — pînă la data de 10 aprilie 1981, data poștei — pe adresa: Revista «Cutezătorii», Piața Scînteii nr. 1, Cod 71341, București, cu mențiunea: Pentru concursul «EROICA 1921—1981».

Foto: Grigore Prepeliță

IAȘI. Peste 250 de formații, constituite dintr-un număr impresionant de interpreți — 7 250 de pionieri și școlari — s-au întîlnit în faza județeană a Festivalului național «Cîntarea României». Aceste recente spectacole au relevat, așadar, un impresionant potențial artistic pionieresc care, cultivînd certe aptitudini interpretative, reale talente, au condus la o prezență scenică de o remarcabilă ținută. A fost evident efortul pentru originalitate, pentru promovarea unor genuri noi, pentru diversificarea repertorială. O suită de formații au trecut cu brio examenul de debut în noile genuri artistice: orchestra de estradă a **Școlii generale nr. 10, Iași,** formațiile de dans modern ale **Școlilor generale** din **Moțca, Săveni-Gropnița, Stolniceni, Ruginoasa.** De aprecierile unanime ale juriului și de o deosebită audiență la public s-au bucurat grupurile camerale ale **Școlilor generale** nr. **7, Iași** și **Lețcani.**

Revelațiile festivalului? Recitatoarele **Carmen Vuza (Școala generală Ciurea)** și **Simona Toma (Iași),** montajul muzical-literar-coregrafic al **Școlii generale nr. 5, Iași,** ansamblul folcloric al **Școlii generale Mădîrjac** sau soliștii de muzică ușoară **Marius Atomei, Mihaela Proca** și **Viorica Raba.** Festivalul a avut și două apariții scenice pe care le putem numi reale premiere artistice: recitalul de jazz al **Casei pionierilor și șoimilor patriei** din **Iași** — un debut răsunător, și o operetă prezentată de trupa lirico-dramatică a **Școlii generale** din **Popricani** — salutară și îndrăzneață inițiativă artistică. (Ne-a reținut atenția și vom reveni cu o mai amplă relatare.)

Un binemeritat loc de frunte și deci de participare la următoarea etapă l-a obținut și trupa păpușarilor de la **Casa pionierilor și șoimilor patriei** din **Hîrlău.**

Stagiunea artistică pionierească e în plină desfășurare, în pregătirea viitoarei faze zonale, dar și în susținerea unor spectacole omagiale dedicate aniversării a 60 de ani de la crearea P.C.R.

Fanfara Casei pionierilor și șoimilor patriei, Iași.

O secvență din montajul muzical-literar-coregrafic prezentat de ansamblul artistic al Școlii generale Ipatele.

PE PLAIURILE COPILĂRIEI LUI EMINESCU

Cine a urmărit evoluția formațiilor pionierești pe scena din Botoșani, nu-i va uita curînd pe fluierașii din Vorniceni — peste douăzeci de băieți cu cușme brumării — și pe conducătorul lor, Dionisie Pădureț, care-i dirija ținînd în mînă un mănunchi de clopoței. Ei au adus în sală ecoul pădurilor de pe meleagurile lui Eminescu, clinchetele de zurgălăi ale săniuțelor și sîrba săltăreață pe care obișnuiesc s-o joace părinții lor la sărbători. Și nici pe interpreții de obiceiuri populare din Cordăreni și Vorona, nici pe componenții corului Școlii generale nr. 5 din Dorohoi. Așa cum nu-i va uita pe membrii formației corale de la Școala generală nr. 6 din Botoșani care, printr-o interpretare impecabilă i-au făcut pe spectatori să trăiască bucuria dimineților de fiecare zi și să aplaude la scenă deschisă «Jocul din Oaș» de A. Zeman.

Laura Ștefănescu, o fetiță blondă, care abia ajunge la înălțimea microfonului cîntă, acompaniată de doi dintre profesorii ei de la școală, o doină și apoi un cîntec vesel. Glasul ei electrizează sala, care o răsplătește cu aplauze îndelungi.

O impresie cu totul aparte au făcut-o...

«Ucenicii vrăjitori»,..

...din Flămînzi, localitate cu adînci rezonanțe în istoria țării. Ei sînt strănepoții acelor țărani obidiți care, în zorii acestui secol, în 1907, au făcut să se aprindă focul răscoalei împotriva exploatării nemiloase. Sînt copii între 7 și 14 ani. Unii abia au învățat să deslușească slovele abecedarului și nu sînt cu mult mai mari decît instrumentele la care cîntă. Dar asta nu i-a împiedicat să se alăture colegilor mai mari și, împreună, să preia de la veteranii satului nestematele din tezaurul de tradiții născute pe meleagurile natale. Cînd învățătorul Gheorghe Lisan — cel care la școală le îndrumă calea învățăturii, dar care dirijează și taraful pioneresc — a ridicat bagheta, arcușurile au atins strunele viorilor și sunetele lor însoțite de sunetele celorlalte instrumente s-au transmis în sală, cei ce ascultau au rămas uimiți, oprindu-și pentru o clipă răsuflarea. Asemenea unor artiști cu experiență, copiii din Flămînzi făceau să se audă distinct sunetul fiecărui instrument în parte: al trompetei, al cobzei, al contrabasului, al fluierelor, al tobei... Horele și sîrbele se succed în cascadă, ca un imn al bucuriei de a trăi.

Unii dintre cei ce cîntă în taraf sînt și excelenți dansatori. La numai cîteva minute după ce instrumentiștii se retrag din scenă, pionierii din Flămînzi reapar cu formația de jocuri populare condusă de învățătorul Petru Mihai, încingînd o săltăreață «Corăghiască», o «Bătută» energică și o «Sîrbă cu năframă».

În timp ce pe scena din sala mare a teatrului se succed formații corale, de dansuri, tarafuri, interpreți de obiceiuri populare și de dansuri moderne, pe scena de la etajul superior se derulează montaje literar-muzicale, scenete, teatru de păpuși. Membrii brigăzilor artistice își «încrucișează spadele», combătînd mediocritatea, lenea, chiulul. Tot aici evoluează și povestitorii artistici. Printre ei îl zărim în cabină, așteptînd să intre în scenă, pe pionierul Sorin Iacob din clasa a III-a, Școala generală nr. 7, Botoșani. Tatăl său îi tot netezește costumul (poartă cămașă cusută cu arnici, ilic, și parcă a descins din basmul marelui povestitor de la Humulești.), în timp ce el strînge cu grijă sub braț o jucărie — o găină mare din cauciuc. Parafrazîndu-l pe marele povestitor, îl întrebăm: «De vînzare ți-i găinușa asta, măi băiete?» «Da de unde, răspunde, uimit, băiatul. E găina babii din «Punguța cu doi bani», pe care am s-o povestesc în curînd». Sorin fuge în scenă și, apoi, în hazul întregii săli, reînvie cu talent peripețiile celor două galinacee din povestea lui Ion Creangă.

Nu încheiem înainte de a aminti de spectacolul cu piesa de teatru «Băiatul si inima lui», prezentată de pionierii Școlii generale nr. 11 din Botoșani, care au adus pe scenă nenumărate aspecte ale vieții de școală, în care lupta dintre bine și rău este dată cu multă vervă, binele învingînd, spre bucuria tuturor.

E. Roșca

TRĂIASCĂ PARTIDUL COMUNIST ROMÂN

▲Dans oșenesc
▼Satu Mare

SATU MARE.

31 ianuarie — 1 februarie, file de agendă, de neuitat pentru pionierii de pe aceste minunate meleaguri. Din cele mai îndepărtate sate și comune ale județului, din toate orașele lui, 4 144 de copii — români, maghiari, germani — au pășit pe scenele Satului Mare și pe cea a comunei Odoreu, gazdele fazei județene a festivalului. Cu candoare, încredere și dorință vie de a cîștiga primele locuri, în fața exigențelor jurii, a numeroșilor spectatori, s-au perindat 188 de formații artistice pionierești de diferite genuri. Plină de farmec și prospețime, evoluția lor a reprezentat adevărate spectacole de nebănuită și aleasă măiestrie interpretativă. Grupul coral-cameral din Gherța Mică, format din pionieri din clasele II—IV, a demonstrat cu prisosință că în orice colț de țară mișcarea artistică de amatori a pionierilor și școlarilor poate atinge virtuțile artei autentice atunci cînd e făcută cu dăruire și talent, cu muncă neostenită și pricepere. Aceeași surpriză a oferit-o și grupul vocal folcloric din Micula Nouă, a cărui vivacitate și spontaneitate nu pot însemna altceva decît, desigur, muncă și iarăși muncă, dragoste față de tot ceea ce este frumos.

39 de formații artistice pionierești, 902 pionieri au urcat mîndri pe podiumul cel mai înalt. Au și început pregătirea pentru etapa republicană a festivalului.

Supuru de Jos

CÎNTAREA ROMÂNIEI

Tășnad

Carei

SIBIU

COBORÎND DIN BALADĂ

Soseau din Cisnădie, din Copșa Mică, din Hoghilag, din Ațel, Scorei, Amnaș, Brădenii, Laslea, Axente Sever, Roșia, Apoldul de Sus, Arpașul de Jos... Soseau din Mediaș, din Dumbrăveni, din Tălmaciu, Seica Mare, Alma, Bogatu, Dîrlov, Moșna, Armeni, Reghiș, din Gura Rîului și din Valea Viilor, din Agnita și Marpod, din Poplaca și Săcela... Soseau din toate satele și orașele județului Sibiu. Și erau mulți, mulți... În jur, parcă înfloriseră merii și zarzării, iar ei parcă nu coborau din autobuze, ci direct din balade. O mie de balade și tot atîți feciori voinici în ițari albi, în bunde și cămăși lungi, ca spuma de borangic, înflorate măiestrit de mîini iscusite, cu brîie tricolor peste mijloc și purtînd pe cap căciuli negre de miel, împodobite cu garoafe roșii și crenguțe de brad. O mie de balade și tot atîtea «băcițe» în vestitul port de la Sibiu: cămăși și fuste albe, fote, pieptare și broboade negre, cu franjuri lungi, mătăsoase.

Cu una dintre aceste «băcițe» am intrat în vorbă pe treptele care urcau spre Casa de cultură a sindicatelor. Era subțire, înaltă, bălăioară și avea un mers mîndru și sigur.

— De unde veniți? am întrebat-o.

M-a privit lung, mirată, nu de întrebare, ci mai degrabă de faptul că nu știam sau nu ghicisem de unde veneau. A răspuns înălțînd fruntea cu semeție:

— De la Dumbrăveni! Da' dumneavoastră nu sînteți din Sibiu. Și nici de pe-aici, de la noi.

— Nu. Nu sînt.

A zîmbit mulțumită:

— Păi, da' că dacă erați de pe-aici, ați fi știut că venim de la Dumbrăveni. Că numai pe la noi poartă feciorii garoafe roșii, fiindcă e primăvară și vară mereu. Că avem sere.

— Și aici cu ce ați venit? Cu primăvara sau cu vara?

— Aici am venit cu dansurile de pe la noi și cu o șezătoare.

— Nu te superi dacă vreau să-ți știu numele.

— Adică vreți să știți cum mă cheamă pe mine? Maer Elena. Și sînt elevă în clasa a VII-a, la Școala generală nr. 2.

Elena Maer din Dumbrăveni s-a îndepărtat cu mersul mîndru și sigur spre ușa pe care scria cu litere de-o șchioapă: «Intrarea în scenă».

M-am grăbit să ajung în sală. Pe scena luminată de reflectoare, Șpan Ciprian — elev în clasa a V-a B — deschidea suita de dansuri românești cu care se prezenta la festival Școala generală din Gura Rîului, sărind, lovindu-și cizmele cu palmele și strigînd:

Sînt călușer de munte
Cu părul lăsat pe frunte...
Cît îi Gura Rîului,
Călușer ca mine nu-i!

Școala generală din Hoghilag a adus pe scenă dansul tematic «Să ne apărăm patria», elevii de la Școala generală nr. 1 din Copșa Mică au prezentat o suită de dansuri maghiare, iar pionierii din Axente Sever, un dans popular german. Un dans frumos, un dans vechi, cu mișcări line, elegante. Fetele purtau rochii albastre, cu șorțuri albe și pieptare înflorate cu mărgele, iar băieții, pantaloni strîmți, cizme și bluze albe, cu motive naționale și cravate mari, ca niște aripi de fluturi. Dar tot pionierii Școlii generale din Axente Sever au prezentat și un dans popular românesc. Cei din Dumbrăveni și-au început șezătoarea cu strigături și cîntece, care mai de care mai frumoase.

Am încercat s-o recunosc pe Maer Elena printre fetele din Dumbrăveni, dar mi-a fost peste putință. Toate păreau «băcițe» coborîte nu din autobuz, ci dintr-o baladă — cîntînd cu glasuri deosebit de sincere și melodioase:

«C-așa-i la noi în curte
Măgheran pînă-n genunche,
Măgheranu-i crengurosu,
Noi sîntem din sat frumosu.»

Am urcat apoi treptele de piatră — la Casa Armatei. Aici, pe scena luminată multicolor, își prezentau programul formațiile corale, grupurile vocale, grupurile instrumentale, soliștii vocali, grupurile folk, soliștii instrumentiști, orchestrele de muzică populară, de muzicuțe, de fanfară.

Am ascultat grupul vocal din Poplaca — care a prezentat o foarte originală variantă a Mioriței. Am ascultat și corul Școlii generale nr. 5 din Cisnădie, și formația corală din Ațel, și corul din Laslea.

Apoi am plecat la Teatrul de păpuși, pe scena căruia se produceau brigăzile artistice, montajele, recitatorii, ori se prezentau piesele de teatru. Iar, tîrziu, după ora prînzului, m-am întors să văd din nou dansurile, șezătorile și obiceiurile.

Și tot privind cînd o scenă, cînd alta, am avut senzația că se produce o ciudată metamorfoză, că scenele celor trei secțiuni ale fazei județene din Sibiu devin trei oglinzi uriașe, care te fac să privești cu un alt ochi, care e de fapt ochiul limpede și sincer al copilăriei.

Costache Anton

Vama

Dans popular codrănesc

Gherța Mică

PRINTRE PARTICIPANȚII DIN JUDEȚUL BUZĂU

Concursul se desfășoară în marea și frumoasa Casă de cultură din municipiu. Blițurile aparatelor de fotografiat luminează tot timpul, ochiul magic al magnetofonului de lîngă scenă veghează, aparatele de filmat lucrează continuu. Reporterul, cu instrumentele sale tradiționale —, carnetul și creionul — stă lîngă juriu și notează de zor, în timp ce pe scenă evoluează extraordinar echipele de dansuri populare din comunele Ziduri, Pănătău, Gura Teghii, Rușețu, Nehoiu, Plaiul Nucului, Bisoca, Pietroasele precum și ansamblurile Casei pionierilor și șoimilor patriei și Casei de copii din Buzău.

Fetele din Gura Teghii, în minunatele lor costume brodate cu mărgele multicolore, par o grădină înflorită în plină mișcare. În pauză le cer să-mi povestească despre dansul lor, dar ele preferă să-mi vorbească despre rezultatele frumoase la învățătură, despre grădina școlii. Despre dans? Ele consideră că au spus totul prin interpretare.

...Pionierii sînt inimoșii cercetători și păstrători ai tradițiilor și obiceiurilor populare. 16 băieți cîntă, cu o voce clară și puternică. Clopoței, crengi de brad, costume populare autentice pe fundalul unor decoruri populare încîntătoare. Un grup de pionieri evocă momente din istoria milenară a poporului, cîntă despre mărul crescut din rădăcini comune, simbolizînd unirea. Oare au sosit dintr-o comună acești interpreți? Nu! Ei învață la Școala generală nr. 12, construită într-un cartier nou al Buzăului. Deși trăiesc la oraș, le place să adune comorile folclorice.

Gherăseni-Buzău

Dragostea și recunoștința față de partid, față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, conducătorul și părintele iubit al copiilor, sînt exprimate la un înalt nivel artistic în montajele literare, în cîntecele corale prezentate de pionierii județului.

«Semaforul» lucrează și el de zor în holul Casei de cultură, unde articolele se schimbă din trei în trei ore.

Pe scenă, între timp, a început să-și prezinte programul un ansamblu de muzică. «Orașul veseliei» de George Grigoriu este o piesă interpretată cu multă dăruire. Publicul urmărește cu atenție evoluția micilor artiști, care sînt elevi ai școlii de nevăzători. Zîmbesc, interpretează cu talent melodiile frumoase pe care le-au ales.

Și muzica clasică a fost prezentată în concurs. Chivu Cătălina, elevă în clasa a VII-a de la Rîmnicu Sărat a prezentat, la pian, cu multă trăire «Cutia cu muzicuță» de Victor Iusceanu. Cînd, după concurs, intru în vorbă cu ea, mă întreabă la rîndul său:

— Ați discutat și cu Corina Rădulescu, care a prezentat «Preludii din suita în stil vechi» de G. Enescu?

— Sînteți prietene?

— Da, dar nu de aceea v-am amintit, ci pentru că ea a interpretat mai bine.

— Dacă ea ar fi de față, ce întrebare i-ai pune?

— Aș întreba-o cîte ore exersează și la ce s-a gîndit în timpul interpretării.

— Care-i materia ta preferată?

— Sînt de fapt două: româna și matematica. Muzica pentru mine e o destindere, o distracție. Dar pentru Corina Rădulescu e o vocație. Ea poate va deveni artistă.

Cea despre care a vorbit atît de frumos prietena ei este elevă la Școala generală de artă din Buzău. Zilnic exersează la pian trei ore, iar în vacanță mai mult. A cîștigat mai multe premii la concursul de interpretare «Ciprian Porumbescu» și a avut un succes răsunător și de această dată. Rezultatele ei dovedesc o muncă asiduă de cizelare a talentului de-a lungul anilor.

Gizella Takács

DIALOGURILE COPILĂRIEI

ACAD. GHEORGHE MIHOC:

AVEȚI DE PRELUAT O GLORIOASĂ ȘTAFETĂ

Acad. Gheorghe Mihoc a avut amabilitatea să răspundă la întrebările puse de cîțiva pionieri-reporteri ai «Cutezătorilor» care l-au vizitat la sediul Academiei Republicii Socialiste România.

*

— Ce înseamnă în România contemporană a învăța? (pioniera Andreea Bîrlea).

— Voi, cei de vîrsta cutezătorilor, trăiți într-o perioadă de timp care se numește a revoluției tehnico-științifice, într-o țară în plină dezvoltare, în care automatizarea și cibernetizarea economiei noastre își spun din plin cuvîntul. Cum trebuie să înveți în România contemporană? mă întrebați. Vă răspund: la cotele cele mai înalte ale calității. Cum să ajungi la asemenea cote? Fără îndoială că nu există o rețetă potrivită pentru toată lumea, dar cîteva «soluții» la problemă, ca să vorbesc în termeni matematici, se pot găsi. De pildă, să înveți singur, să-ți formezi o tehnică a învățăturii gîndind, recreînd lecția, fără a cere ajutorul cuiva la cea mai mică poticneală. Muncește și gîndește asupra temei pe care o pregătești. Pune-ți întrebări și găsește-ți singur răspunsul, prin propriile puteri, fără sprijinul meditatorilor sau al părinților. Ca să dobîndești o astfel de tehnică a învățării trebuie să fii atent la explicațiile profesorilor, să înveți din manual, dar și din cărți, reviste, de la radio și televiziune. Trebuie să înveți astfel încît să ai o bază pentru ceea ce vei adăuga mai tîrziu. Omenirea descoperă mereu ceva nou, iar ritmul dezvoltării științei și tehnicii este în lumea modernă foarte rapid; în 10—15 ani cunoștințele se dublează. În următorul deceniu, industria țării noastre, ca și agricultura, va cunoaște un înalt grad de automatizare, de robotizare, ceea ce va întări elementul creator în muncă. Aceasta presupune și o învățare creatoare, presupune efortul, cazna, aș spune, de a gîndi, de a înțelege cu mintea ta. Înseamnă să-ți dezvolți cu propriile tale puteri inteligența, capacitatea de creație.

— Dacă ați avea din nou vîrsta de 12—14 ani, ce ați face? (pionier Alexandru Edu).

— Să mă gîndesc puțin. Deși știu sigur că m-aș ocupa tot atît de mult cu matematica, așa cum am făcut și odinioară, cînd eram copil. Atunci, de mult, cînd am avut vîrsta voastră, am găsit o carte de geometrie pentru clasele mai mari. Am citit-o cu nesaț. Cartea aceea mi-a plăcut atît de mult că n-am uitat-o niciodată. Dacă aș avea din nou 12—14 ani, aș dori să mai găsesc o asemenea carte. Desigur, de data asta ar fi cu calculatoare, cu probleme de matematică modernă. Și m-aș mai pune pe învățat limbajele calculatoarelor.

Să știți că aș juca mult șah — joc și-acum, dar n-am prea mult timp. Ei, dacă-aș fi ca voi, aș găsi vreme destulă. Bineînțeles, aș practica sportul: alergări și înot. Și, probabil, aș face tot ce faceți voi, inclusiv poznele.

Privind în urmă, vă spun că sînt și lucruri pe care nu le-aș mai face. Nu mi-aș necăji părinții. Dragostea lor e minunată și e păcat că nu întotdeauna o înțelegem în copilărie, ci abia mult mai tîrziu.

— Ce probleme din disciplina dumneavoastră credeți că vor trebui dezvoltate prioritar de viitorii specialiști, astăzi încă elevi? (pionierul Florin Vaida).

— Noi, matematicienii, am asistat în ultimele decenii la o pătrundere a matematicii în toate ramurile de activitate umană, fără să mai vorbim de știință și tehnică. Astăzi știm că nici o știință nu poate face un pas înainte fără matematică. La aceasta o contribuție extraordinară o are calculatorul, capabil să facă într-un minut milioane de operații matematice pentru care omului i-ar trebui luni de zile, dacă nu chiar ani. În ce mă privește am fost întotdeauna de partea aplicabilității matematicii. Fiind specialist în teoria probabilității, am lucrat în domeniul aplicării ei în statistică, iar în tehnică la teoria fiabilității. Asta înseamnă a calcula durata de funcționare în bune condiții a unui sistem tehnic, a unei mașini. Mașina, ca și omul, are o viață calculată în ani, luni, zile, ore. Oricărui sistem tehnic i se prevede încă de la proiectare și o durată. Prevederea duratei o face teoria fiabilității prin calcul matematic. În țara noastră se proiectează mult și în viitor se vor proiecta și mai multe mașini, utilaje extrem de complexe. Va fi interesant pentru voi, elevii de astăzi, să duceți mai departe această teorie a fiabilității ca să puteți calcula viața utilajelor, — problemă foarte importantă pentru economia unei țării. De altfel, școala românească de matematică, așa cum am mai spus, este o școală vestită în lume. Aveți de preluat o glorioasă ștafetă.

Consemnat de:
B. Caragiale

CARTE DE VIZITĂ

Academicianul profesor doctor docent Gheorghe Mihoc, președintele Academiei Republicii Socialiste România, s-a născut la 7 iulie 1906, la Brăila. A urmat cursurile Liceului «Gheorghe Șincai» din București și apoi a absolvit facultatea de matematică, formîndu-se la școala unor mari savanți români ca Gheorghe Țițeica, Dimitrie Pompeiu, Traian Lalescu, Nicolae Coculescu, Octav Onicescu, care i-au fost profesori.

Autor a peste 100 de lucrări de specialitate, Gheorghe Mihoc, prestigios om de știință, este, alături de Octav Onicescu, creatorul școlii românești de teoria probabilității, recunoscută în toată lumea.

SCRISOAREA SĂPTĂ

An de an amfiteatrele primăverii s
deschid, mai înainte de explozia mugi
relui, spre sevele de inteligență și ined
cîte trăiesc combustia continuă a învă
țării pentru prezent și viitor. Situată p
mediana anului de învățămînt, rampa d
lansare a întîielor concursuri școlar
aduce la secundele solemne ale decolăr
pe cei mai buni elevi, ale căror rezultat
la disciplinele de bază pot fi aprofundat
și dezvoltate tocmai prin șansa aceast
a confruntării, a întrecerii, într-un con
text educațional continuu perfecționa
Astăzi, cînd școala este în măsură s
asigure pregătirea optimă a cadrelo
necesare economiei naționale a Romă
niei, existența «olimpiadelor» pe mater
școlare semnifică punctul de contact și a
angajare spre ceea ce ulterior se v
fructifica în opere științifice și literar
în invenții, în creația materială și spir
tuală pentru mileniul al treilea.

Ochii noștri disting an de an emoți
febrilitatea, stăpînirea de sine, îngemă
nate cu spiritul iscoditor și izvorîtor d
nou cu care energiile tinere afluează

DIN ȚARA OMENIEI

ADEVĂRUL

Strămoșii noștri romani aveau o vorbă înțeleaptă, o maximă, un dicton, un proverb sau un aforism care spunea că gura copiilor rostește adevărul (Os parvulorum veritas). Dictonul acesta, atestat și de celebra poveste cu copilul care, văzînd că împăratul e dezbrăcat, a strigat în gura mare: «împăratul e gol», cîtă vreme toți compatrioții săi îi lăudau împăratului vestimentația inexistentă — a rămas pînă astăzi de o permanentă actualitate. Gura copiilor trebuie să fie mereu neîntinată de minciună; vorbele lor neînvelite în foi de perfidie trebuie să spună curajos adevărul; mai întîi adevărul despre voi înșivă, despre gîndurile și faptele voastre. Voi trebuie să fiți judecătorii cei mai severi și mai exigenți ai propriilor voastre acțiuni. Cine-și spune adevărul în față are dreptul să li-l spună și altora, cu aceeași franchețe și dezinvoltură. Apoi să spunem adevărul despre lucruri și oameni, dar numai despre ceea ce știm și cunoaștem bine. Adevărul gol-goluț — cum se zice românește — se spune în cunoștință de cauză, nu pe auzite, nu pe închipuite ori pe bănuite. Nebazîndu-ne pe fapte, ceea ce credem că-i adevăr devine minciună, dezinformare, calomnie și astfel virtutea lăudabilă se transformă în viciu condamnabil. Sînt oameni mari, oameni de geniu, care au preferat să moară arși pe rug spunînd adevărul. Alții, la fel de mari, au murit ca victime ale celor ce au calomniat și au mințit ordinar.

«Adevărul — zice un mucalit și înțelept proverb românesc — umblă adesea cu capul spart»; vrînd să sublinieze tocmai ideea că uneori cînd te pregătești să spui adevărul trebuie să fii pregătit și de suferință. Tocmai aici constă frumusețea morală a celor ce spun adevărul și luptă pentru triumful lui în viață, în știință, în cultură. Căci tot după concepția de viață a poporului român, adevărul iese, întotdeauna, pînă la urmă la lumină.

De aceea gura ta curată de copil, neîntinată de minciună să spună numai adevărul.

Prof. univ. dr.
ION DODU BĂLAN

---

spre pupitrele acestor întreceri. Temeiul evaluării și reliefării valorilor îl reprezintă, de bunăseamă, asimilarea și operaționalizarea unor fundamente teoretice. Ceea ce s-a cunoscut pînă acum, «trecutul ca izvor de învățare», este dat în seama acestor copii și tineri spre înmlădiere și sintetizare, ca un pas mai devreme săvîrșit întru nașterea unor valori viitoare. Privindu-i pe acești elevi, constelînd amfiteatrul primăverii cu lucrările lor prezentate în concurs, putem spune împreună cu savantul român Mircea Malița: «Ei bine, se poate învăța și din viitor». Într-adevăr, omul este capabil de «anticipări, experiențe mentale. scenarii», este apt să inventeze experiențe pe care să le trăiască în mod simulat, economisind astfel suferințe, eforturi costisitoare.

Olimpiadele sînt superbe secvențe de anotimp, cînd ambele trăsături, atît participarea cît și anticiparea, configurează o singură înflorire.

Mihai Negulescu

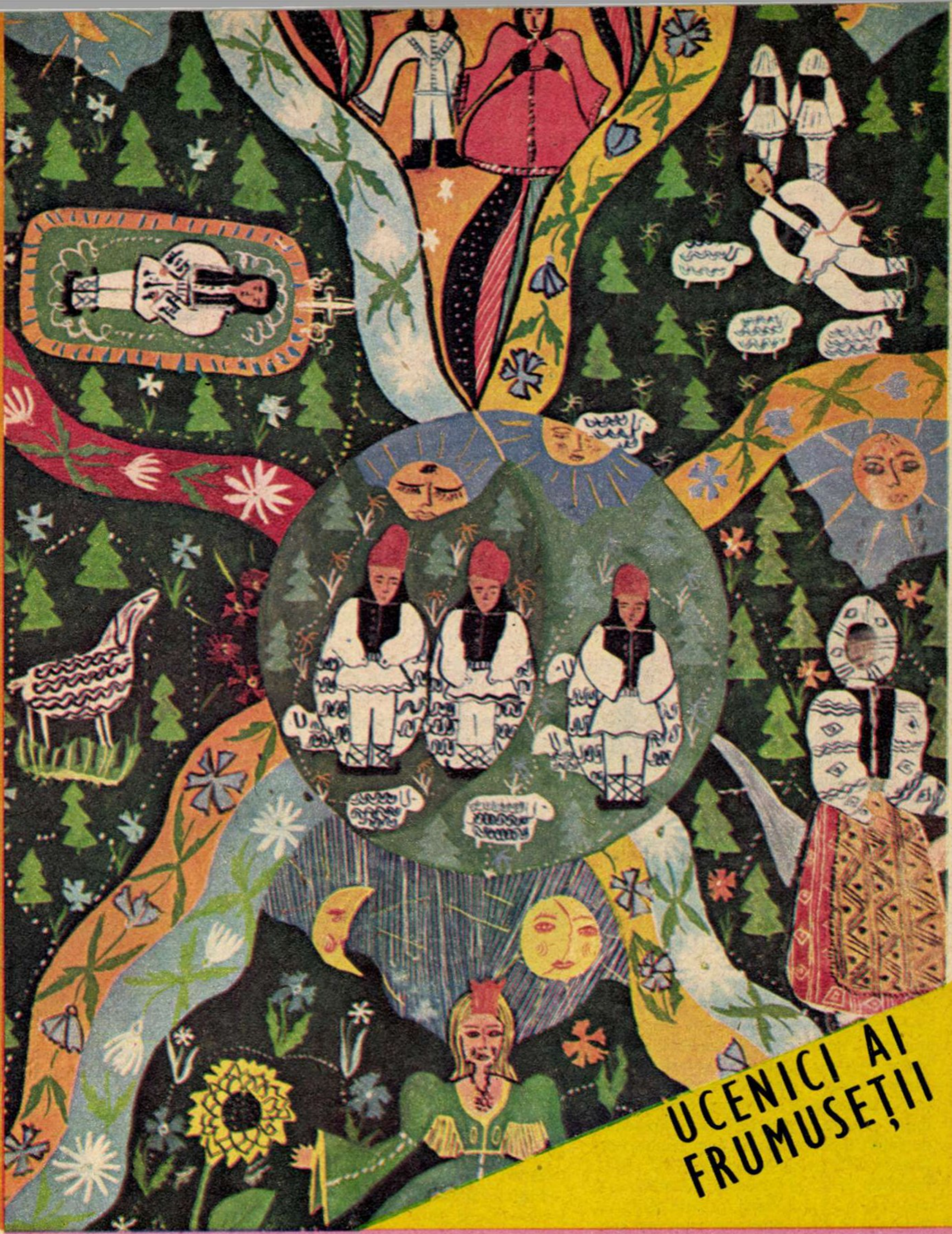

UCENICI AI FRUMUSEȚII

PE ADRESA CUTEZĂTORILOR

Centrala industrială de fire și fibre chimice Săvinești, județul Neamț, produce fire și fibre sintetice și artificiale într-o cantitate care asigură aproape integral necesarul intern precum și pentru export. Ponderea exportului fiind de cca 30%, prezentarea produselor pentru piața externă sub diverse forme publicitare ne stă permanent în atenție. În cadrul acțiunilor de promovare a produselor la export, pentru anul 1981, am editat un calendar.

Avînd în vedere destinația acestuia, am încercat ca — pe lîngă promovarea produselor noastre — să facem cunoscute realizările cercului de pictură «Ion Diaconescu» din municipiul Gh. Gheorghiu-Dej, înființat și îndrumat de un profesor pasionat, Gh. Mocanu, el însuși un pictor de talent.

În speranța că veți considera reușită intenția noastră, vă transmitem, odată cu calendarul CIFFC—1981, calde urări de bine, sănătate și succes.

Ing. VALERIU MOMANU
Director general CIFFC

NOTA REDACȚIEI. Felicităm călduros autorii acestei inițiative, care contribuie la afirmarea în țară și străinătate a renumiților «vrăjitori ai culorii» din cercul de pictură pionieresc «Ion Diaconescu».

Desenul din această pagină, inspirat de balada «Miorița», aparține elevei CRISTINA ȚIGĂU.

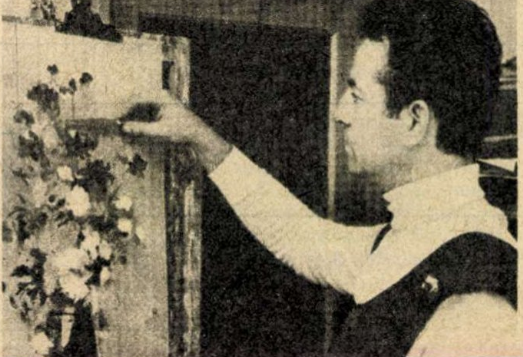

COLOCVII DESPRE AUTODEPĂȘIRE

cu prof. univ. doctor docent
ANGHEL MANOLACHE

AUTOAPRECIEREA (II)

Capacitatea de autoapreciere critică se educă. Prin educație — sub îndrumarea educatorilor — și prin autoeducare, cadrul intern de autoevaluare se dezvoltă și se afirmă neîncetat. Pentru cultivarea și potențarea cadrului intern de evaluare se folosesc numeroase și variate metode și tehnici menite să corecteze tendințele de supraapreciere critică obiectivă, globală, continuă și cu puternice valențe formative. Sub îndrumarea profesorilor se pot organiza exerciții de interevaluare (evaluare reciprocă) în cadrul colectivului clasei, al detașamentului, îmbinate cu autoevaluarea fiecărui elev, atît în ce privește posibilitățile și rezultatele obținute la învățătură, cît și celelalte aspecte ale comportamentului elevilor. Discutarea aprecierilor și concluziilor cu fiecare elev în parte, fără a dezvălui proveniența lor, poate contribui la dezvoltarea capacității de autocunoaștere și autoapreciere critică. Îmbogățirea potențialului valoric, a cadrului intern de evaluare, se pot urmări și realiza prin întregul proces instructiv-educativ organizat și condus de educatori, precum și prin activitatea conștientă și metodică, pe care fiecare copil, preadolescent și tînăr o desfășoară în scopul formării, desăvîrșirii și afirmării propriei personalități, în toate domeniile de manifestare — joc, învățătură, muncă, relații în colectiv, întregul comportament al individului, precum și sub toate aspectele — fizic, intelectual, afectiv, volitiv, moral, estetic, profesional. Pe de altă parte, dezvoltarea și potențarea cadrului intern de evaluare se realizează printr-un sistematic și susținut exercițiu de autoapreciere critică, de autoevaluare obiectivă, un adevărat antrenament de judecare a propriilor acte examinate critic în lumina cadrului intern de evaluare. Aprecierea critică află un sprijin puternic în comparația cu alții, cu cei din jur, și îndeosebi în comparația cu modelele educative, alese de cei în cauză sau oferite de educatori — părinți, profesori, oameni din producție, oameni de știință, creatori, conducători — precum și cu modelele înfățișate în biografiile unor oameni de seamă — care prin viața și activitatea lor se oferă ca exemple demne de imitat și în privința capacității de autoapreciere critică, de autoevaluare obiectivă. De asemenea, comparația cu sine, valorificarea experienței personale — consemnată adesea în jurnalul personal — analiza obiectivă a propriilor acte și aprecieri, a cauzelor care l-au condus la succese sau eșecuri pot constitui îndemnuri și stimulente puternice pentru autoaprecierea critică. Reflecția matură, meditația profundă și transpunerea în situația altuia, de regulă în situația modelului educativ, sînt modalități eficiente în urmărirea autoaprecierii critice. Prin calitățile sale atrăgătoare, prin originalitatea și valoarea sa, modelul educativ servește ca orientare și îndrumare, ca ghid și apel în declanșarea energiilor copiilor, preadolescenților și tineretului în efortul de autodepășire, în autoeducație în general și cu deosebire în lupta pentru învingerea dificultăților de tot felul ce se ridică în calea autoaprecierii critice, a autoevaluării obiective. Prin calitățile sale, modelul educativ oferă imaginea perfecțiunii în dezvoltare și exercită o forță morală fascinantă, care, mai ales în momente de cumpănă, în ceea ce privește autoaprecierea critică, îl determină pe preadolescent și tînăr să se examineze atent și să se întrebe cum ar fi procedat modelul său educativ într-o situație similară. Astfel, modelul educativ stimulează dorința și energiile preadolescentului pentru a-l transpune în comportarea sa.

Îmbinarea permanentă a autocunoașterii obiective ca autoaprecierea critică cultivă încrederea în resursele proprii, în forța cadrului intern de evaluare, oferă copiilor, preadolescenților și tinerilor temeiuri sigure pentru autoformare și îi ajută să înțeleagă mai profund ce înseamnă a te bizui pe tine însuți în toate acțiunile întreprinse, face loc marilor satisfacții spirituale pe care le procură autodepășirea și afirmarea personalității proprii.

AMINTIREA FIULUI

Schiță de

CĂLIN GRUIA

Sînt chipuri de oameni pe care nu le poți uita. Se întipăresc în minte ca niște peceți, ca niște semne tăiate în piatră. Dintr-o mulțime de fețe omenești întîlnite pe stradă, în autobuz, în tren, unele rămîn în memorie și le purtăm cu noi săptămîni în șir, luni de-a rîndul, ani și uneori viața toată. Și iată că datorită acestui fenomen, astăzi mi-am amintit de fostul meu vecin de cameră dintr-o stațiune balneară, așezată sub poală de munte și întinerită prin pavilioane noi, înalte, suple și meșteșugit colorate. Așa, dintr-o dată, a reapărut în fața mea ca într-o secvență de film nenea Ștefan, vioi, drept, plin de lumină pe fruntea brăzdată de riduri și cu un zîmbet bun, ascuns undeva, în colțul gurii. Mi s-a părut că chiar încearcă să mă dojenească clătinînd din cap, ca un bunic ce-și găsește nepotul împotmolit în treburi pe care nu știe cum o să le scoată la capăt... «S-o luăm cu metodă» — i-am auzit glasul... Și pe urmă m-am pomenit în stațiunea îndrăgită. Pe nenea Ștefan l-am întîlnit la biroul de cazare. Stătea la rînd în spatele meu. Cînd l-a văzut funcționara de la repartizări, i-a strigat peste umărul meu:

— Treceți în față... Am o rezervă specială pentru dumneavoastră.

Nenea Ștefan n-a răspuns și nici nu s-a mișcat din loc. Iar cînd i-a venit rîndul, a dojenit-o blînd pe salariata zeloasă:

— Drăguță, să nu mai faci lucrul acesta niciodată. Și cei dinaintea mea, și cei din capătul șirului sînt oameni ca și mine. Ei au venit la tratament.

— Bine, dar dumneavoastră!...

— Hai să nu mai discutăm, dacă mai este un pat liber, vreau să stau cu tînărul acesta în cameră — și a arătat spre mine.

— Nu-s chiar atît de tînăr, am răspuns eu.

— Ba față de mine ești un copil... Ai cumva optzeci? Și m-a bătut cu palma peste umăr...

Așa ne-am cunoscut. Camera noastră avea o fereastră spre parc. Amîndoi ne-am arătat mulțumiți. M-a rugat să-mi aleg patul. L-am rugat și eu. Pînă la urmă, rîzînd, am tras la sorți, după care ne-am deschis valizele... Și tocmai cînd ne pregăteam să ne ducem la cabinetul medical, ne-am pomenit cu un medic și o soră...

«Numai într-un singur fel te-aș putea scuza, doctore, i-a spus zîmbind nenea Ștefan, dacă te-ai uitat la anul meu de naștere, dar vezi că și aici te-ai înșelat, mă țin bine picioarele... Și după ce dăm un ocol parcului, o să ne dăm pe mîna domniei tale să ne cercetezi...»

Era cu patru ani mai mic decît tata și avea o viață plină cu întîmplări grele. Cîndva, înainte de război, cunoscuse temnițele și beciurile siguranței. Cînd îl rugam să-mi povestească cîte ceva, zîmbea și mă bătea pe umăr: «Hai să ne plimbăm, e o zi grozavă!...

Îi plăcea însă nespus de mult să-mi spună despre satul în care se născuse, despre rîul care săpa cotloane adînci în malurile pietroase și-și înspumega apele, și vorbea pe limba lui cu cine voia să-l asculte. Avea o căsuță pe malul apei și cîteva știubee cu albine. Zicea că ori de cîte ori îl obosește orașul, trage acasă. Și locurile acelea numite «acasă» îi dau liniște sufletească, puteri din puterea lor. Că vara stă întins pe iarbă și se uită la jocul norilor și parcă întinerește. Nu-i părea rău că îmbătrînește și că într-o bună zi va trebui să plece lîngă ai săi, în țintirim. Și mai zicea că dacă ar fi posibil, printr-o minune să mai aibă dreptul la o viață, n-ar sta deoparte, ci ar intra în miezul ei, în frămîntările și în ciocnirile ei...

Odată mi-a spus: «E mare lucru pentru noi, oamenii, să știm că n-am trăit degeaba. Că în urma noastră rămîne ceva și că nu avem soarta frunzei...» Erau zile cînd se însingura, cînd vorbea puțin și atunci știam că-și aduce aminte de băiatul său, bătut de zbiri să spună unde-i ascuns el, tatăl său. În urma unei schingiuiri, l-au aruncat pe-un maidan și acolo a murit ca un cîine... «Ei, cum de au fost posibile asemenea lucruri? Cum? Azi ar fi fost cît dumneata... Semeni puțin cu el... Cîteodată semeni mai mult... Poate fi asta o mîngîiere?... Cred că de aceea am voit să stăm împreună. Unora parcă li-i milă de mine și asta mă doare cumplit... Zic că am trăit cu durere... Dar cine nu trăiește cu durere?... Nu se poate altfel. Dacă n-ar fi dureri, poate n-am putea prețui biruințele»...

Alteori nenea Ștefan semăna cu efigiile de învingători. Iradia din chipul său o forță, ca a soarelui cînd alungă negurile, o forță ca a norului ce aducea apă ogorului secătuit de arșiță... Îmi făgăduise o poveste, o taină a sa, un cîntec de biruință pe care îl așteptam cu nerăbdare...

După ce a strîns în palme cîteva frunze îngălbenite de toamnă, mi-a arătat o potecă ce ducea spre munte. Urcușul nu era ușor. Nenea Ștefan se părea că nu-l simte. Ades se oprea să mă aștepte... Cînd ne-am depărtat mult de orășel, mi-a spus:

— Privește în vale! Cum ți se par clădirile cele noi?

— Ca niște palate, i-am răspuns eu.

— Da, și sînt adevărate, nu din povești... Crezi că vorbele mai au vreun rost?

— Poate că ar avea, i-am răspuns eu...

— Povestea pe care voiam să ți-o spun, rămîne s-o scrii dumneata... Și nenea Ștefan a clătinat din cap zîmbind și eu m-am pomenit în camera mea, la masa de lucru, printre hîrtii mîzgălite și făcute mototol, pe lîngă coli albe, imaculate.

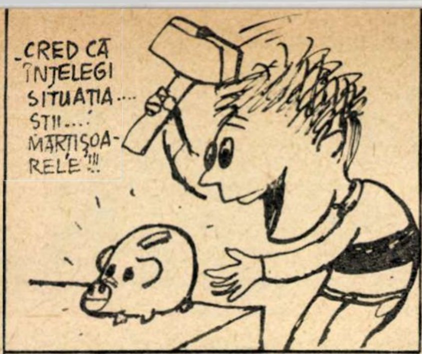
CRED CĂ
ÎNȚELEGI
SITUAȚIA....
ȘTII...!
MĂRȚIȘOA-
RELE!!!

Sfinx

ZVON DE PRIMĂVARĂ

ORIZONTAL

1. Pasărea din tei — Creangă cu mugur. 2. Parfum de ghiocei — Margareta și Violeta aceleiași mame (sing.). 3. Trufanda de primăvară Autorul volumului «Fructe de mare». 4. Cu plugul, primăvara — Cai năzdrăvani. 5. Primul refren! — Pasăre cîntătoare. 6. Floare înrudită cu nufărui. 7. Oferă mărțișoare mamelor și surorilor — Iarna la sănii, primăvara la căruțe. 8. O pasăre gingașă, ca un porumbel. 9. Vine după zăpadă — Primăvara, gata înverzite. 10. Firul primăverii — A scris poeziile «Florile» și «Plugul».

VERTICAL

1. Oaspeții primăverii — Despic. 2. Bun venit, primăvară — Plantă care face o singură floare. 3. Unul este al frigului — O lună de primăvară (pop.). 4. A pictat tabloul «Popas la munca cîmpului» — În martie, cu sărbătoare și flori. 5. Material tipografic — Pește de apa dulce. 6. Încovoiere de curcubeu. 7. Zona folclorică — Ereți fără cap! 8. A dat fructe din florile primăverii — Înflorește odată cu primăvara. 9. Suprafața de pămînt, care va fi brăzdată de tractoare — Poftim! 10. În volumul «Scrieri», semnează poezia «Primăvara din mare» — Pieptar cu flori.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1							■			
2.						■				
3							■			
4			■		■					
5				■						
6.		■						■		■
7	■						■			
8									■	
9				■						
10						■				

MĂRȚIȘOARE

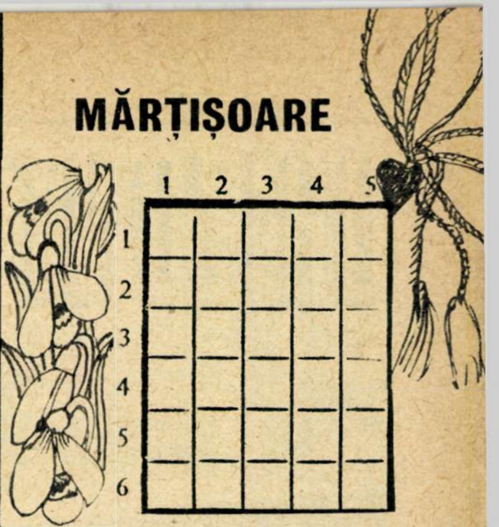

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					
6					

Dezlegarea acestui careu se face prin interpretarea fiecărei ilustrații din casete și prin introducerea inițialei cuvîntului aflat în căsuța respectivă a careului.

Pentru siguranța dezlegării alăturăm definițiile cuvintelor cuprinse în grilă.

ORIZONTAL: 1) Gingașii ghiocei. 2) A adresa cuiva gînduri frumoase. 3) Un mărțișor! 4) În natură. Din rucsac. 5) Curelușă de meșină. 6) Emblemă a muzicii.

VERTICAL: 1) Podoabă a degetelor. 2) Martie. 3) Sau. Alifie. 4) Braț încărcat cu flori. 5) Prind mărțișorul.

Venera Popescu

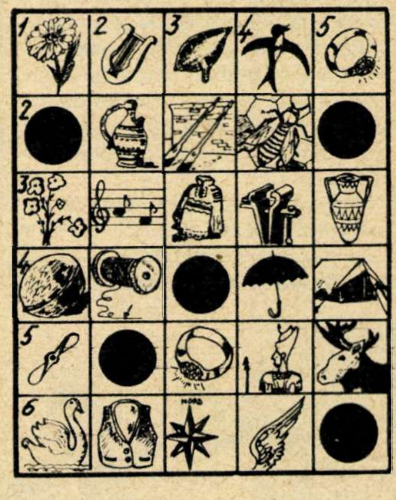

* * *

CLUBUL LOGICIENILOR

Prezintă
prof. univ. dr. docent
EDMOND NICOLAU

PĂTRATUL

— Desenează un pătrat!

— Am desenat pătratul ABCD.

— Foarte bine. Cu două drepte verticale și două orizontale, împarte pătratul în nouă părți.

— Dorința ta se poate realiza numai dacă pătratul are o latură verticală. Nu ai precizat acest lucru, dar eu așa l-am desenat. Să mergem mai departe.

— Pune cifra 5 în căsuța din centrul lui ABCD.

— Au mai rămas opt căsuțe libere.

— Plasează în fiecare dintre ele cîte un număr, astfel încît, utilizînd opt numere, toate diferite între ele, și toate mai mari sau cel puțin egale cu 2, ori mai mici sau cel mult egale cu 8, suma cifrelor înscrise în pătrat să fie 15 atît pe verticală, cît și pe orizontală și pe cele două diagonale.

Soluția în numărul viitor.

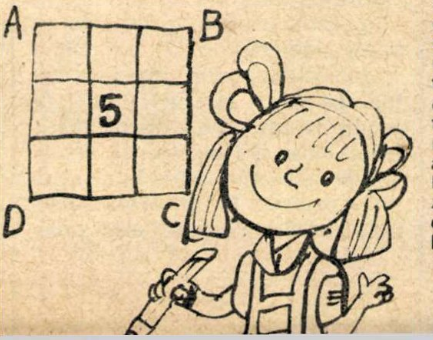

CONSECVENȚĂ

De mai bine de o lună
Se întîmplă cam așa:
Sau nu ia o notă bună,
Sau obține una rea!

Gh. Zarafu

În miniatură

Arthur Close este socotit a fi unul dintre cei mai originali colecționari din Marea Britanie. Încă din anul 1930, el a început să stringă automobile-jucării (cu resort), ajungînd astăzi să posede cîteva mii de asemenea mașini. Valoarea colecției este deosebită, deoarece ea reprezintă o istorie sui-generis nu numai a evoluției jucăriilor mecanice, ci și a automobilismului, machetele redînd fidel perfecționările aduse de-a lungul deceniilor acestor vehicule.

Alcool în motoare?

«Dacă nu aveți petrol, plantați trestie de zahăr!» Acest îndemn nu este o glumă, ci o recomandare serioasă făcută țărilor în curs de dezvoltare care nu dispun de rezerve de aur negru. Într-adevăr, alcoolul poate deveni pentru cultivatorii de trestie de zahăr, sfeclă de zahăr sau manioc o adevărată sursă de energie. El poate asigura încălzirea, iluminatul și în același timp carburantul necesar mașinilor. În plus, el prezintă marele avantaj de a fi nepoluant.

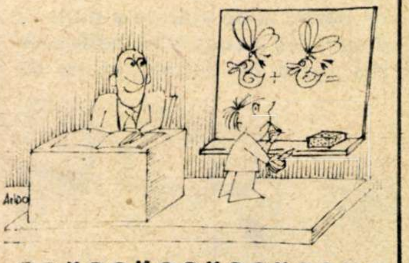

Cîte brațe are galaxia noastră?

Calea lactee — galaxia din care face parte și sistemul nostru solar — are probabil patru brațe, și nu două, cum se credea pînă acum (galaxia este, precum se știe, o uriașă grupare de stele și de alte corpuri cerești, avînd diferite forme; îndeobște, în jurul nucleului său se înfășoară două sau mai multe brațe în spirală). Noua ipoteză a fost formulată de astronomul A. Henderson de la Observatorul național britanic pentru radioastronomie, pe baza unor studii îndelungate. Soarele s-ar afla între brațele spiralice Carina și Perseus, situate la periferia acestei zone a Universului. Se cunosc, deocamdată, relativ puține galaxii cu patru brațe.

CE MI-AU POVESTIT COPIII

Scufița Roșie s-ar fi rătăcit în pădure
pentru că n-a mers pe trotuar.
Copiii mi-au mai povestit sumar
ceva și despre un lup cumsecade,
care n-ar fi înghițit nici o bunică
și nici o scufiță.
Nici pomeneală de-o fetiță.

Lupul fiind totuși flămînd,
a deschis frigiderul din pădure
și-a mîncat niște mure.

ARETA ȘANDRU

ORIZONT ȘTIINȚIFIC

VIITOARELE „OGOARE" ACVATICE DE LA MAREA NEAGRĂ

În curînd, institutul va avea la dispoziție și două noi nave de cercetări. În fotografie — una dintre acestea.

Prima recoltă *de laborator.*

Midii plutind în apă, agățate de cablul dintre flotoare, pe care cresc.

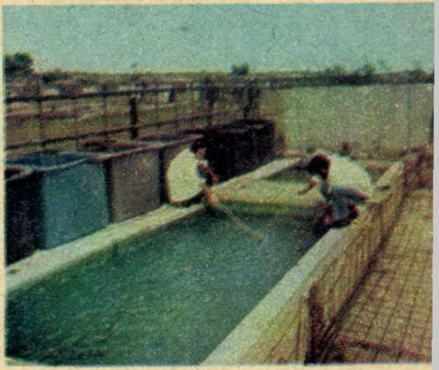

Institutul român de cercetări marine din Constanța. O clădire «plantată» sus, pe promontoriul îngust ce separă aici marea de lacul Siutghiol. Privită din șosea, seamănă cu un vapor plutind parcă pe apele limpezi ale cerului. Comandantul acestei «nave» este contraamiralul Constantin Tomescu, directorul institutului.

Marea e prezentă, între pereții institutului, la tot pasul. O mare pe care n-o auzi fremătînd, dar căreia îi simți «aroma» specifică de cum ai trecut pragul clădirii. Apoi, o descoperi în bazinele de beton ale laboratoarelor, pe lîngă care forfotesc oameni în halate albe. O aduc aici pe conducte și o studiază, străduindu-se să-i descifreze tainele. Cercetătorul principal, Adrian Telembici, prezintă în cîteva cuvinte rațiunea existenței acestui institut:

— Ne aducem contribuția la traducerea în viață a hotărîrilor de partid și de stat de-a pune la dispoziția economiei naționale noi surse de materii prime de origine marină.

Sursele de materii prime de origine marină sînt numeroase. Lucrătorii institutului și-au concentrat, deocamdată, atenția asupra unor viețuitoare comestibile, urmînd ca într-un viitor apropiat să ofere industriei alimentare recolte cultivate și culese de pe «ogoarele» marine. De pildă, recolte de *midii* și scoici *albe*.

Din diverse motive, în Marea Neagră aceste viețuitoare există în cantități mici și au calități biochimice inferioare. Aceste atribute ale speciilor pot fi însă ameliorate. Soluția constănțeană: trecerea la cultivarea lor.

În anumite țări, cu tradiție în acest domeniu, *midia* se cultivă în golfuri adăpostite, ferite de furtuni. La rîndul lor, lucrătorii institutului au pus ochii pe largul mării. După cîțiva ani de intense cercetări de laborator, iată-i, în fața primului examen. Nu peste mult timp, vizitatorii litoralului vor avea prilejul să vadă, plutind pe mare, în larg, șiruri de flotoare legate între ele cu frînghii. Pe aceste frînghii vor crește midiile, hrănindu-se din apa mării. De pe un hectar de astfel de «ogor» marin se vor obține — numai într-un an și jumătate față de trei, cît îi trebuie midiei să crească în condiții naturale — zeci de tone. Lucrătorii institutului progresează și în ceea ce privește pregătirea pentru viitoarele culturi de scoici albe. Mai «pretențioase»,

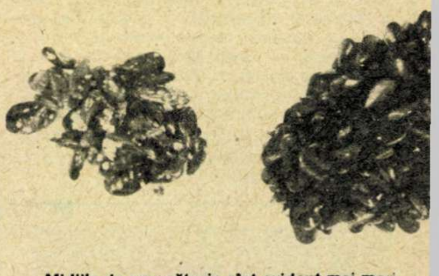

Midiile de crescătorie sînt evident mai mari, și au calități biologice superioare față de cele culese din mare.

L'accueil réservé en Roumanie, à Constanza et à l'Institut Roumain de Recherches Marines à notre petite Calypso nous a ému et a stimulé dans le coeur de tous mes camarades le désir de renforcer les liens qui unissent nos deux équipes — Tous, nous aimons la mer, nous voulons la protéger, afin d'établir une véritable collaborat
avec la nature — Bonne chance à vos travaux!

Très cordialement,

JY Cousteau

6 Octobre 1977 -

Celebrul cercetător al «lumii tăcerii», J. Cousteau, care a vizitat cu cîțiva ani în urmă Institutul român de cercetări marine din Constanța, a avut, după cum se poate vedea și din autograful de mai sus cuvinte de laudă față de munca și rezultatele lucrătorilor de aici.

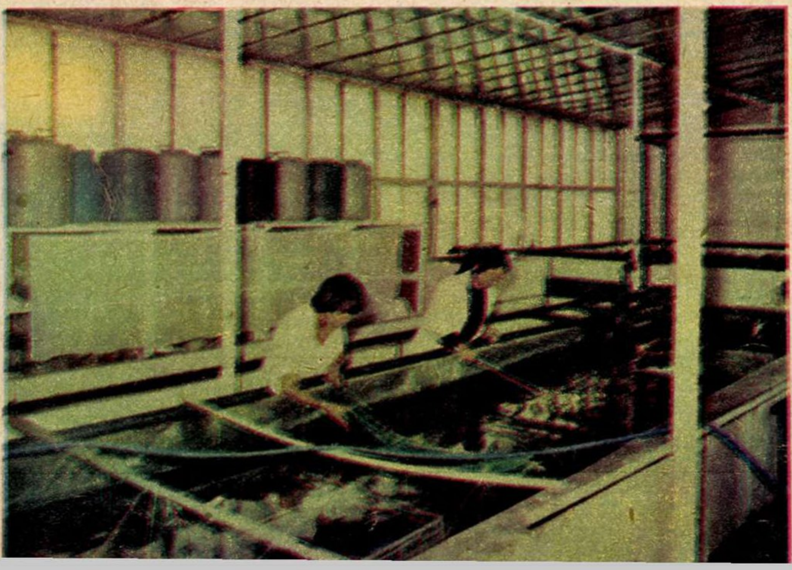

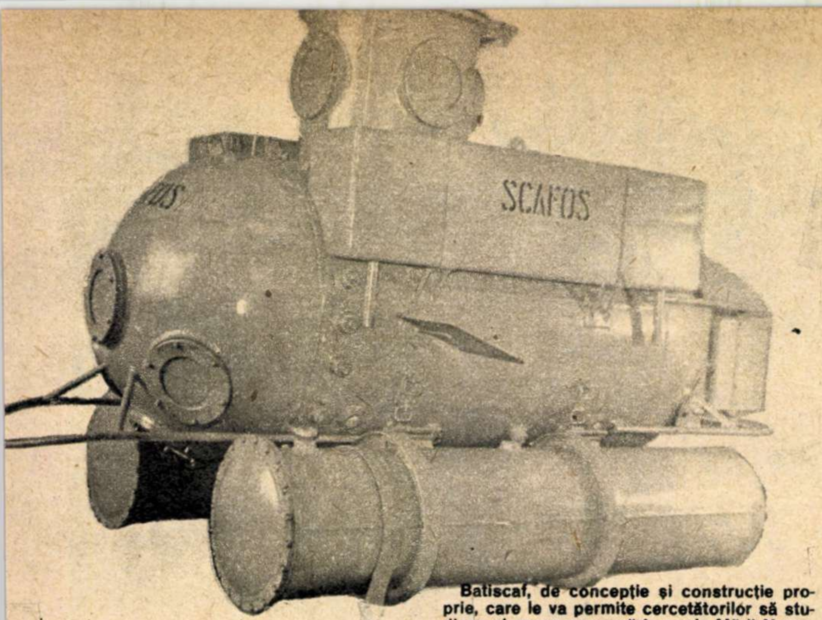

Batiscaf, de concepție și construcție proprie, care le va permite cercetătorilor să studieze «lumea» ascunsă în apele Mării Negre.

acestea vor fi cultivate fie în lacurile existente în apropierea litoralului (pe Sinoe, de pildă, unde peste cîțiva ani institutul va dispune de o bază pentru ferme experimentale de circa 500 ha), fie în mici lucii de apă de mare amenajate pe terenurile sărăturoase, improprii agriculturii tradiționale.

Crevetele de Marea Neagră a reținut și el atenția cercetătorilor. După experimentări de laborator, ei sînt pe punctul de a definitiva o tehnologie de cultivare a lui în ferme marine. Mai bogat în proteine decît midiile și scoicile și mai gustos decît acestea, crevetele autohton va deveni și el o nouă sursă de materii prime pentru industria alimentară.

Se află în desfășurare și cercetarea privind adaptarea și creșterea *păstrăvului* și a *șalăului* — pești de apă dulce — în apă marină. În apa Mării Negre, după cum dovedesc experiențele de laborator, atît păstrăvul, cît și șalăul, se adaptează în scurt timp, cresc de două ori mai repede în mărime și-n greutate față de cei din apele dulci, iar carnea lor capătă nuanțe spre roz, devenind, atît ca aspect cît și la gust, apropiată de cea de *somon* — unul dintre cei mai apreciați și căutați pești din lume.

Prin anii 1985—1986, primele cantități de «fructe de mare» autohtone, culese de pe «ogoarele» fermelor acvatice experimentale, vor putea fi găsite în magazine sub formă de conserve și semipreparate. Peste alți cîțiva ani, prin 1990, cînd vor funcționa din plin ferme acvatice industriale, «*fructele*» *acestea* — care în producția și în consumul unor țări ca Japonia, Franța, S.U.A. și altele dețin un important loc — *vor deveni obișnuite și pentru noi, contribuind la diversificarea gamei produselor alimentare.* Este obiectivul pe care-l urmăresc oamenii în halate albe, care desfășoară, zi de zi, în laboratoarele acestui institut, o «bătălie» liniștită, nespectaculoasă, dar tenace și eficientă pentru această hrană pe care o vom culege și de pe «ogoarele» acvatice ale Mării Negre.

C. Diaconu

PIETON 2000

CINE ȘTIE CIRCULAȚIE, CÎȘTIGĂ!

TALON NR. 12

Întrebarea 1:

Cum intri cu bicicleta pe un drum public?

Răspunsuri:

1) **mergînd pe ea și înscriindu-te pe partea dreaptă a respectivului drum;**

2) **mergînd pe lîngă ea pînă pe carosabil, unde te poți urca și porni pe partea dreaptă a drumului;**

3) **mergînd pe lîngă ea, oprindu-te la marginea părții carosabile (pe trotuar sau pe acostament), asigurîndu-te mai întîi că din partea stîngă nu se apropie nici un vehicul, după care vei urca în șa și vei porni pe partea dreaptă a respectivului drum public.**

Întrebarea 2:

Ca biciclist, la care dintre indicatoarele din cele trei imagini — **«Prioritate pentru circulația din sens invers», «Cedează trecerea» și «Oprire la intersecție»** —, poți să-ți continui drumul fără a opri și în ce condiții?

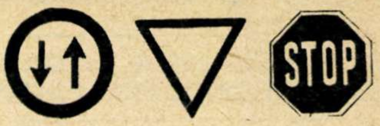

Răspunsuri:

1) la indicatorul **«Oprire la intersecție»,** cînd acesta e plantat la cîțiva metri de capătul străzii;

2) la indicatorul **«Cedează trecerea»,** cînd se apropie vehicule;

3) la indicatoarele **«Cedează trecerea»** și **«Prioritate pentru circulația din sens invers»,** cînd nu se apropie nici un vehicul.

În atenția participanților!

Cu acest talon (nr. 12) s-a încheiat și cea de-a III-a ediție a concursului nostru pe teme de circulație rutieră. Conform regulamentului, participanții vor trimite la redacție, pînă la data de 15 martie inclusiv, toate cele 12 taloane într-un singur plic, pe care își vor trece, citeț, numele, prenumele și adresa. Menționăm adresa exactă la care urmează să fie trimise plicurile cu taloane: **Revista «Cutezătorii», Piața Scînteii nr. 1, București 33, cod 71341.**

DIN TAINELE VIEȚII

Se știe că ierbivorele gigantice care populau Terra în trecutul îndepărtat și pe care continuăm să le prezentăm au dispărut brusc în urmă cu 65 de milioane de ani. O teorie de ultimă oră lansează ipoteza ciocnirii la acea dată a planetei noastre cu un asteroid. Dovada ar fi descoperirea în mai multe zone ale Pămîntului a unor straturi de iridiu — metal rar, care nu se găsește în scoarța terestră, dar apare în compoziția meteoriților.

Prezența acestui metal în straturile geologice corespunzătoare epocii de acum 65 de milioane de ani ar susține ipoteza. Conform ei, impactul asteroidului cu Terra a proiectat în atmosferă o imensă cantitate de praf, suficientă pentru a opri trecerea luminii solare și a distruge vegetația luxuriantă din epocă. Urmarea a fost pieirea dinozaurilor și a celor mai mulți dintre giganții animalelor.

1

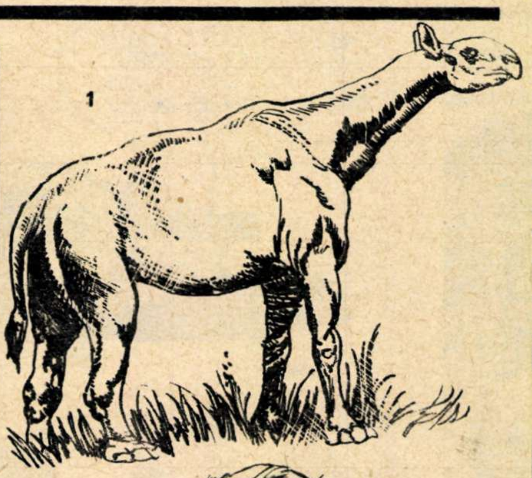

2

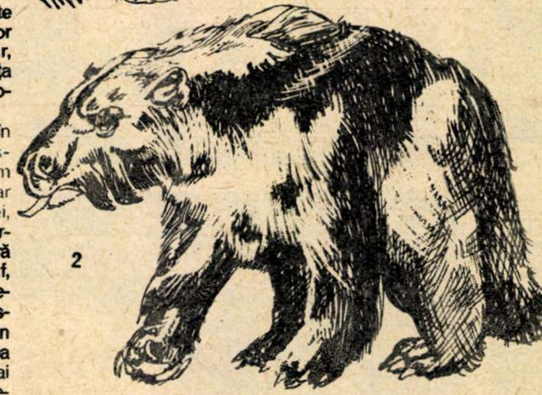

3

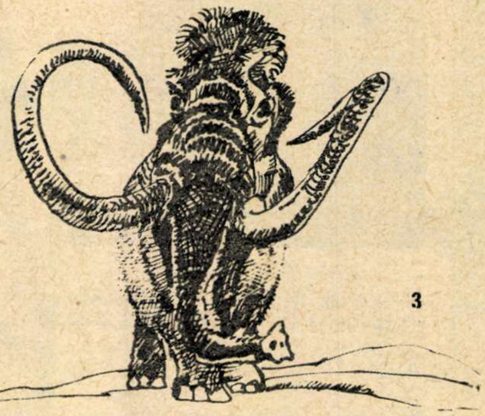

ÎN DESENE: 1) INDRICOTERIUL, UN RINOCER PRIMITIV LIPSIT DE COARNE, ÎNALT DE 5 M. 2) MEGATERIUL, LUNG DE 7 M, CĂLCA PE REVERSUL LABELOR DIN FAȚĂ. 3) MAMUTUL, CEL MAI CUNOSCUT DINTRE GIGANȚII DISPĂRUȚI, RUDĂ A ELEFANTULUI DE ASTĂZI, ERA PĂROS ȘI MĂSURA 3,5 M ÎNĂLȚIME.

A APĂRUT UN NOU NUMĂR DIN REVISTA

START
spre viitor

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
IOAN MIHĂESCU

Redacția: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia». TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137, telex: 11226, București.

Index 41033
12 pagini, 1 leu

ÎNTÎLNIRE ÎN SPAȚIU

Scenariu : HORIA ARAMĂ
Desene:
VALENTIN ȘI LIANA TĂNASE

Episodul 13

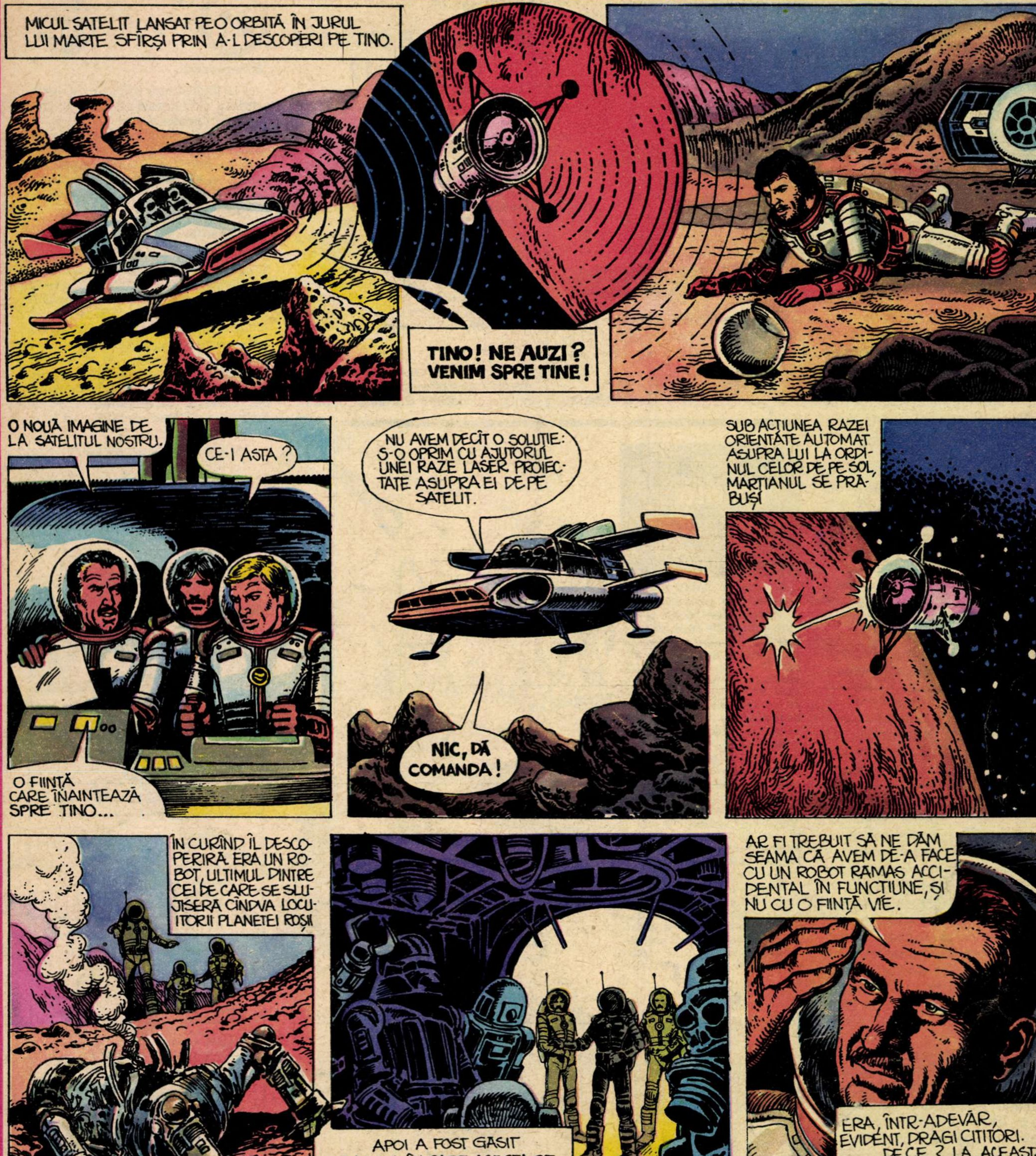
MICUL SATELIT LANSAT PE O ORBITĂ ÎN JURUL LUI MARTE SFÎRȘI PRIN A-L DESCOPERI PE TINO.
TINO! NE AUZI? VENIM SPRE TINE!
O NOUĂ IMAGINE DE LA SATELITUL NOSTRU.
CE-I ASTA?
O FIINȚĂ CARE ÎNAINTEAZĂ SPRE TINO...
NU AVEM DECÎT O SOLUTIE: S-O OPRIM CU AJUTORUL UNEI RAZE LASER PROIECTATE ASUPRA EI DE PE SATELIT.
NIC, DĂ COMANDA!
SUB ACTIUNEA RAZEI ORIENTATE AUTOMAT ASUPRA LUI LA ORDINUL CELOR DE PE SOL, MARTIANUL SE PRĂBUȘI
ÎN CURÎND ÎL DESCOPERIRĂ. ERA UN ROBOT, ULTIMUL DINTRE CEI DE CARE SE SLUJISERĂ CÎNDVA LOCUITORII PLANETEI ROȘII
APOI A FOST GĂSIT ȘI LOCUL ÎN CARE ACESTA SE RETRĂGEA ÎN CAZ DE PRIMEJDIE ȘI UNDE PUTEA SĂ-ȘI SCHIMBE ALCĂTUIREA, ADAPTÎND STRUCTURA CEA MAI POTRIVITĂ PENTRU MISIUNEA CARE ÎL AȘTEPTA.
AR FI TREBUIT SĂ NE DĂM SEAMA CĂ AVEM DE-A FACE CU UN ROBOT RĂMAS ACCIDENTAL ÎN FUNCTIUNE, ȘI NU CU O FIINȚĂ VIE.
ERA, ÎNTR-ADEVĂR, EVIDENT, DRAGI CITITORI. DE CE? LA ACEASTĂ ÎNTREBARE VEȚI RĂSPUNDE VOI ÎNȘIVĂ. TRIMITEȚI REDACȚIEI EXPLICAȚIILE VOASTRE. CELE MAI COMPLETE VOR PRIMI UN SUVENIR „CUTEZĂTORII".

(Va urma)

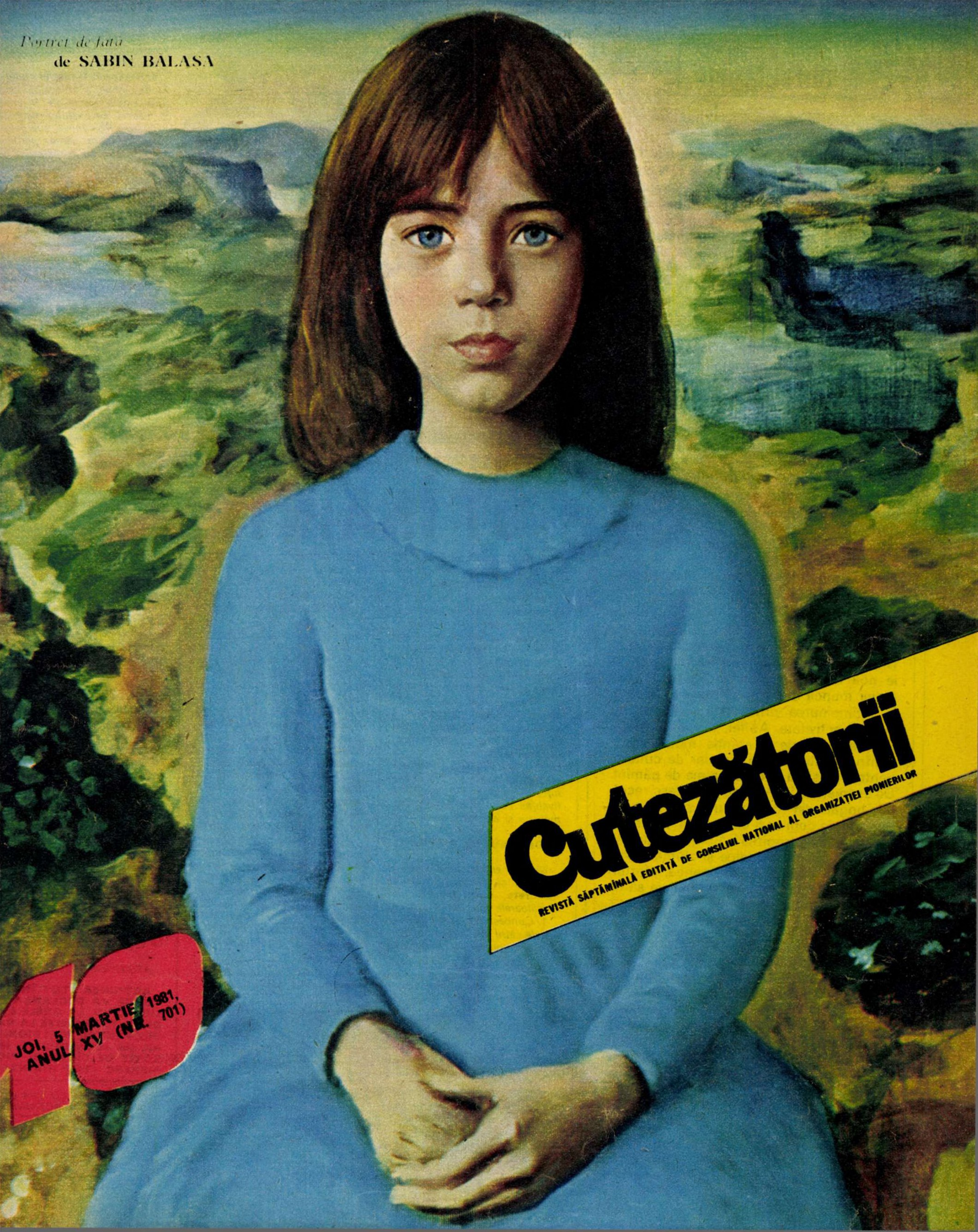

Portret de fată
de SABIN BĂLAŞA

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAŢIONAL AL ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR

10

JOI, 5 MARTIE 1981,
ANUL XV (NR. 701)

CADRAN POLITIC

Cutezătorii

● Secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, în fruntea unei delegaţii de partid, a participat la lucrările celui de-al XXVI-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, care s-a desfăşurat, zilele acestea, la Moscova, la Palatul Congreselor din Kremlin.

Întîmpinat cu vii şi îndelungi aplauze, în cea de a doua zi a lucrărilor, la marea tribună a Congresului a urcat tovarăşul Nicolae Ceauşescu. Cuvîntarea sa, urmărită cu deosebită atenţie, a fost subliniată în repetate rînduri cu aplauze puternice. Secretarul general al Partidului Comunist Român a transmis, în numele comuniştilor din patria noastră, al tuturor oamenilor muncii din România un cordial mesaj de prietenie şi solidaritate. În cuvîntarea sa, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a reafirmat încă o dată hotărîrea Partidului Comunist Român de a acţiona consecvent pentru dezvoltarea relaţiilor de prietenie şi solidaritate cu toate partidele comuniste şi muncitoreşti, de largă colaborare cu partidele socialiste şi social-democrate, cu toate forţele progresiste în scopul realizării destinderii şi păcii în întreaga lume.

● Acţionînd sub semnul importantelor sarcini reieşite din expunerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu cu privire la obiectivele noii revoluţii agrare în România, oamenii muncii din agricultură desfăşoară, în întîmpinarea primăverii, o bogată şi intensă activitate. Astfel, în toate judeţele ţării, se vădeşte o atenţie mult sporită pentru creşterea suprafeţelor de cultură, pentru folosirea fiecărei palme de pămînt. De asemenea, în livezi se pregătesc recoltele bogate din vară executîndu-se lucrări importante,cum ar fi eliminarea excesului de umiditate, stropirile la pomi, asigurarea îngrăşămintelor organice şi chimice. Mecanizatorii depun, de asemenea, eforturi pentru ca toate maşinile şi utilajele să fie pregătite pentru campania de primăvară.

● Purtătorii cravatelor roşii cu tricolor, inimoşi ca întotdeauna, se dovedesc şi în primăvara aceasta foarte buni gospodari. Seminţele puse de ei în răsadniţe, la vremea potrivită, au răsărit, şi acum sînt gata pentru a fi plantate în grădini. Solariile suportă şi ele ultimele revizii, iar pomii din livezile pionierilor sînt trataţi... ştiinţific. De pretutindeni, primim numeroase ştiri despre lăudabila hărnicie pionierească!

START 1981 ÎN AMPLA ACŢIUNE PIONIEREASCĂ

TOT ÎNAINTE!

Dedicată aniversării a 60 de ani de la crearea Partidului Comunist Român, *ediţia din acest an reuneşte sub semnul generoaselor obiective ale educaţiei politice, patriotice, revoluţionare cea mai tînără generaţie activă a ţării: pionieri, şcolari, şoimi ai patriei.*

Moment de entuziastă mobilizare a forţelor, de bilanţ,dar şi de proiectare în perspectivă, acţiunea «Tot înainte» constituie în acelaşi timp prilejul de a spori contribuţia întregii activităţi pionereşti la obţinerea unei noi calităţi: la învăţătură, în pregătirea pentru muncă şi viaţă, în manifestările cuprinse în cadrul Festivalului naţional «Cîntarea României» şi ale «Daciadei».

CONŢINUTUL ACŢIUNII

Detaşamentele şi unităţile vor organiza şi desfăşura **acţiuni concrete,** *orientîndu-se după următoarele obiective principale:*

1. Cunoaşterea şi aprofundarea de către toţi pionierii şi şcolarii a momentelor celor mai semnificative din istoria poporului nostru, a trecutului glorios de luptă al P.C.R. şi al clasei muncitoare. Cunoaşterea principalelor realizări în construcţia socialismului în ţara noastră, a perspectivelor de dezvoltare a României, stabilite de Congresul al XII-lea al P.C.R. Vor fi organizate concursuri gen «Cine ştie, răspunde» pe aceste teme, vizite, excursii tematice ş.a.

2. Intensificarea, sub genericul «Pionieri, în anii de lumină», a activităţii pionereşti în toate domeniile, în vederea obţinerii unor rezultate deosebite la învăţătură, creaţie tehnico-ştiinţifică, pregătirea politico-ideologică, la activităţile cultural-artistice, sportiv-turistice şi de pregătire a tineretului pentru apărarea patriei.

3. Organizarea de către fiecare unitate a unor activităţi de muncă patriotică, sub genericul «Ştafeta generaţiilor», din care să rezulte un obiectiv concret, realizat de copii pentru viitor (plantaţii, sate de vacanţă, amenajări de trasee turistice, executarea de picturi murale pentru înfrumuseţarea unor şcoli, spitale, grădiniţe, amenajarea unor parcuri, baze sportive etc.).

4. Realizarea la nivelul unităţilor de pionieri şi al localităţilor a unor ample spectacole înscrise în cadrul Festivalului naţional «Cîntarea României», sub genericul «Cinstim patria, partidul şi poporul», cu participarea de masă a şoimilor patriei, pionierilor şi şcolarilor.

Acţiunea «Tot înainte» se desfăşoară în două etape, **etapa de masă** *(martie-mai) şi* **etapa pe localitate** *(mai-iunie).*

Deoarece ne aflăm în faza etapei de masă vom dedica precizările ce urmează pregătirii, desfăşurării şi finalizării ei.

ETAPA DE MASĂ: PREGĂTIRE, DESFĂŞURARE, FINALIZARE

Are loc la nivelul şcolii în **perioada martie-mai,** *cu participarea tuturor detaşamentelo de pionieri. Etapa de masă se va declanşa simultan în toată ţara*

Înaintea declanşării etapei de masă, comandamentele unităţilor de pionieri vor stabili pentru fiecare detaşament obiectivele concrete ce urmează a fi îndeplinite pe baza obiectivelor generale ale acţiunii «Tot înainte», care vor fi înscrise în «Ordinul de acţiune» ce se va prezenta la declanşarea acţiunii.

Faza de masă a acţiunii «To înainte» va începe în cadrul une adunări a unităţii, care se va deschide prin ceremonial pionieresc, fiecare detaşament prezentînd obiectivele stabilite pentru etapa de masă a acţiunii. **Desfăşurarea** *va urma traducerea în acţiuni concrete a obiectivelo stabilite mai sus. (Conţinutu acţiunii).*

Finalizarea *fazei de masă s va realiza în cadrul unei adunăr a unităţii de pionieri, unde fiecar detaşament va raporta în legătur cu modul de îndeplinire a obiectivelor stabilite. Adunarea va desemna detaşamentele care au obţinut cele mai bune rezultat la etapa de masă pentru participarea la etapa pe localitate. Vor acordate diplome şi insigne. Î continuarea adunării pionieresţ se vor organiza acţiuni de munc patriotică, expoziţii de creaţie tehnică şi creaţie plastică, spectacole-evocare la locuri cu semnificaţie istorică, obiective economice, întreceri sportive cu caracter de masă, excursii şi drumeţi*

ATENŢIUNE!

ACŢIUNEA «TOT ÎNAINTE» SE VA DECLANŞA ÎN ZIUA CÎND, LA ORELE 8,00 SE VA TRANSMITE LA RADIO, PENTRU TOŢI PIONIERII, UN «COMUNICAT» ÎNSOŢIT DE CÎNTECUL PIONIERESC «TOT ÎNAINTE»

IN LEGĂTURĂ CU CEA DE- DOUA ETAPĂ A ACŢIUNII L NIVEL DE LOCALITATE (CE S VA DESFĂŞURA IN PERIOAD MAI-IUNIE) VOM REVENI C PRECIZĂRI LA TIMPUL POTR VIT.

Trecutul de luptă şi de glorie al Partidului Comunist Român constituie un nesecat izvor de educaţie patriotică, în spirit revoluţionar.

URIAȘUL

Reportaj de **ILIE TĂNĂSACHE**

Îl caut pe sudorul Alexandru Velici. Omul care a făcut ani buni de șantier la Hunedoara. Comunistul care aici, la Galați, a sudat, a construit de la Laminorul de tablă groasă și pînă la Furnalul nr. 6. Din arcul voltaic al cleștilor săi s-au întrupat, în vatra fierbinte de la Dunăre, atîtea izvoare de metal ce conferă azi orașului Galați titlul de navă amiral a siderurgiei românești.

Întreb deci:

— Unde-l pot afla pe Alexandru Velici?

Mi se răspunde:

— Vedeți, parcă era la cota 40.

Urc 40 de metri din cei 96 cîți are Furnalul nr. 6. Un vînt aspru taie cu mii de ferăstraie văzduhul. Ninge geros peste alcătuirea aceasta uriașă de metal și beton, în măruntaiele căreia s-a aprins focul nestins, în flăcările căreia se va asocia și disocia materia, pînă cînd din fantastica «distilărie» va curge fontă.

Am ajuns la cota 40.

— Alexandru Velici e pe aici?

Ni se răspunde cu oarecare mirare:

— Ce să mai caute aici? El și oamenii lui și-au îndeplinit misiunea.

— Adică?

— Adică, au construit și au plecat.

Superbele cusături voltaice, în blindajele furnalului, ale cauperelor, nici nu se mai văd. Și doar ele au înstelat cerul acestui șantier timp de 1 500 de zile și de nopți.

1 500 de zile și de nopți.

Atît a durat epopeea pentru nașterea Furnalului nr. 6. Ultimul din salba de furnale gălățene. «Încheietorul de pluton», cum i se mai spune aici. Încheietorul de pluton și cel mai mare furnal al țării — 3 500 metri cubi vatră utilă, din care se vor elabora pe an, într-o șarjă continuă, 2,5 milioane tone de fontă. Mai exact: de două ori și jumătate mai mult față de cît elaborează întreaga Reșiță într-un singur an. F. 6, «încheietorul de pluton», uriașul aflat între primele zece furnale ale lumii, din punct de vedere al capacității sale, al tehnicilor de vîrf cu care este înzestrat.

Dar asupra acestei ultime idei vom mai avea prilejul să revenim. Deocamdată, sîntem în căutarea sudorului Alexandru Velici, unul dintre semnatarii acestei epopei ai industrializării. Facem cale întoarsă spre cota zero. Adică, spre șoseaua bîntuită de viscol și de basculante încărcate cu betoane pentru noile cocserii ce se nasc nu departe de aici. Facem cale întoarsă cu replica auzită acolo, sus: «Constructorii și-au îndeplinit misiunea și au plecat!»

Așa e. Cît de simplu apare totul acum! Atunci, în zilele dintîi ale celor 1 500 de zile s-au instalat pe șantier excavatoriștii, buldozeriștii, șoferii de pe basculante. Cu uriașa lor zestre tehnică, ei au dislocat din straturile geologice netulburate în adînc de la facerea lumii, nu mai puțin de 1,3 milioane metri cubi de pămînt. În urma lor au venit fierarii-betoniști, șoferii de pe autobasculante și au așezat în loc temeliile de betoane, 1,2 milioane metri cubi de umplutură. Au plecat aceștia și în locul lor au venit lăcătușii mecanici, electricienii, zidarii șamotori. Și astfel s-au înălțat, pe trainicele temelii de betoane, pînă la cota 96 m, sub cer, 1 500 tone de construcții și confecții metalice, 14 000 tone utilaje tehnologice, 16 000 tone cărămidă refractară, peste 150 km de cabluri electrice, s-au construit peste 21 km căi ferate.

Da, în această etapă de muncă, sudorul Alexandru Velici și oamenii săi — ca atîtea alte formații de muncă — au dat și au luat cu brio cel mai strălucit examen în meserie. Mîinile de muncitor au înzestrat acest cel mai tînăr și mai puternic izvor de fontă al României, cu performanțe de nivel mondial. Nivel de vîrf: bandă de alimentare continuă cu materii prime și de aici și rezultanta — șarjele non-stop. Nivel de vîrf: principalele mecanisme sînt acționate hidraulic. Nivel de vîrf: înzestrarea acestei complexe «uzine de fontă» cu calculator de proces, instalații de televiziune industrială etc... Iar toate aceste niveluri de vîrf sînt ale întregii industrii românești — de la proiectare și pînă la prima șarjă — căreia i se cuvine cinstea și mîndria și cutezanța de a fi realizat, aproape în întregime această operă, pilon de bază al siderurgiei noastre...

— Unde putem da de Alexandru Velici? întrebăm de îndată ce am ajuns jos, la cota zero, după ce vîntul aspru ne-a mușcat obrazul acolo, la 40 de metri.

— Velici? Păi, nu știați?

— Ce?

— A construit peste tot unde priviți aici, în jur. Și a rămas la construcțiile lui.

— Adică?

— Adică, a trecut la... beneficiar! Va face — tot cu meseria lui, se-nțelege, — fontă, oțel, laminate, mă rog, ce va fi nevoie.

Sînt oameni care își îndrăgesc atît de mult opera, încît nu se mai pot despărți de ea niciodată.

Comunistul Alexandru Velici este unul dintre acești oameni.

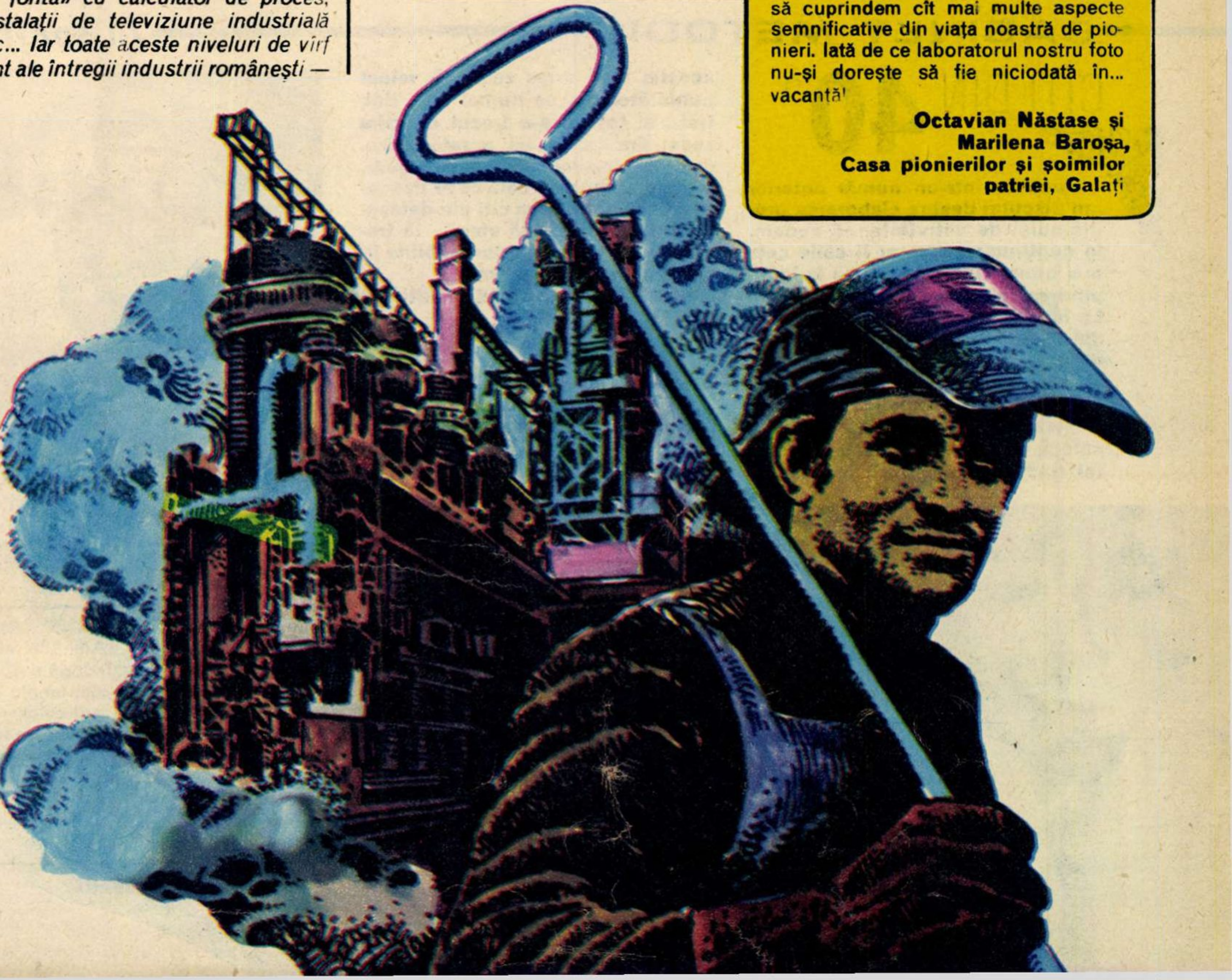

Ilustrație: Valentin Tănase

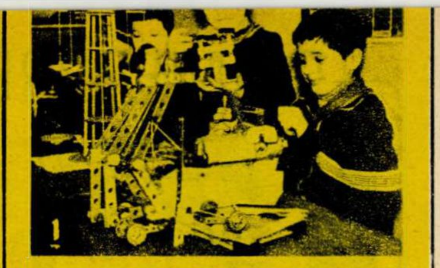

Casa noastră: un vast atelier!

Laboratorul nostru foto are foarte mult de lucru. «Vinovați» sînt colegii noștri care ne inspiră zilnic și ni se impun prin realizările lor. Dar mai bine să dăm cuvîntul imaginilor foto! Cei mai «jucăuși» constructori inventează jucării mecanice, care sînt așteptate cu nerăbdare de prietenii noștri mai mici, șoimii (foto 1). La atelierul de ceramică, artiștii modelatori, care anul trecut au obținut Marele premiu la Horezu, lucrează acum obiecte din ceramică. Mulți colegi sînt pasionați de electronică, în tainele căreia se inițiază cît se poate de practic. Navomodeliștii (foto 2) sînt marii noștri recordmani. Ani la rînd ei au obținut locul I pe țară la campionatele de navomodele, după cum și premiul I și Medalia de aur la concursul «Start spre viitor».

Avem, desigur, mult de lucru cu aparatul de fotografiat atunci cînd vrem să cuprindem cît mai multe aspecte semnificative din viața noastră de pionieri. Iată de ce laboratorul nostru foto nu-și dorește să fie niciodată în... vacanță!

Octavian Năstase și
Marilena Baroșa,
Casa pionierilor și șoimilor
patriei, Galați

PIONIERPRES TRANSMITE:

Rostirea și semnarea Legămîntului pionierului este un moment de seamă în viața pionierilor, moment solemn în care pionierii își întăresc cu fermitate Angajamentul rostit la primirea în Organizația Pionierilor. Prin atitudinea consecvent revoluționară a celui ce a rostit și semnat Legămîntul, prin faptele pionierești, de învățătură, de muncă, de cutezanță, pionierul care a semnat acest solemn Legămînt se angajează și mai însuflețitor, pe deplin ferm, de a se pregăti să devină demn constructor al socialismului și comunismului în patria noastră.

În imagini: Semnarea Legămîntului pionierului — secvență surprinsă de cercul foto la Școala generală nr. 9 din Oradea; la numai cîteva clipe după adunarea de rostire și semnare a Legămîntului pionierului, la clasa a V-a A, de la Școala generală nr. 1, Costești-Argeș. Foto: Richard Țușcă.

„VOI ÎNVĂȚA ȘI VOI MUNCI PENTRU A DEVENI FIU DE NĂDEJDE AL PATRIEI MELE"

MAI PUTERNICI DECÎT VISCOLUL!

Viscolul ce se pornise în ultimele zile ale lunii ianuarie avea, probabil, de gînd să ne sperie. I-am dovedit însă că... «și-a găsit nașul» cu noi! Nămeții au fost dați la o parte cu voinicie iar de la școală n-a lipsit nici unul dintre noi. Dar nu numai atît. «**Noi sîntem tineri și puternici, ne descurcăm** — ne-am zis —, **ce-or face însă vîrstnicii pe o astfel de vreme?**»

Așa că detașamentul clasei noastre — a V-a A — în frunte cu fete inimoase și cu băieți curajoși, am pornit spre casele mai izolate, unde știam că locuiesc bătrîni. Mătușa Olimpia Roman, de pildă, cu care de multă vreme sîntem prieteni, ne aștepta, fiind sigură că n-am uitat-o nici în plină iarnă. Cînd ne-a văzut cu brațele încărcate, cu lemne gata tăiate și cu «atenții dulci» i s-au umezit ochii. Apoi, din vorbă în vorbă, am aflat că, la primăvară, tare ar vrea să-și facă un gărduț în jurul casei. Ne-am oferit pe dată, bucuroși să-i fim de ajutor. Am plecat acasă fericiți că în ziua aceea am făcut o faptă bună, și totodată hotărîți să ne îndeplinim exemplar promisiunea.

Comandamentul detașamentului clasei a V-a A, Școala generală Sagna-Neamț

CABINET METODIC

În sprijinul activelor pioniereș

CÎȚI DIN 40?

După ce într-un număr anterior am discutat despre elaborarea programului de activitate, să vedem, în continuare, care ar fi căile cele mai bune pentru a antrena la îndeplinirea lui cît mai mulți pionieri. La întrebarea «CÎȚI DIN 40?» (sau din 35, sau din 30) participă la viața detașamentului, cei mai optimiști ar răspunde astfel: «majoritatea». **Cei mai puțin optimiști ar răspunde:** «cîțiva». **La invitația de-a încerca un calcul, Constanța Ionescu din Pristol (județul Mehedinți) a găsit că aceștia ar fi** «vreo zece». **A reluat numărătoarea, pe nume: unu, doi, trei... și tot nu s-a trecut de cifra zece. Era ea însăși mirată:** «Credeam că sînt mai mulți!» **Într-adevăr, mulți s-ar mira de cele ce ar descoperi dacă ar număra cîți din detașamentul lor participă efectiv la traducerea în viață a celor stabilite în programul de detașament.**

ȘI CE-AR MAI DESCOPERI EI?

*

Redactor: Încearcă să ți-i amintești pe aceia dintre voi care au un rol activ în viața detașamentului.

Elena Ciora (Școala generală Vînju Mare): Mai întîi, Vali Surdu. «Cine e Vali Surdu?» «Comandanta de detașament». «Aha! Continuă.» «Apoi, Lămîița, apoi... eu.» «Adică?» «Comandante de grupă, amîndouă.» «Continuă.» «Apoi...» Și de-aici încolo numărătoarea devine mai poticnită: «răsar» Monica Moldoveanu, Nicolae Ibrion — dar ceea ce era de «descoperit», se limpezise: **cel mai mult activează activul**.

Ionete — imitîndu-i pe unii care chiulesc de la... activitățile pionierești.

«**Voi cum procedați**»?

Veți spune că asta e firesc — și deocamdată nimeni nu vă poate contrazice: cu condiția de-a preciza în ce constă «activitatea activului». S-o ascultăm tot pe Elena: «Se apropie data de desfășurare a unei acțiuni și uneori cei indicați să răspundă de organizarea ei întîrzie atît de mult încît sar din nou Vali și Lămîița.»

Cam prea des, deci, «sare» activul. Dar nu acesta e genul de activitate care se cere în primul rînd unui activ pionieresc — să-i înlocuiască pe cei leneși, ci activitatea de mobilizare, coordonare, stimulare etc.

Iată deci că întrebarea «Cîți din 40?» se cere completată de următoarea: «Cine sînt aceștia?», urmînd ca răspunsul la prima din ele să fie strîns legat de răspunsul la a doua. Adunat, el ar putea suna în felul acesta: adesea acționează puțini pionieri și dintre ei, cel mai des prezenți sînt pionierii din activ.

Abia acum urmează adevărata întrebare a discuției noastre de azi: **CUM SĂ PROCEDĂM PENTRU CA LA VIAȚA DETAȘAMENTULUI SĂ PARTICIPE CÎT MAI MULȚI PIONIERI, DE FAPT, TOȚI?**

Alți trei pionieri din județul Mehedinți încearcă să răspundă la această întrebare.

Ionete Laurențiu (din Bălăcița): «Sigur că nu întotdeauna se întîmplă ca la o singură activitate să participe efectiv — vorbesc de pregătire și desfășurare — tot detașamentul. E bine însă să asigurăm încă din program